

Miljøgodkendelse af

Søndergård
Pederstrupvej 38, 8600 Silkeborg

- efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Godkendelsesdato: 17-02-2012

Silkeborg Kommune
Teknik- og Miljøafdelingen
Søvej 1
8600 Silkeborg
Telefon nr. 8970 1000
teknisk@silkeborg.dk
www.silkeborgkommune.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Datablad.....	4
0 Indledning.....	5
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2 ikke teknisk resumé.....	6
1.3 afgørelse om miljøgodkendelse.....	8
1.4 Vilkår	10
1.5 Offentlighed	13
1.6 Klagevejledning	13
2 Generelle forhold.....	16
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	16
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	16
2.3 Gyldighed.....	16
2.4 Retsbeskyttelse.....	17
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	17
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	18
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	18
3.2 Placering i landskabet	20
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	24
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	24
4.2 Ventilation.....	26
4.3 Fodring.....	26
4.4 Ensilage.....	28
4.5 Energi- og vandforbrug	30
4.6 Spildevand herunder regnvand.....	33
4.7 Affald	33
4.8 Råvarer og hjælpestoffer.....	35

4.9	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	36
5	Gødningsproduktion og -Håndtering.....	37
5.1	Gødningstyper og mængder	37
5.2	Flydende husdyrgødning.....	38
5.3	Gylleforsuring	39
5.4	Gylleseparatoring	40
5.5	Gyllekøling.....	40
5.6	Fastgødning inkl. dybstrøelse.....	40
5.7	Anden organisk gødning	42
6	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	42
6.1	Ammoniak og natur.....	42
6.2	Lugt.....	48
6.3	Fluer og skadedyr.....	49
6.4	Transport.....	50
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	52
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	53
6.7	Lys.....	54
7	påvirkning fra arealerne.....	54
7.1	Udbringningsarealerne	54
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	56
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	67
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	72
7.5	Kvælstof til grundvand.....	72
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	74
9	0-alternativ/Alternativer	83
9.1	Alternative løsninger.....	83
9.2	0-Alternativ	85
10	Husdyrbrugets ophør	86
	Egenkontrol og dokumentation	86
11	Bilag	88

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Søndergård Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup
Matrikel nr. Ejerlav	matr. nr. 1n, 2q, 3r, 1o, 1a og 1k Pederstrup By, Vinderslev samt 2e Lysdalgårde, Vinderslev
Cvr. nummer	12236840
P-nummer	100354515
CHR-nummer	25192
Ejendomsnummer	74000 29098
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Erik Andersen Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup 83888577 20288577 andersen.erik@c.dk
Driftsansvarlig	Erik Andersen
Brugstype	Malkekvægsbesætning med opdræt
Godkendelsesbetegnelse	§ 11 husdyrbrug
Sags nr.	10/48384
Dato for godkendelse	17-02-2012
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Næste revurdering af godkendelsen	år 2020
Kvalitetssikret af	Mette Rasmussen

Ansøgers Konsulent:

Navn: Rune Schaltz, Agri Nord
Adresse: Horsøvej 11, 9500 Hobro
Tlf.nr. 96 57 38 61
E-mail: rsc@agrinord.dk

0 INDLEDNING

Når et kvægbrug med mere en 75 dyreenheder (DE) ønskes udvidet/omlagt op til 214 DE, skal anlægget med tilhørende udbringningsarealer til den producerede husdyrgødning godkendes i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der har indarbejdet EU's VVM-direktiv¹ og IPPC-direktiv².

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 7. juli 2010. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen suppleret med yderligere oplysninger frem til den 16-01-2012.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter.

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Erik Andersen, "Søndergård", Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup, søger hermed Silkeborg Kommune om, i henhold til lov nr. 1486 af 4. december 2009, at få miljøgodkendt husdyrbruget Søndergård, beliggende Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup med de til bedriften tilhørende arealer. Ansøger anmoder desuden om, at kommunen meddeler byggetilladelse samtidigt med miljøgodkendelsen. Ansøger har sendt byggeansøgning til kommunen. Ansøger har bopælsadresse på ejendommen, der ansøges miljøgodkendt.

Ansøgningen og beregningerne er udført i det elektroniske ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, interface version 1.6, uploadet 15-12-2011, FarmN version 3.1, beregningsmotor 1,5, skema nr. 18.240.

Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 7.7.2010.

Erik Andersen ejer og driver kvægejendommen Søndergård, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup i Silkeborg Kommune. Den nuværende produktion er ifølge Kommunen godkendt til 100 køer af stor race, 18 kviekalve, 77 kvier samt 5 tyrekalve indtil første levemåned, hvilket svare til 192,21 DE i nudriften.

Der ønskes en udvidelse til i alt 110 køer, 28 kviekalve (0-6 mdr.), 86 kvier (6-26 mdr.) samt 58 tyrekalve (40-70 kg) svarende til i alt 214 DE.

Ansøgningen omfatter:

- En kviestald med dybstrøelse nedrives, denne er en tilbygning, til den eksisterende kostald
- I stedet opføres en ny kviestald, med sengebåse, spalter og skraber.

¹ Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet)

- Der sættes spalteskraber ind i den eksisterende malkekvæg stald, denne er ligeledes sengestald med spalter og ringkanal.
- Den nye gyllebeholder opføres med fast overdækning.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Erik Andersen ejer og driver kvægejendommen Søndergård, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup i Silkeborg Kommune. Den nuværende produktion er ifølge Kommunen godkendt til 100 køer af stor race, 18 kviekalve, 77 kvier samt 5 tyrekalve indtil første levemåned. Besætningen andrager herved 192,21 DE i nudriften.

Der ønskes en udvidelse til i alt 110 køer, 28 kviekalve (0-6mdr.), 86 kvier (6-26 mdr.) samt 58 tyrekalve (40-70kg) svarende til i alt 214 DE.

Udvidelsen omfatter at en tilbygning, til den eksisterende kostald nedrives for at give plads til en ny tilbygning af samme længde. Hertil etableres der en gylletank med teltoverdækning.

Der er foretaget projektilpasninger indenfor spalteskraber for at opfylde krav om reduceret ammoniakfordampning fra anlægget, som i skrivende stund er 25 % for etablering, udvidelse og ændringer af anlægget. Hertil etableres der frivilligt yderligere ammoniakreducerende tiltag i form af overdækning på den nye gyllebeholder.

Beregninger foretaget på baggrund af ovenstående projektilpasninger gennem www.husdyrgodkendelse.dk resulterer i, at kravene i forhold til natur og miljø overholdes. Beregninger viser ligeledes at lugtgenerne fra den ansøgte produktion ikke vurderes at påvirke omkringboende væsentligt.

Den ansøgte udvidelse opfylder således, ifølge ansøger, de krav, der er fastlagt i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug².

Miljøgodkendelsen af Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal revurderes på baggrund af de erfaringer der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljøpåvirkningen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 25192 og CVR nr. 12236840.

Produktion og arealer

Produktionen af malkekøer og opdræt på ejendommen Pederstrupvej 38 ønsker at udvide fra 192,21 DE til 214 DE. Det vil sige, at der på ejendommen vil være en forøgelse af husdyrholdet på 21,79 DE efter gældende dyreenhedsberegning. I forbindelse med udvidelsen bliver den eksisterende kostald forlænget, samt der bygges en ny gyllebeholder med overdækning, og der opføres en ensilageplads. Se bilag 1 og 2.

Til ejendommen hører i alt 90,55 ha ejede og forpagtede arealer. Der udbringes husdyrgødning svarende til 2,3 DE/ha på 90,55 ejede/forpagtede arealer.

Ejendommen drives selvstændigt. Det vil sige, der er ikke samdrift med andre ejendomme

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug*² vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet. Landbruget drives konventionelt.

² Lov nr. 1572 af 20/12/2006

Det eksisterende og nye anlæg omfattende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Landskabelige, kulturhistoriske, rekreative forhold og lignende.

Eksisterende og fremtidige arealer til udspreddning af husdyrgødning vurderes i forhold til bl.a.:

- Grundvand.
- Overfladevand.
- Naturområder.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse.

Placering

Den nye staldbygning etableres i forlængelse af den eksisterende kostald mod vest (bilag 1). Tilbygningen opføres i samme farver og materiale som den eksisterende stald, bygningshøjden bliver også den samme.

Den nye gyllebeholderen vil blive etableret umiddelbart sydvest for den eksisterende beholder, i forbindelse med den samlede bedrift. Pga. gode eksisterende læhegn vil nærmeste nabo ikke visuelt blive påvirket af byggeriet.

På ejendomme er der etableret en ensilageplads på 2500 m².

Det planlagte byggeri opføres i tilknytning til et samlet eksisterende anlæg, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed. Byggeriet har ingen konsekvenser i forhold til kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Habitatområdet Stenholt Skov og Stenholt Mose ligger i en afstand på 3,3 km sydvest for ejendommen. Ca. 250-800 m sydøst for ejendommen ligger et større overdrev. Der ligger et par mindre søer/vandhuller inden for 1000 m til husdyrbruget. Den totale ammoniak fordampning falder i ansøgt drift. Der er lavet udregninger på ammoniakdepositionen på overdrevet. Det ansøgte projekt vil ifølge kommunens vurdering ikke påvirke de omgivende naturområder. For uddybende forklaring, se afsnit 6.1.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstande til såvel enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste enkeltbebyggelse som ikke ejes af ansøger og ikke har landbrugspligt ligger ca. 110 meter væk fra det nærmeste staldbjørne hvor der foretages ændringer. For uddybende vurdering se afsnit 6.2.

Transport til og fra ejendommen

Ekstern og intern transport på ejendommen forventes ikke at ændres meget i ansøgt drift. Dog vil antallet af transport med husdyrgødning (ekstern) falde, da der bygges en gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning på ejendommen. Transporten vurderes dermed ikke at give anledning til væsentlig, øgede støv- eller støjgener for naboer i området ved overholdelse af vilkår. For uddybende oplysninger se afsnit 6.4 om transport.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Fosfor

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at udbringning af husdyrgødning svarende til 2,3 De/ha medfører et arealvægtet fosforunderskud på 1,9 kg p/ha/år på de ejede og forpagtede arealer med foder tilpasning på

fosfor. Med de efterfølgende indførte forudsætninger af vilkår anses fosforoverskuddet for at være lille. Det er derfor kommunens vurdering at projektet kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af vandmiljøet. For nærmere forklaring se afsnit 7.

Nitrat til overfladevand

Ingen af udbringnings arealer ligger i områder der er sårbare for nitratudvaskning. Det reelle dyretryk for ansøgt drift ligger på 2,3 DE/ha som foreskrevet. En nærmere gennemgang af tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet er beskrevet i afsnit 7.2.

Nitrat til grundvand

Ingen af arealerne ligger inden for et indvindingsopland der er nitratfølsomt. Ganske få ha ligger inden for Pederstrup vandværk samt Vinderslev vandværk, det er kommunens vurdering at det er en uvæsentlig del der ligger inden for disse indvindingsoplande. 1,4 % af arealer der ligger inden for vinderslev vandværk stammer fra Pederstrupvej 38. For Pederstrup vandværk er det 24 %. Der stilles derfor ingen vilkår. For uddybende oplysninger se afsnit 7.5.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst anvendelig teknologi (BAT)

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes. Se Afsnit 8 for en mere udførlig beskrivelse af BAT tiltag. Bat emissionskravet er blevet udregnet til 1479 kg NH₃ pr år, den reelle emission er udregnet til 1357,36 NH₃ pr år i it-ansøgningen hvilket betyder at karvet til BAT overholdes med 121,6 NH₃ pr år.

1.3 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrholdet på ejendommen Pederstrupvej 38 i henhold til de gældende regler³. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende supplerende oplysninger og beregninger. Miljøgodkendelsen er betinget af de centrale vilkår indskrevet i afsnit 1.4.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- At de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau. Når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

³ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

- At husdyrbruget – under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen – vil anvende den bedste tilgængelige teknik.
- At produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bl.a.:
 - Nabobeboelser.
 - Natura 200-områder⁴ og natur i øvrigt.
 - Overfladevand.
 - Nitratfølsomme indvindingsområder.
 - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer.

Silkeborg Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstands-krav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Bekendtgørelse nr. 294 af 31 marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* overholdes. Se endvidere de vedlagte bilag.

Silkeborg Kommune godkender hermed udvidelsen af det ansøgte kvæghold, på bedriften Pederstrupvej 38, 8600 Silkeborg matr. Svarende til maksimalt 214 DE efter udvidelsen.

Udover miljøgodkendelse af bedriftens nuværende og planlagte produktionsanlæg og besætning meddeles der ved denne skrivelse:

- Miljøgodkendelse til opførelse af forlængelse af malkekostalden. Der laves en ensilageplads og der opføres en ny gyllebeholder med telt overdækning.

Miljøgodkendelsen omfatter alene ejendommen Pederstrupvej 38 og de angivne udbringningsarealer, som fremgår af bilag 6 og 7.

Den nærmere placering af bygningerne og opbevarings anlæg fremgår af bilag 1.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af oplysningerne i IT-ansøgningen, version 4 modtaget den 21-12-2011 og supplerende oplysninger modtaget i perioden frem til den 3. januar 2012.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 11 i husdyrloven⁵, samt reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen⁶, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens⁷ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

⁴ Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

⁵ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Bekendtgørelse nr. 294 af 31 marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006 af museumsloven.

Etablering af de nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Silkeborg Kommune og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra kommunen eller andre relevante myndigheder.

Dyreenheder er beregnet efter de nugældende omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Miljøvurderingerne er gennemført i forhold til antal dyr og den faktiske størrelse og sammensætning af dyreholdet. Miljøgodkendelsen tager derfor afsæt heri, uagtet at der på et senere tidspunkt måtte ske ændringer i beregningerne af antal dyreenheder.

1.4 VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre,

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁸, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

- 4.1.1 Det maksimale antal dyreenheder på 214 (dyreenhedsberegninger 2010), må ikke overskrides.
- 4.1.2 Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- 4.1.3 Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- 4.1.4 Skrabeanlæg i staldbygninger skal som minimum køre hver 4 time, for at opnå ammoniakreduktionen på 25 %.
- 4.1.5 Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.

⁸ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

4.3 FODRING

- 4.3.1 Der må højst tildeles 4,05 g P/FE til malkekøerne. Dette skal kunne dokumenteres på kommunens forlangende.
- 4.3.2 Mælkeydelsen skal minimum være 11.000 kg mælk pr årsko.

4.4 ENSILAGE

- 4.4.1 Kasseret ensilage fra ensilagesiloen skal løbende opsamles og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
- 4.4.2 Ensilagen skal overdækkes med plastik eller lignende, for at forhindre lugtgener.
- 4.4.3 Den gamle spildevandsbeholder tages ud af brug og sløjfes senest når den nye gyllebeholder er opført.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

- 4.5.1 Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 8. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal på forlangende indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- 4.5.2 Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
- 4.5.3 Der skal opsættes vandmåler på brønden og vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om året og indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. Skal kunne fremvises ved tilsyn eller på forlangende.
- 4.5.4 El-forbruget registreres automatisk via elselskabet. Forbrugsoversigt skal kunne rekvireres og fremvises ved tilsyn eller på forlangende.

4.6 AFFALD

- 4.6.1 Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

- 4.7.1 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

- 4.8.1 Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5.6 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

- 5.6.1 Dybstrøelsen skal overdækkes med kompostdug eller andet lufttæt materiale, straks efter tilførsel, medmindre der tilføres gødning hver dag.

6.1 AMMONIAK OG NATUR

- 6.1.1 Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer, som fremgår af bilag 6.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

- 6.3.1 Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- 6.3.2 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene og arealerne rundt om husdyrbruget skal holdes rene for ensilage, husdyrgødning m.v.
- 6.3.3 Der skal bekæmpes fluer biologisk eller kemisk i stalden, datoer for bekæmpelse af fluer skal indføres i et skema som skal kunne fremvises på kommunens forlangende.
- 6.3.4 Kasseret ensilage fra ensilagesiloen skal løbende opsamles og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

6.4 TRANSPORT

- 6.4.1 Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- 6.4.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gylle vognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles
- 6.4.3 Der må ikke transporteres gylle i gennem Pederstrup by på lør-, søn- og helligdage

7.1 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

- 7.1.1 På mark 3 må der ikke udbringes husdyrgødning på hældninger over 6 ° inden for 20 til vandløbet, desuden skal et område i den østlige del af marken (det sort skraverede område på figur 7.2.1) pløjes på langs med bækken.
- 7.1.2 Fosforoverskuddet må ikke overstige 1,9 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, når der er balance eller fosforoverskud på arealerne. Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.
- 7.1.3 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 207,83 DE eller 17.285,82 kg N/år og 2.675,97 kg P/år på bedriftens arealer.

7.2 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

- 7.2.1 På mark 16, 16-1 og 16-2 må der ikke anvendes et sædskifte, der har højere udvaskning end 58,8 kg N/ha svarende til udvaskningen hvis arealerne blev drævet med et planteavls sædskifte uden tilførsel af husdyrgødning.

1.5 OFFENTLIGHED

Partshøring, Nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelse blev den 25-01-2012 udsendt i høring hos naboer, andre berørte og ansøger selv med frist for afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til den 15-02-2012.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

Ifølge husdyrlovens § 56, stk. 1 skal kommunen skriftligt orientere naboerne til den pågældende ejendom om ansøgningen i 3 uger, før der gives tilladelse. I den konkrete sag har kommunen fastlagt den orienteringsberettigede kreds til de naboer og andre berørte beliggende i en radius på 184 m fra ejendommen. Denne afstand er geneafstanden til byzone og er udregnet i it-ansøgningsystemet. Endvidere orienteres ejerne af de forpagtede arealer. Naboer og andre berørte er angivet længere nede.

Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside og i Ekstraposten onsdag den 22-02-2012.

Følgende er samtidig underrettet om godkendelse:

Ansøger:

Erik Andersen, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup.

Konsulent:

Rune Schaltz, Horsøvej 11, 9500 Hobro, rsc@agrinord.dk

Andre berørte:

Naboer

Poul Erik Madsen, Mausing Skolevej 14, 8620 Kjellerup.

Søren Vindum Holm, Mausing Skolevej 12, 8620 Kjellerup.

Ejer af Pederstrupvej 34: Knud Bjerregaard Kristensen, Pederstrupvej 32, 8620 Kjellerup.

Birthe og Thomas Nørgaard Jacobsen, Pederstrupvej 36, 8620 Kjellerup.

Jørgen Nørskov og Vinni Bundgaard, Pederstrupvej 40, 8620 Kjellerup.

Jesper Holm Sørensen og Trine Helle Nielsen, Pederstrupvej 42, 8620 Kjellerup.

Ejer af forpagtede arealer

Karen S. Hansen, Fruerlundvej 1, 8620 Kjellerup.

Organisationer der er klage berettigede, se samlet liste efter afsnit 1.6

1.6 KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Ekstraposten den 22-02-2012 og endvidere på kommunens hjemmeside www.silkeborglommune.dk.

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller per e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 21-02-2012 indenfor kontorets åbningstid.

Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen, fra Silkeborg Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen. I dette tilfælde er der ikke særlige landskabelige værdier og bygningerne opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, således antages det at mulige klager ikke har opsættende virkning, dog kan Miljøklagenævnet beslutte andet.

Ifølge § 90 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 22-08-2012.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen
Sektionsleder

Maria Karm
Biolog

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag er sendt til:

Ansøger:

Erik Andersen, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup.

Konsulent:

Rune Schaltz, Horsøvej 11, 9500 Hobro, rsc@agrinord.dk

Orientering om udarbejdelse af udkast til afgørelse er sendt til

Bortforpagtere af arealer:

Karen S. Hansen, Fruerlundvej 1, 8620 Kjellerup.

Ejer og lejere af nabobeboelse med matrikel grænse op til Pederstrupvej 38 og andre berørte indenfor geneafstanden til byzone:

Poul Erik Madsen, Mausing Skolevej 14, 8620 Kjellerup.

Søren Vindum Holm, Mausing Skolevej 12, 8620 Kjellerup.

Ejer af Pederstrupvej 34: Knud Bjerregaard Kristensen, Pederstrupvej 32, 8620 Kjellerup.

Birthe og Thomas Nørgaard Jacobsen, Pederstrupvej 36, 8620 Kjellerup.

Jørgen Nørskov og Vinni Bundgaard, Pederstrupvej 40, 8620 Kjellerup.

Jesper Holm Sørensen og Trine Helle Nielsen, Pederstrupvej 42, 8620 Kjellerup.

Kopi af endelig afgørelse med bilag er sendt til:

Ansøger:

Erik Andersen, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup.

Konsulent:

Rune Schaltz, Horsøvej 11, 9500 Hobro, rsc@agrinord.dk

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø - via e-mail:	dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten - via e-mail:	jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N - via e-mail:	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V - via e-mail:	natur@dof.dk
Gjern Natur - via email:	post@gjern-natur.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg - via e-mail	midt@sst.dk
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg via e-mail:	post@aar.mim.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia - via e-mail:	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund - via e-mail:	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V - via e-mail:	ae@aceraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K - via e-mail:	fbr@fbr.dk

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Søndergård, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup. Ansøger ønsker at udvide den nuværende besætning på 100 køer af stor race med tilhørende opdræt til 110 køer af stor race ligeledes med tilhørende opdræt svarende til en udvidelse fra 192,21 DE og til 214 DE. Præcisering af husdyrholdets størrelse og eventuelle afvigelser fremgår af afsnit 4.

Erik Andersen ejer af Pederstrupvej 38, ønsker at udvide sin besætning af malkekøer med opdræt fra 192,21 DE (100 køer af tung race og dertilhørende opdræt) til 214 DE (110 køer af tung race og dertilhørende opdræt).

Udvidelsen sker ved, at den eksisterende kostald forlænges med et nyt afsnit med sengebåse.

I forbindelse med udvidelsen ønsker ansøger at opføre en ny gyllebeholder med overdækning og etablere ensilageplads.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb og anlæg til gødnings- opbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold, drift eller udbringningsarealer. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpantede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Normalt skal godkendelsen være gennemført og udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Med udnyttet menes, at ansøgt byggeri er opført og taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til ansøgt produktion.

Erik Andersen ønsker, at udnytte miljøgodkendelsen inden for tre år efter kommunens endelige godkendelse er givet, forstået således, at byggeriet vil være færdigt efter to år og besætningsudvidelsen vil være påbegyndt. Der er et ønske om at udvide besætningen ved tillæg af eget avl af sundhedsmæssige årsager, hvorfor dyreholdet først vil være oppe i fuldt antal omkring år 3.

Ansøger forventer, at udvidelsen i hovedtræk kommer til at forløbe således:

År 1: etablering af ny gylletank, påbegyndt nedrivning af tilbygning til kostald

År 2: opførsel af ny tilbygning til kostald

År 3: besætningen ventes i fuld produktion

Det er kommunens vurdering at processen vedrørende opformering af egen besætningen tager lidt længere tid hvilket betyder i denne konkrete sag at projektet ikke kan gennemføres på to år. Derfor gives hermed tilladelse til at fristen for gennemførelse af projektet forlænges til 3 år.

Hvis sagen påklages og Miljøklagenævnet i sidste enden afviser klagen kan fristen for gennemførelse af projektet forlænges med den tid det har taget Miljøklagenævnet at behandle sagen.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder ifølge § 33 stk. 2 den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber den 22-02-2020. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Søndergård er placeret i landzonen med ca. 164 meter i vægget afstand til nærmeste nabobeboelse, der ligger umiddelbart øst for ejendommen. Fra udvidelsen af husdyrholdet vil der være ca. 186 meter til samme nabo (der må minimum være 50 m). Kalvestalden som ligger nærmest naboen opretholder en uændret afstand på ca. 110 m. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Pederstrup denne ligger ca. 437 meter nordnordøst for Søndergård (der må minimum være 100 m). Nærmeste byzone er Vinderslev ca. 1,8 km nordnordøst for ejendommen (der må minimum være 300 m). Se figur 3.1.1, tabel 3.1.1 og bilag 5.

Figur 3.1.1 afstande fra Pederstrupvej 38 til nærmeste nabo samlet bebyggelse (Pederstrup) og by (Vinderslev), se også bilag 5.

En eksisterende tilbygning til kostalden skal nedrives for at give plads til en ny og mere tidssvarende. I dag opstaldes der kvier i dybstrøelse heri. Fremadrettet vil der ligeledes opstaldes kvier, dog i en sengebåsestald

med robotskrab. Sydsydvest for den eksisterende gylletank vil der opføres en ny gylletank med en kapacitet på godt 2000 m³.

I øvrigt skal der i henhold til lovens⁹ § 8 redegøres for en række afstande, som vist i tabel 3.1.1. se også bilag 4.

Tabel 3.1.1 Afstandskrav og faktiske afstande i forhold til det planlagte byggeri.

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	30
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	420
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	230 (vandløb) 50 (dræn)
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	136
Levnedsmiddelvirkosomhed	Min. 25	> 25
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	25
Naboskel	Min. 30	136

Det ansøgte anlægs placering inklusiv det projekterede byggeri er vurderet af ansøger i forhold til en række bygge- og beskyttelseslinjer, der fremgår af Danmarks Miljøportal. Dette er gjort den 22. juni 2010, hvilket ikke gav anledning til evt. konflikter hermed.

Det lokale kulturhistoriske museum, Silkeborg Kulturhistoriske Museum¹⁰ er underrettet om det planlagte byggeri med henblik på en vurdering af, om der kan være fortidsminder inden for byggefeltet. En kørsel på Danmarks Miljøportal angiver ikke nogen forbehold. Ifølge opslag på Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der, ca. 90 meter vest for den kommende gylletank kendskab til SB 60: Vinderslev sogn, Lysgård herred, Viborg Amt (130613-60). Denne er dog færdig registreret uden videre restriktioner.

Silkeborg Kulturhistoriske Museum har den 25. juni 2010 foretaget en arkivalsk kontrol af byggefeltet. Denne gav ikke anledning til konflikter. Dog anbefalede museet en egentlig prøveudgravning grundet SB 60, vest for det planlagte byggeri.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der foretages ikke udvidelser og ændringer af anlægget, herunder stalde, gyllebeholdere og ensilageplads, som medfører forøget forurening, indenfor 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, eller område i landzone udlagt til boligformål. Kommunen vurderer, at afstandskravene i § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Kommunen vurderer, at de generelle afstandskrav, i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

⁹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009

¹⁰ Silkeborg Kulturhistoriske Museum, Hovedgårdsvej 7, 8600 Silkeborg, info@silkeborgmuseum.dk

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer.

Silkeborg Kommune vurderer samlet set, at der ikke vil forekomme generelle eller visuelle gener som følge af udvidelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til drift og egen kontrol

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et landområde med spredt bebyggelse. I forbindelse med udvidelsen skal den eksisterende kviestald, med dybstrøelsesbokse nedrives. Efterfølgende bygges en ny kviestald med sengebåse og spalter. Den nye kviestald vil have samme længde som den eksisterende, dog vil bredden nu være den samme som på kostalden, som den er en forlængelse af. Der anvendes samme materialer, taghældning etc. som ved den nuværende kostald. Yderligere opføres der en ny gyllebeholder, med fast overdækning, umiddelbart sydvest for den eksisterende gylletank. Byggeriet er således i tilknytning til det eksisterende byggeri, og dermed ej placeret i landzonen.

Terrænet omkring ejendommen er fladt og beliggende i kote 80. Godt 500 meter sydøst for gylletanken bliver terrænet i midlertidig noget kuperet i forbindelse med et vandløb som senere har forbindelse med Mausling Møllebæk. Området er præget af at være et typisk landbrugsområde med dyrkede marker, men samtidigt også med mange med spredte små biotoper. Figur 3.2.1 og bilag 1 viser ejendommens placering i landskabet.

Landsbyen Pederstrup og den egentlige by Vinderslev ligger alle nord for ejendommen. Forlængelsen af kostalden samt den nye gylletank, vil således ikke være synlig hertil. Tilbygningen bliver ikke længere end den er i dag, blot bliver den i fuld bredde. Eksisterende stalde vil endvidere afskærme den kommende gylletank. Denne kan dog være synlig for enkeltbeboelse i det åbne land. Da den i midlertidig ligger i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger vurderer ansøger at den ikke vil skæmme landskabet.

Figur 3.2.1 ejendommen placering i landskabet 1m højdekurver samt nuværende læhegn.

Bedriften har flere marker som har kontakt med beskyttede jord- og stendiger. Disse er dog alle beliggende i skellene. Således er der et udpeget dige på mark 1 i det vestlige skel, mark 9 i det sydlige skel, mark 11 og 12 i det sydlige skel, mark 14 i det østlige skel, 14-1 i det nordlige skel samt mark 14-2 i det vestlige skel.

Der er ikke udpeget MVJ (miljø venlig jordbrugsområder) på bedriftens arealer ej heller vådområde, naturområde, SFL (særlig følsom landbrugsjord) natur eller SFL grundvand. Dog er der udpeget SFL overfladevand i tilknytning til markerne nr. 1, 3, 5, 9-01, 14, 14-2, 16-2 samt 16-02. se bilag 6 og 7

Overstående på baggrund af Danmarks Miljøportal den 16. juni 2010.

Tabel 3.2.1. Oversigt over alle produktionsbygninger på ejendommen i ansøgt drift. Bygningsnummer angiver placering på situationsplanen se bilag 1. Uddybende forklaring til skemaet følger i teksten herunder

Driftsbygninger og anvendelse	Grundplan nudrift (m ²)	Grundplan ansøgt (m ²)	Bygningshøjde meter	Taghældning grader	Bygningsmaterialer og farver
9. Kostald	1190	1190	6,8	20°	Røde sten og stålplader, gråt tag.
11. Kalvestald	245	245	6,9	30°	Stålplader, gråt tag net på siderne for ventilation.
Gammel ungdyrstald	165	0	Lidt lavere	25°	Røde sten og stålplader, gråt tag.
9.1 ny ungdyrstald	0	412	6,8	20°	Røde sten og stålplader, gråt tag.
5. Eksisterende gyllebeholder	1450 m ³	1450 m ³	2 m over niveau	-	grå
Ny gyllebeholder	0	2068 m ³	2 m over niveau	overdækket	grå
4. Lade	252	252	6,8	20°	Røde sten, gråt tag
10. Maskinhus	756	756	Total 6 m, benhøjde 4 m	20°	Stålplader, gråt tag

9. Kostald, 51 x 23,5 m (1190 m²), bygget i røde sten, gavl i røde stålplader og kip højde 6,8 m. Der er en taghældning på 20° og taget er beklædt med grå eternit og to rækker lysplader på hver tag halvdel. Der er åben kip og naturlig ventilation. Den sidste meter på siderne er beklædt med grønne trætræmmen for at sikre den naturlige ventilation. Den nordligste to-tredjedel del af stalden anvendes til malkekøer i sengebåse med spalter. Malkerobotten er opstillet i den østlige del af stalden. Den sidste tredjedel benyttes til kælvekvier samt foderbord. Staldsystemet er her ligeledes sengebåse med spalter.

I ansøgt produktion opfyldes ko sengebåsene således malkebotternes kapacitet fyldes fuldt ud. Kvierne flyttes først herind ved en alder på 21 mdr. mod før 15 mdr. Der vil i ansøgt produktion blive skrabet med en robotskraber i kostalden.

Ved kostaldens østlige facade er der opstillet to udendørs kraftfodersiloer. Disse indeholder kraftfoder som udfodres i malkerobotten. Siloerne rummer ca. 12 Ton.

9.1. Kvier (og Ny ungdyrstald), 17,9 x 9,2 m (165 m²), bygget i røde sten med røde stålplader i gavl. Der er en taghældning på 25°, taget er beklædt med grå eternit, der er naturlig ventilation. Dybstrøelsesstald til kvier, nedrives i ansøgt produktion for at give plads til 9.1 Ny ungdyrstald.

Den nye ungdyrstald vil have samme længde som den eksisterende, men samme bredde som kostalden – den bliver herved 412 m². Der anvendes samme materialer som i kostalden og den vil have samme dimension. I ansøgt drift vil der være åben kip og gardiner i siderne. Staldsystemet vil være sengebåse med spalter. Robotskraberen som installeres i kostalden vil også skrabe i den nye ungdyrstald.

11. Kalve stald, 21,6 x 11,4 m (245 m²), bygget af stålplader og net på siderne i forbindelse med den naturlige ventilation. Kiphøjde på 6,9 m og taghældning på 30°. Taget er beklædt med grå eternit og der er en række

lysplader på hver taghalvdel. Benyttes til opstaldning af kviekalvene i dybstrøelse indtil deres 6. måned og tyrekalvene indtil de videresælges ved 70 kg (ca. 1 måned). Forbliver uforandret i forbindelse med udvidelsen.

4. Lade, 21 x 12 m. Bygget i røde sten. Taghældning på 20° og taget er beklædt med grå eternit. Anvendes til lade, kontor samt teknikrum i forbindelse med malkerobot og køletank.

10. Maskinhus 42 x 18m. Beklædt med stålplader. Benhøjde på 4 m og totalhøjde på godt 6 m. Taghældning på 20°, taget er beklædt med grå eternit og lysplader. Benyttes bl.a. til 300 T halm samt ca. et års forbrug af mineraler ca. ½ T.

5. Gl. gylletank (1450 m³). Diameter på 21 m. Bygget i 4 meters elementer – 2 m over niveau. Ingen stationær gyllepumpe.

Ny gylletank (2068 m³). Kommende gylletank som bygges i elementer, 2 meter over niveau. Ingen stationær pumpe. Den overdækkes med teltoverdækning. Foran gylletanken etableres en lille fast plads med afløb til gyllesystemet.

7. Spildevandstank (400 m³). Diameter på 12 m. Bygget i fundablokke. 1,8 m over niveau. Benyttes udelukkende til regnvand fra ensilagepladsen og overfladearealer som måtte komme i kontakt med foder eller gødning.

Ensilageplads, 60 x 50 m. Afløb til spildevandstanken på 450 m³. Fald mod den nordøstlige del af pladsen hvorfra det ledes til en brønd ved den gamle gylletank, for at blive pumpet over i spildevandstanken. Ingen køresiloelementer på pladsen.

Mellem ensilagepladsen og kostalden er der en gammel ensilagekøresilo på godt 20 x 10 m. Den benyttes som møddingsplads i tilfælde af at dybstrøelsen fra kalvene ikke kan nedmuldnes direkte i marken. Der er afløb til separatbeholder, der ledes til gyllebeholderen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placeringen af det nye byggeri er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning med eksisterende bebyggelse er mest hensigtsmæssig.

Landskabet i området er generelt et storbakket morænelandskab med relativt store højdeforskelle i forbindelse med dale (over 30 m fra dalbund til lokale toppunkter). I omegnen findes dødisrelief, men i området ved Pederstrup er landskabet mere storbakket med blødere og større former, med parallelle højdekurver, og med lange kig hen over de lavtliggende partier.

Landskabet rummer relativt store visuelle oplevelsesmuligheder på grund af udsigtsmulighederne. Landskabets visuelle sårbarhed er relativ stor på grund af det storbakkede terræn og det sparsomme beplantningsmønster.

Synligheden af det ansøgte er begrænset af eksisterende læbeplantning. Der forventes ikke at blive en stor kontrast mellem det ansøgte byggeri og landskabet idet det ansøgte ligger tæt sammen med det eksisterende byggeri og fordi der er beplantning omkring gården. De landskabelige værdier vil ikke visuelt blive ændret væsentligt med det ansøgte.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for placering og udformning.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den nuværende produktion er i forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen i 2007, udført af Silkeborg Kommune, godkendt til 192,21 DE, fordelt på 148,17 DE køer, 4,86 DE kviekalve, 0,13 DE tyrekalve samt 39,05 DE kvier henholdsvis 100 køer, 18 kviekalve, 5 tyrekalve samt 77 kvier. Dette ønskes udvidet til 214 DE fordelt på 110 køer med fuldt kvieopdræt. Dyreenheder er udregnet med nugældende omregning faktorer.

Tabel 4.1 Husdyrholdets størrelse efter udvidelsen (ansøgt drift), fordelt på stalde, stipladser og staldsystemer. Numrene på staldafsnittene refererer til IT-ansøgningsystemet samt bilag 1.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr.	Vægt / aldersgrænser	Antal årsdyr	stipladser	DE
Årskøer, tung race, senge-stald med spalter	1.1.1. 9. Kostald	11.000 kg mælk	110		162,99
Småkalve, tung race, dybstrøelse	1.1.4. 11. Kalve	0 – 6 mdr.	28		7,57
Tyrekalv, tung race, dybstrøelse	1.1.4. 11. Kalve	40 – 70 kg	58	11	1,14
Kvier, tung race, sengestald med spalter	1.1.3. 9.1 Ny ungdyrstald	1.1.3. 9.1 Ny ungdyrstald	86		42,3
Dyreenheder i alt					214,00

I den eksisterende kostald samt den nye kviestald skal der være sengestald med spalter og ringkanal. Der etableres robotskrab oven på spalterne.

Præfabrikeret, drænet gulv er fravalgt i kalvestalden, da der er tale om små kalve, der bør gå på dybstrøelse og ikke køer eller kvier, som er mere gulvtolerante. Der er etableret befæstet areal under dybstrøelsen, som hindrer nedsivning af næringsstoffer til jord og grundvand. Ud fra etiske og dyrevelfærdsmæssige principper har de små kalve brug for et leje med megen halm. Det er således også et krav, jf. lovgivning omkring opstaldning af småkalve, at dyrene går på strøelse i hele arealet de første måneder. Dertil kommer, at etablering af et fast, drænet gulv vil kræve væsentlige ændringer af eksisterende gulv- og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning. Dybstrøelse er endvidere BAT hos kalve i denne aldersgruppe.

De resterende beskrivelser af BAT findes i afsnit 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Tabel 4.1.1 oversigt over dyretype, staldsystem og produktion i nudrift og ansøgt drift.

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt
Malkekøer, tung race	Eksisterende stald, sengestald med spalter (ringkanal)	100	148,17	110	162,99
Kvier/stude (6mdr.-kælving)	Eksisterende stald, sengestald med spalter (ringkanal)	45	26,28	26	15,84
Kvier/stude (6mdr.-kælving)	Gammel stal/ ny stald, sengestald med spalter (ringkanal)	32	12,77	60	26,46
Småkalve (0-6mdr.)	Kalvestald dybstrøelse	18	4,86	28	7,57
Tyrekalve	Kalvestald, dybstrøelse	5	0,13	58	1,14
Total antal DE			192,21		214,00

alt i alt betyder det i forhold til nudriften at:

- 10 ekstra køer kommer ind i den eksisterende kostald, sengestald med spalter (ringkanal).
- 9 ekstra kvier i den nye stald på sengegulv med spalter (ringkanal).
- 32 kvier flyttes fra dybstrøelse (gammel stald) til sengestald med spalter (ringkanal) (ny stald).
- 19 kvier flyttes fra kostalden til den nye stald sengestald med spalter (ringkanal).
- 10 ekstra småkalve, kalvestalden dybstrøelse.
- 53 ekstra tyrekalve i kalvestalden på dybstrøelse.

Det betyder at der kun går kvier i den nye stald (flyttes fra den stald der nedlægges samt eksisterende kostald), og at der indsættes yderligere 10 køer i den eksisterende stald.

For et kvægbrug kan der være en vis variation i antallet af dyr. Det skal dog understreges at miljøvurderingen er foretaget ud fra en besætning på 214 DE, dette er derfor det maksimale antal DE (omregningsfaktor fra 2010).

Det eksisterende staldsystem til malkekøer er sengestald med spalter og ringkanal, hvilket giver en ammoniakfordampning på 8 %. Der etableres skraber oven på spalterne i kostalden hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 25 %. Dermed reduceres fordampningen til 6,4 %.

Den nye kviestald ønskes etableret med sengestald med spalter og ringkanal og ligeledes spalteskraber. Dette giver derfor også en fordampning på 6,4 %.

Kalve, kælvende køer, og syge dyr skal gå på dybstrøelse. Dybstrøelse anses for værende BAT til de pågældende dyretyper, desuden skal småkalve gå på dybstrøelse, pga. dyrevelfærd.

For yderligere uddybning og vurdering se afsnit 8 om BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 4.1.1 Det maksimale antal dyreenheder på 214 (dyreenhedsberegninger 2010), må ikke overskrides.
- 4.1.2 Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- 4.1.3 Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- 4.1.4 Skrabe anlæg i staldbygninger skal som minimum køre hver 4 time, for at opnå ammoniakreduktionen på 25 %.
- 4.1.5 Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlægget ventileres ved naturlig ventilation med gardiner og åbning i tagryg, dette system bruger ikke strøm og det er lydløst hvilket giver et bedre arbejdsmiljø, og ingen gener for naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at når der er tale om naturlig ventilation giver det ikke anledning til gener for de omkringboende. Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi i kvægstalde.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er forureningsforebyggende at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Herved fokuseres der på optimal ernæring og derigennem dyrevelfærd ved at udarbejde foderplanen i samarbejde med en kvægkonsulent, som kan bidrage med den nyeste viden inden for kvægfodring. Til det formål tages der analyser af alt grovfoder, så foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Foderplanlægningen optimeres ved at foretage en-dagsfoderkontroller (EFK) med henblik på at optimere fodringen

og fodersammensætningen. Der laves fodertilpasning i forhold til fosfor i foderet, i ansøgt drift tildes køerne 4,05 g P/FE.

Fravalg af BAT

Fodringstiltaget er ikke anvendt med hensyn til ammoniakemissionen, der kan reduceres ved at nedsætte foderets indhold af fordøjeligt råprotein. Tiltaget harmonerer ikke med den fodring, der praktiseres på Søndergård, hvor der anvendes en stor andel græs i grovfoderet. I øvrigt advarer kvægbrugskonsulenter mod nedsættelse af råproteinindholdet, da det kan få konsekvenser for dyrenes sundhed. Søndergård har endvidere en mælkeydelse som er væsentlig over landsgennemsnittet, hvorved foderet i forvejen udnyttes bedre end gennemsnittet. Senest viser ny forskning fra DJF, publiceret i Ny Kvægforskning nr. 38. årgang juni 2010, at nykælvere mangler protein, hvilket påvirker deres immunforsvar negativt og derved ydelsen. Marginen er således ikke så stor i forhold til en gennemsnitsbesætning. Der er således en betragtelig risiko forbundet med en relativt lille virkning på ammoniakfordampningen.

Ejendommen ligger, ifølge Danmarks Miljøportal og it-ansøgningssystemet, ikke i nærheden af ammoniakfølsomme naturområder, der skal særligt beskyttes ifølge § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹¹. Hertil kommer at frivillige tiltag bevirker, at ejendommens samlede ammoniakemission faktisk falder i forhold til nudriften. Der er tale om et fald på 57 kg. svarende til 4 %. Derfor mener ansøger ikke, at dette er proportionalitet, set i lyset af de sundheds- og dyrevelfærdsmæssige risici at skulle lægge sig fast på en bestemt fodringsstrategi med henblik på at nedbringe udskillelsen af kvælstof og derved reducere ammoniakfordampningen.

De valgte løsninger mht. staldteknologi i ansøgers projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹². Målet med den generelle reduktion af ammoniakfordampningen uanset, om der er langt til nærmeste følsomme naturområde, har været at nedbringe baggrundsbelastningen med ammoniak. I den politiske aftale hedder det bl.a. ”Sigtet med at stille nye krav til ammoniakreduktionen er at sikre, at der både generelt og specielt i forhold til særligt sårbare naturområder sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen af Danmarks natur.”¹³ Effekten af den generelle ammoniakreduktion slår bl.a. igennem ved, at Miljøministeriet forventer, at 90 % af alle dyreenheder vil stå i miljøgodkendte stalde i 2015¹⁴. Derved er ansøgers projekt i overensstemmelse med de retningslinjer, som udstikker målene for sikre en mindre ammoniakpåvirkning af følsomme naturarealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det aktuelle fodringsbehov afstemmes løbende med kontrol og analyser af foderet. Der vil således blive reguleret så indholdet af råprotein og fosfor minimeres mest muligt. Det betyder, at næringsstof indholdet i husdyrgødningen minimeres.

Der er foretaget tilpasninger i foderet i form af reduceret tildeling af fosfor. Der tildes kun 4,05 g fosfor pr. foderenhed til malkekøerne. Denne reduktion er lavet for at minimere et ellers betydeligt fosforoverskud på husdyrbrugets udspretningsarealer. Ansøger har selv valgt at bruge foderoptimering af fosfor, for at imøde-

¹¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009

¹² Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007

¹³ <http://www.mim.dk/NR/rdonlyres/1C1EF706-22E0-4441-83F3-A39BA22378AE/0/06Landbrugsaftale.pdf>

¹⁴ http://www.mim.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2006/2006-06-22_Landbrugsaftale.htm

komme krav om et lavere fosforoverskud. Den gode mælkeydelse er ligeledes en forudsætning for at udskillelsen af det tildelte fosfor ikke bliver højere end beregnet.

Dokumentation for tildeling af reduceret fosfor i foderet skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være foderkontrol eller ajourførte foder planer eller afregninger fra mejeri eller lignende.

Ved blanding og udfodring af foder på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af fosfor ikke fremgår, skal standardværdier for gram fosfor pr. foderenhed anvendes, jf. standardværdier for kvæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralisk fosfor. Energirige kornarter med lavt fiberindhold som hvede, majs og milokorn har et lavt fosforindhold pr. foderenhed, mens indholdet er højere i grovfodermidler og højst i proteinfodermidler som sojaskrå og især rapsskrå/kage samt solsikkeskrå. Hvedeklid og andre kornbiprodukter, som stammer fra kornskaldele, har også et højt fosforindhold.

Kommunen anser dette for værende tilstrækkeligt BAT på foder.

For beskrivelse samt vurdering af mængder og opbevaring af foder se afsnit 4.4 om ensilage.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- 4.3.1 Der må højst tildeles 4,05 g P/FE til malkekøerne. Dette skal kunne dokumenteres på kommunens forlangende.
- 4.3.2 Mælkeydelsen skal minimum være 11.000 kg mælk pr årsko.

4.4 ENSILAGE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I fremtiden forventer ansøger, at det årlige forbrug af ensilage på Søndergård vil være på ca. 647.500 FE. Det er en stigning på godt 60.000 FE fra det nuværende forbrug på 586.900 FE. Den totale mængde, der opbevares kan være større, specielt i år med en god grovfoderhøst. Ensilage på ejendommen består som hovedregel af majs- og græsensilage. Ensilagen opbevares på ensilagesiloplads på 3000 m². Det forventes at grovfoderet kan opbevares på ensilagesilopladsen. I særligt gode vækstår kan et sent slæt græs forekomme, hvorved markstak hertil evt. kan blive en løsning.

Regnvand fra ensilagepladsen opsamles, i nudrift, via afløb og ledes videres til spildevandbeholderen på 450 m³ hvorfra det sammen med husdyrgødning udsprede på bevoksede arealer efter behov. I den ansøgte drift ledes overfladevandet til den nye beholder. Og den gamle spildevandsbeholder sløjfes.

Halm og mineraler opbevares i maskinhuset, som vist på bygningsoversigten. Der er kapacitet til 300 T halm i maskinhuset. Kraftfoder til malkebobotten opbevares i to enddørs fodersiloer for enden af kostalden.

Tabel 4.3.1 mængde og opbevaring af de forskellige fodertyper i nudrift og ansøgt drift.

Fodertype	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Opbevaring
Ensilage	586.900 FE	647.500 FE	ensilageplads
Halm	300 ton	Mindre	maskinhus
Kraftfoder	2 x 12 ton	2 x 12 ton	Udendørs silo

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Opbevaring af ensilage på ensilagepladsen, giver den mindste påvirkning af omgivelserne. Der vil være lave risiko for udvaskning af næringsstoffer til overfladevand og grundvand, samt mindre spild og dermed bedre udnyttelse af foderet. Det der derfor også vigtigt at det kun er i særlige tilfælde at der etableres markstak til opbevaring af grovfoder.

Det vurderes, at opbevaringen er BAT ifølge referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF), og at husdyrbruget i øvrigt overholder de generelle regler for ensilageopbevaring, jf. §§ 12-13 i BEK. 1695 af 19/12 2006, Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Det er vigtigt, at kasseret ensilage og ensilagespild opsamles løbende fra pladsen og opbevares overdækket for at undgå, at der opstår lugtgener. Der er med denne miljøgodkendelse stillet vilkår til håndtering af kasseret ensilage. Fordærvet ensilage der ikke fjernes dagligt, er kilde til lugtgener, som bidrager til ejendommens samlede lugtpåvirkning fra stald og lager af husdyrgødning. Det er derfor vigtigt, at pladsen dagligt holdes ren.

Silkeborg Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af ensilage sker på en forsvarlig og miljømæssig god måde, idet saftafløb fra ensilagen opsamles.

Alt vandet fra ensilagepladsen ledes i ansøgt drift til den nye gyllebeholder. Ensilagepladsen er 3000 m² og der opsamles derfor årligt 3000 m² x 0,7 m = 2100 m³. Dette bliver medregnet under opbevaringskapacitet

Dette udsprede på markerne sammen med husdyrgødningen.

Den gamle spildevandsbeholder nedlægges i den ansøgte drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 4.4.1 Kasseret ensilage fra ensilagesiloen skal løbende opsamles og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
- 4.4.2 Ensilagen skal overdækkes med plastik eller lignende, for at forhindre lugtgener.
- 4.4.3 Den gamle spildevandsbeholder tages ud af brug og sløjfes senest når den nye gyllebeholder er opført.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Elektricitet anvendes til malkning, hegning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug er i nudriften godt 88.000 kWh. Malkerobot samt strøm til gyllepumpning er de største energiforbrugere. Malkerobotten er i gang i alle døgnets timer. Da der er tale om fuld anvendelse heraf i ansøgt produktion vil strømforbruget hertil forventes uændret. I og med der ændres fra dybstrøelse hos kvierne og til gylle i tilbygningen vil der alt andet lige skulle pumpes lidt mere gylle. Strømforbruget ventes ca. 90.000 kWh i anvendt produktion.

Overstående er det ”kendte” energibehov. Hertil kommer et varieret forbrug i forbindelse med energi til markvanding. Ifølge Landscentret koster det godt 2,5 kr. pr. mm i ren energiomkostninger. En kWh koster godt 1,7 kr. inkl. moms. Med bedriftens vandingstilladelse vil energibehovet i kWh således kunne stige med yderligere 13.000 kWh hvis indvindingstilladelsen udnyttes fuldt ud.

Jordarealet er uændret og der forventes ikke nævneværdige ændringer i arealernes afgrødefordeling. Fra 2011 skal alt gylle i midlertidig nedfældes på sort jord og på græsmarker. Der anvendes maskinstation til de tunge opgaver på bedriften – ensilering og gylleudbringning. Dieselolieforbruget for bedriftens ventes således uforandret, mens forbruget til maskinstationens gylleudbringning ventes at stige som følge af kravet om gyllenedfældning.

På ejendommen forefindes en 1.200 liters dieseltank i laden.

Der anvendes træpiller til privat brug. Der sker ingen egenproduktion af energi fra vindmølle, biogasanlæg eller andet.

Tabel 4.2 Råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l)

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Dieselolie til traktorer mv.	6.300 l	7.000 l	lade
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	88.000 kWh	90.000 kWh	
Markvanding	13.000 kWh	13.000 kWh	

Energibesparende foranstaltninger:

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Der er opsat lavenergi lysstofrør i ko- og kalvestald. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde udskiftet til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene i ca. 8 timer i døgnet i vinterhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Der er natbelysning i ko-stalden året rundt, af hensyn til køernes adgang til malkerobotten. Dette dog blot med ca. 15 lux, hvor normalt lysbehov er 100 lux. Natbelysning styres automatisk.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.
- Malkekøling /varmegenindvindingsanlæg.
- Pumpe med lavt energiforbrug.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder fra ensilageplads, til kraftfoder, mineraler og til udfodring i stald, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vand

Stalden forsynes af vand fra egen boring i gårdspladsen. Vandforbruget er beregnet ud fra normværdier og vist i tabel 4.3. Dyrene er klart de store forbrugere af vand. En ko med høj mælkeydelse (11.000 kg om dagen) drikker godt 110 liter vand om dagen.

Der forventes et privat forbrug på 170 m³.

Der kan vandes godt 25 ha af bedriftens arealer omkring ejendommen. Der er vandingstilladelse til 30.000 m³. Markvandingen er placeret ved maskinhuset. Der vandes efter behov. Ansøger følger nøje med i vandingsbehovet inden opstart.

Tabel 4.3 Beregningerne er foretaget på baggrund af normalt angivet i Håndbog i kvæghold 2006.

	Nudrift, m ³	Ansøgt, m ³
Drikkevand	4.493	4.957
Vask malkeanlæg	300	330
Vask maskiner	10	10
Vand i alt	4.803	5.297
Markvanding	30.000	30.000

Vandbesparende foranstaltninger:

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at reducere vandforbruget ved at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Ansøger lever op til BAT mht. vandforbrug på følgende punkter:

- Daglig eftersyn af drikkekar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- Malkerobotten genanvender i nogen grad vaskevandet til vask af gulv i robotten
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Ingen nedgravede rør til vandtrug til græssende dyr.
- Rørsamlingerne er synlige

I forbindelse med vanding af arealerne følges afgrødernes behov meget nøje. Hertil forefindes der mange elektroniske hjælpemidler så som vandbalance, vandingsregnskab samt overfladefordampning for at nævne nogle få.

Hydranter tilses efter hver vinter og anlægget afprøves inden hver sæsonstart.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Energi- og vandforbruget bør følges løbende, og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi, hvorfor Silkeborg Kommune antager, at der ikke vil blive forbrugt mere energi end nødvendigt. For at kunne vurdere forbruget skal det kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Det er derfor nødvendigt at lave registreringer af forbruget. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

El-forbrug

Ifølge normtal fra EnergiMidt må elforbruget helst ikke overstige følgende: 850 - 900 kWh/ko. Ved 110 malkekøre (tungrace) giver det et estimeret forbrug på 93.500 – 99.000 kWh/år. Elforbruget der er blevet estimeret af ansøger for den ansøgte besætning (90.000 kWh/år), er mindre end den nedre grænse. Derudover kommer elforbruget til markvanding som er uændret i ansøgt drift. Kommunen vurderer derfor at det estimerede energi forbrug ligger på et fornuftigt leje.

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og driftsbesparelserne ofte er betydelige. Det er derfor vigtigt at få eftersat anlægget så det altid kører energimæssigt optimalt.

Elforbruget bør følges og søges nedbragt.

Vand-forbrug

Ifølge normtal fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold mv. er vandforbruget på ca. 30 m³/år pr. ko dette er dog for køer med gennemsnitlig mælkeydelse. Malkekvæget på ejendommen har en væsentlig højere mælkeydelse (11.000 kg om dagen). Det betyder at de har et vandforbrug på ca. 40 m³ om året. Ved 110 malkekøer giver det et vandforbrug på ca. 4400 m³/år. Ansøger har estimeret det samme forbrug.

Det vurderes, at det estimerede vandforbrug ligger på et fornuftigt leje. Dog skal vandingsanlægget altid efterses så der ikke opstår lækager og bl.a. drikkeopper skal løbende efterses og kontrolleres for utætheder.

Samlet set vurderer kommune at det estimerede forbrug er rimeligt, det ligger inden for de normtal der kan udregnes efter anbefalinger fra landbruget og EnergiMidt

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 4.5.1 Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller energikonsulent mindst hvert 8. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal på forlangende indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- 4.5.2 Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
- 4.5.3 Der skal opsættes vandmåler på brønden og vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om året og indføres i et skema, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. Skal kunne fremvises ved tilsyn eller på forlangende.
- 4.5.4 El-forbruget registreres automatisk via elselskabet. Forbrugsoversigt skal kunne rekvireres og fremvises ved tilsyn eller på forlangende.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres af vask af malkebot samt mælkekøletank i alt ca. 300 m³. I ansøgt produktion ventes dette at stige marginalt til ca. 330 m³. Grunden til dette er lidt flere malkninger i robotten og dermed lidt flere rengøringer heraf. Robotten rengøres efter hver malkning. Vaskevand herfra ledes til gyllesystemet. Ejendommens vandforbrug er vist i afsnit 4.5.

Overfladevand fra ensilageplads ledes i nudrift til spildevandsbeholderen. Ensilagesilopladsen har en størrelse på 3000 m². På et år med gennemsnits nedbør giver det 2.100 m³ vand. I ansøgt drift ledes dette til gyllebeholderen. Se afsnittene om husdyrgødning og om ensilage.

Alt tagvand udledes diffust til jord overfladen. Ud fra nuværende overfladeareal ventes denne mængde at andrage 2.100 m³ i nudriften og yderligere 150 m³ ekstra i ansøgt produktion som følge af at ungdyrstalden renoveret til fuld kostalds bredde.

Sanitært spildevand fra stuehus og evt. fra kontor ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg. Vand fra vaskeplads, ledes gennem afløb til gyllebeholder.

Påfyldning af sprøjte sker på fast plads med afløb til gyllebeholderen. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt). Vask af sprøjteudstyr sker på vaskepladsen med afløb til gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Rengøringsvand fra rengøring i stalde, mælkerumsvand ledes til gyllesystem. Dette er i henhold til gældende lovgivning. Spildevandsmængden forventes, at være indregnet i normtallene for gødningsmængder. Lige som der er indregnet standardmængder af regnvand til gyllebeholder.

Vand og saft fra ensilagepladsen er beskrevet og vurderet i afsnit 4.4 om ensilage.

Kommunen vurderer at det spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Afledning af vand fra tag overfladerne sker diffust til jordoverfladen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår.

4.7 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For placering af de herunder nævnte affaldstyper se bilag 3. Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler afleveres til dyrlægen som led i sundhedsordningen på ejendommen og denne tager det med efter endt medicinering. Opbevares i forbindelse med teknikrummet indtil afhentning – se bilag 3 (k).

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af ensilageplastik samt sækkevareemballage.

Tabel 4.7.1 Ejendommens mængder og håndtering af affald.

Ejendommens mængder og håndtering af affald. EAK – koder	Mængde	Bortskaffelse
16 01 17 Jernholdigt metal		Produkthandel
16 01 19 Landbrugsplast	2 T	Marius Pedersen
16 01 06 Blyakkumulatorer		Kommunens genbrugsplads
13 02 04 Mineralisk ikke chlorede motor, gear og smøreolier	100 l	Kommunens genbrugsplads, Værksted
16 01 07 Oliefiltre		Kommunens genbrugsplads, Værksted
02 01 09 Landbrugskemikalieaffald		Kommunens genbrugsplads, Leverandør
15 01 01 Papir og pap - emballage		Marius Pedersen
Klinisk risikoaffald (medicnglas og -rester samt kanyler)		Afleveres til dyrlæge
Rengjorte kemikaliedunke		Dagrenovation
Byggeaffald		Entreprenør
Husholdningsaffald		Dagrenovation
Brændbart affald		Marius Pedersen

På ejendommen er der opstillet en halvcontainer på 8 m³ som tømmes af Marius Pedersen. Denne container modtager alt brandbart affald fra ejendommen, så som landbrugsplastik, rengjorte kemikaliedunke, emballage fra sækkevarer etc.

Husholdningens dagsrenovation afhentes hver 2 uge.

Andet affald opsamles og opbevares på bedriften inden det afleveres til behørig modtagestation.

Døde dyr placeres på et befæstet og afdækket areal i henhold til bekendtgørelsen¹⁵ om opbevaring af døde dyr. Dyrene skal hæves over jorden hvilket på Søndergård foregår via en udtjent betonrist. De døde dyr skal overdækket med noget fast, f.eks. i form af en kadaverkappe. De tilmeldes destruktionsanstalt, DAKA, inden for et døgn. Dyrene opbevares i henhold til bekendtgørelsen i skygge og på en placering, der ligger i passende afstand fra offentlig vej.

Sprøjtremiddelsrester opbevares i aflåst dybfryser i laden. Affaldet afhentes af kommunal miljøbil eller afleveres på kommunalt affaldsdepot. I de tilfælde hvor produktet i mellemtiden er blevet forbudt afhentes det af den kommunale miljøbil eller afleveres på det kommunale affaldsdepot. Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år. Emballagen skylles tre gange og bortskaffes via brandbart affald til Marius Pedersen.

Lægemiddelsrester opbevares i original emballage. Brugte kanyler opbevares aflåst i kanyleboks ved teknikrummet. Affaldet afhentes af dyrlæge eller afleveres til kommunalt affaldsdepot.

¹⁵ Bkg. om opbevaring af døde dyr, nr. 439 af 11/5-07

Spildolie opbevares i laden. Det afhentes af leverandøren eller afleveres til kommunalt affaldsdepot. Årlig affaldsmængde estimeres til 100 l.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. De gældende affaldsregulativer kan findes på kommunens hjemmeside. www.silkeborgkommune.dk

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 4.7.1 Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mængder og opbevaring af ensilage- og foderopbevaring er vist i afsnit 4.4 om ensilage.

Der anvendes omkring 300 T halm om året. Halm benyttes såvel i foder som til strøelse. Halm kan forårsage støvgener. Ved placering i maskinhuset, vil der ikke være væsentlige støvgener for naboer. Halmmængden vil falde i ansøgt produktion, idet der ikke vil være samme behov for halm til strøelse eftersom kvierne i dybstrøelse ophører i ansøgt produktion.

Placeringen af råvarer og hjælpestoffer angivet i nedenstående tabel er vist på oversigten over ejendommen bilag 3.

Tabel 4.3 Opbevaring og mængder af råvarer og hjælpestoffer.

Råvare/hjælpestof	Mængde	Opbevaring (beholdertype samt sted)
Dieselolie	1.200 l	Tank på fast gulv i lade
Pesticider		Fryser i lade
Kraftfoder	2 x 12 T	Udendørs siloer
Halm	300 T	Maskinhus

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af kemikalier, råvare og hjælpestoffer vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende regler og nedenstående vilkår overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 4.8.1 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.9 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 4.4 Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Der er tilbageløb på gyllevognen. Der er ikke fast pumpe på gyllebeholderen. Gyllebeholdere tilses jævnlige og bliver kontrolleret hver 10. år.	Jord og halm til opdæmning
Strømsvigt	Nødstrømsgenerator	
Olieudslip	Eks. overjordiske tanke på fast grund uden afløb	Savsmuld til opsugning af væsker
Kemikalieudslip	Påfyldning på fast bund. Ingen afløb på kemikalierum m.m.	Savsmuld til opsugning af væsker
Andet	Der er udarbejdet en beredskabsplan for Søndergård	

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, der er vedlagt som bilag 9 og beredskabs kortet bilag 3.

Ved spild af mælk er der afløb til gylletanken.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det kan ikke undgås, at der sker uheld på et landbrug med flere medarbejdere. Det er derfor vigtigt, at der udarbejdes en beredskabsplan, hvor i handleplaner er gennemtænkt og beskrevet hvis uheldet skulle være ude. Beredskabsplanen anses for at være fyldestgørende og dækker de tænkelige uheld der kan forekomme på et kvægbrug. Bilag 9.

Såfremt nedenstående vilkår og gældende lovgivning overholdes – arbejdstilsynets regler - vurderes det, at ejendommen sikres i et rimeligt omfang mod driftsforstyrrelser og uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 4.9.1 Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nudriften produceres der godt 2700 m³ gylle samt 200 T dybstrøelse. Fremadrettet, når kvierne i stedet opstaldes i den nye ungdyrstald, ventes gylleproduktionen at stige med ca. 430 m³. Dog vil mængden af produceret dybstrøelse falde med 132 T.

Medregnes kapaciteten i kanalerne vil der således være 4178 m³ i opbevaringskapacitet svarende til 9,21 måneders opbevaring. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er herved opfyldt. Derudover tilledes ensilagevandet ligeledes gyllebeholdere.

Ensilagesaften udbringes herfra på bevoksede arealer året rundt.

I nedenstående tabel 5.1.1 gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres og afsættes i den ansøgte produktion.

Tabel 5.1.1 Tabellen viser de forskellige gødnings typer der indgår i produktionen, hvor meget der afsættes og modtages, indholdet af kvælstof og fosfor samt udnyttelses procenten og hvor mange DE gødningen ca. stammer fra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Kvæggylle	16.120,39	2796,49	70	195,16
Dybstrøelse	807,36	102,37	45	8,71
Afsat ved græsning	289,16	60,92		3,96
I alt til rådighed	17.213,91	2959,78	-	207,83

Der dyrkes i alt 90,55 ha. ejede/forpagtede arealer, oversigt over alle arealerne ses på bilag 6 og 7.

Der udsprede gylle med et husdyrtryk på 2,3 DE/ha på ejede/forpagtede arealer. Udover de allerede beskrevne marker er der tillige knyttet nogle arealer til bedriften om ikke anvendes til udspredning, men kun til afgræsning det drejer sig om 5,36 ha, arealerne fremgår af bilag 7. Ca. 6 DE afgræsser disse arealer ca. 3 mdr. om året.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger producerer i ansøgt drift kvæggylle svarende til 207 DE, det hele afsættes på ejede og forpagtede arealer. Det giver et gennemsnitligt husdyrtryk på 2,3 DE/ha, hvilket betyder at det generelle harmonikrav er overholdt på ejede og forpagtede arealer, når K12 sædskifte anvendes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 5.2.1 Opbevaring af flydende husdyrgødning på ejendommen. Numrene på gyllebeholderne refererer til numrene i IT-ansøgningsskemaet.

Beholder	Beholder nr.	Kapacitet (m ³)	Dimension, m (højde over og under jorden)	Byggeår	Kontrolår	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	1.1.5.	1450	2	1994	2001 og 2011	Alm. flydelag	selvsuge
Gyllebeholder	1.1.6.	2068	2	Forv. 2011		telt	selvsuge
Spildevandstank (ensilagesaft)		450*	1½	1984	1998		selvsuge
Fortank		30					
Kanaler (nudrift)		450	-		-	-	-
Kanaler (ny stald)		180	-		-	-	-
I alt nudrift		4628					
I alt ansøgt drift		4178					

* Denne fjernes i den ansøgte drift når den nye gyllebeholder opføres

Der bygges en ny gyllebeholder og denne bliver overdækket, den eksisterende gyllebeholder ændres ikke og bibeholdes derfor med flydelag. Spildevandstanken indgår ikke i udregningen af opbevaringskapacitet da denne aftager vand og ensilagesaft fra ensilagepladsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge lovgivningen skal husdyrbrug, der oplagrer husdyrgødning, have opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med gældende regler herfor. Udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold skal opfylde kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der være minimum 9 måneders opbevarings kapacitet.

Beholderne skal kontrolleres for styrke og tæthed mindst hvert 10'ende år.

På ejendommen er der i den nuværende produktion en gyllebeholder med en opbevaringskapacitet på ca. 1450 m³. Der er ansøgt om at opføre en ny beholder i forbindelse med den eksisterende på ca. 2068 m³.

Der vil i ansøgt drift blive produceret 3222,41 m³ flydende husdyrgødning, desuden er der regnvand fra møddingspladsen på 280 m³, og 2100 m³ fra ensilagepladsen det bliver i alt 5602,41 m³ der skal opbevares i de to gyllebeholdere, kapaciteten er på 4178 m³ (de to gyllebeholdere, gyllekanaler og fortank se tabel 5.2.1). Det betyder at der er ca. 9,21 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5 om gødningsproduktion.

Den eksisterende og den nye beholder er placeret syd for de eksisterende stalde. Der er ingen dræn, grøfter eller vandløb, samt boringer nærmere end 25 m fra gyllebeholderen. Gyllebeholdernes placering ses på bilag 1.

Den nye gyllebeholder opføres med fast overdækning.

Der etableres ikke fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder. Der er almindeligvis ikke problemer med flydelag på kvæggylle på denne ejendom. Hvis gyllen ikke danner et naturligt flydelag kan snittet halm evt. sikre et tæt flydelag. Der skal føres lovpligtig logbog over flydelaget

Gyllen suges op via traktor drævet pumpe. Der er ikke fastmonterede pumper ved nogen af beholderne.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille vilkår der forebygger skader ved uheld eksempelvis jordvold, ved evt. uheld vil det meste af gylle havne ved ensilagepladsen samt ud på mark nr. 3 der fra falder det svagt ned mod vandløb der ligger 250 m væk fra gyllebeholderne. Evt. uheld vil blive opdaget og forureningen stoppet inden det kommer til vandløbet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår.

5.3 GYLLEFORSURING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fravalg af BAT

Gylleforsuring er BAT-teknik ifølge Miljøstyrelsens BAT-blade på http://www.mst.dk/Landbrug/BAT-blade_oversigt.htm. Der installeres ikke et forsøringsanlæg idet der er tale om en mindre udvidelse i en eksisterende stald med spalter og ringkanal. I forhold til den mer-effekt som det giver for bedriften, som helhed, i forhold til indsendte BAT løsning, vil der være tale om en yderligere reduktion på 31 kg hos kørerne, 43 kg hos kvierne samt 67 kg i den gamle gylletank (den nye overdækkes). I alt effekt på 141 kg som skal ses i forhold til en årlig omkostning på 90.000 kr. - alene for anlægget. Hertil indgår ikke omkostninger til el, svovl, serviceaftale etc. Der vil således blive tale om en direkte målbar pris på 1484 kr/kg N reduceret. Det er dermed ikke proportionalt at installere forsøringsanlæg.

Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Idet ejendommen ikke er placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur og de 25 % ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis fravælges risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer og samlet bebyggelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er en lille udvidelse i eksisterende kostald samt ny kvie stald, det er derfor ikke proportionelt eller praktisk muligt at etablere gylleforsuring. Dette skyldes den relativt lille udvidelse og at gyllekanalerne ofte ikke er lavet således at de kan holde til syre tilsætningen.

Desuden lever ejendommen op til det fastsatte BAT ammoniakfordampningskrav det er udregnet i afsnit 8 om Bat. Dette overholdes ved indsættelse af spalteskraber i alle stalde og overdækning af den nye gyllebeholder.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår.

5.4 GYLLESEPARERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fravalg af BAT

Ansøger har valgt ikke at investere i et gyllesepareringsanlæg, da han har tilstrækkeligt med harmoniarealer til at udbringe gyllen på almindelig vis. Separation er problematisk, idet fiberfraktionen som oftest fjernes fra bedriften. Dette har nogle uheldige konsekvenser for markbruget, hvor det manglende organiske materiale i jorden på længere sigt betyder, at der skal bruges flere hjælpestoffer for at få et rentabelt markbrug. Hertil kommer at godt trefjerdelen af gyllens indhold af fosfor fjernes ved separation. Fosfor er et meget vigtigt næringsstof. Jordens pulje af fosfor og ikke mindst omsætteligheden af fosfor er lav hvorved der hurtigt vil komme til at mangle fosfor til optimal vækst af afgrøderne. Derfor er separation fravalgt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger overholder kravet til BAT, med andre metoder og tiltag. Det er valgfrit hvilke metoder der anvendes for at opfylde kravet til BAT og der er derfor ikke et særskilt krav til gylleseparering.

5.5 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fravalg af BAT

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført Danske forsøg, der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde. Følgelig er gyllekøling fravalgt. Endvidere vil det også bevirke at et velfungerende gulv skal opbrydes. Det er ikke proportionalt for 10 køer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyllekøling anvendes primært i svineproduktioner. Silkeborg Kommune stiller ikke krav til at der anvendes gyllekøling i det pågældende projekt. Der er kun et meget lille volumen i den tværgående gyllekanal i det ønskede staldsystem og det er derfor ikke proportionelt at etablere gyllekøling.

5.6 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den dybstrøelse der ikke udbringes direkte eller anvendes i den eksisterende gylletank som ekstra flydelag opbevares overdækket på møddingspladsen.

På Søndergård vil der kun være dybstrøelse fra de små kvie- og tyrekalve, hvor der muges ud hyppigt. Dybstrøelseslageret bidrager imidlertid kun med en mindre del, hvilket vil sige 40,2 kg N svarende til 2,8 %, af ejendommens samlede ammoniakfordampning. Den lille andel skyldes, at kvælstofudskillelsen fra de små kalve er ret begrænset. Den hyppige udmugning skal ske af hensyn til de små kalves sundhed og trivsel og for at mindske smittespredning. Så selv om det set ud fra et isoleret ammoniaksynspunkt måtte være ideelt med en større andel af direkte nedpløjning efter udmugning, ville dette ske på bekostning af dyrevelfærden. Det ville således blive en høj pris at betale for en i øvrigt yderst begrænset effekt.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT, at udforme lagringsfaciliteterne for husdyrgødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres¹⁶. Ansøger har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af fast husdyrgødning og dybstrøelse. Det er således BAT:

- At anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske for gødningsstakke, der altid anbringes samme sted, enten på anlægget eller i marken.
- At placere enhver nyopførelse af gødningslagerarealer hvor der er mindst mulig chance for, at de kan forårsage gener over for receptorer, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.
- At anbringe midlertidige gødningsstakke på marken væk fra følsomme receptorer, såsom naboer og vandløb (inkl. markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i.

Ansøger mener, at hans praksis vedr. udbringning af fast husdyrgødning og dybstrøelse lever op til BAT. Der henvises til afsnit 5.2 for BAT vedr. udbringning af gødning, afgrødernes behov mm.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Møddingsplads er placeret ca. 180 m fra den nærmeste nabo uden landbrugspligt lige ved siden af den eksisterende gyllebeholder og ensilage pladsen. Det er en gammel ensilagesilo der benyttes, det betyder der er 3 sider med mure fast bund samt afløb til gyllebeholderen. Der bliver overdækket med plastic, dette nedbringer lugtgener væsentligt. Møddingspladsen er ca. 170 m², hvilket giver en kapacitet på ca. 350 m³ På ejendomme produceres der 184 m³ fastgødning. Det betyder at der er opbevaringskapacitet på ca. 26 mdr. Dette anser kommunen for værende tilstrækkeligt opbevaringskapacitet.

Det fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen, at lagre uden daglig tilførsel skal overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale straks efter udlægning. Daglig tilførsel af fast gødning, er kun i de tilfælde hvor der

¹⁶ BREF-resumé, s. v og xvi

er et udmugningsanlæg. Møddingspladsen på Pederstrupvej 38 skal overdækkes, da der ikke er tale om daglig tilførsel via udmugningsanlæg.

Kommunen vurderer at udbringning og opbevaring af dybstrøelsen ikke er til gene for de nærmeste naboer og at møddingspladsen ikke vil påvirke de nærmeste naturområder. Placeringen ved siden af den eksisterende gyllebeholder anses som værende den optimale placering, både set i forhold til produktionsenheden og naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- 5.6.1 Dybstrøelsen skal overdækkes med kompostdug eller andet lufttæt materiale, straks efter tilførsel, medmindre der tilføres gødning hver dag.

5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning som f.eks. slam på ejendommen. Da der er sat vilkår til hvor meget fosfor der må tilføres arealerne, er der ligeledes sat vilkår om at der ikke kan modtages anden organisk gødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- 5.7.1 Der kan ikke modtages anden organiskgødning på ejendommen, da der er sat vilkår til mængden af fosfor der tilføres arealerne.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. I 2007 var kravet 15 % reduktion. I 2008 steg det til 20 procent og i 2009 og 2010 er minimumsreduktionen på 25 %. Denne reduktion beregnes i forhold til et referencestaldsystem, der er et tidssvarende staldsystem beregnet med normtal for 2005/2006. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav er der særlige restriktioner for ejendommen inden for 1.000 meter fra særlige følsomme naturområder. Restriktionerne skelner mellem 0-300 meter fra anlægget (bufferzone 1) og 300-1.000 meter fra anlægget (bufferzone 2). Inden for bufferzone 1 må ammoniakfordampningen fra anlægget ikke forøges ved udvidelse af dyreholdet og inden for bufferzone 2 må ammoniakfordampningen forøges i forhold til, hvor mange andre ejendomme med dyrehold over 75 DE der påvirker naturområdet. Ifølge husdyrgodkendelse.dk og Danmarks Miljøportal er ejendommen beliggende udenfor bufferzoner.

I den eksisterende kostald etableres en spalteskraber for at reducere ammoniakfordampningen. Effekten forventes at være en reduktion i ammoniakfordampningen på 273 kg forudsat den anvendes hos alle køer og kvier.

Der etableres endvidere frivillig fast overdækning på den kommende nye gylletank.

Natur

Beskyttet § 3-natur og Natura 2000

Der er inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen udpeget flere små søer og moser, som opfylder § 3 kriterierne. Dvs. søer over 100 m² og moser over 2500 m². Den nærmeste udpegede sø ligger ca. 250 meter nordøst for ejendommen. Nærmeste mose ligger ca. 430 meter vest for den kommende gylletank. 250 meter sydsydvest for den kommende gylletank er der tilsyneladende et ny udpeget § 3 overdrev.

Bedriftens arealer ses på bilag 6. Der er på mark 16-02, 33 og 9-01 udpeget natureng og mose på 14-2. Disse anvendes ikke til harmoni men kun til afgræsning, se bilag 7.

Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 3,4 km sydøst for ejendommen. Ingen af bedriftens arealer er i berøring hermed. Dog ligger bedriftens arealer i oplande til natura 2000 områder. Heraf de fleste marker i meget sårbare opland mens markerne 16, 16-1, 16-2 og 16-02 blot til sårbare oplande. 75 % af landets areal ligger i opland til sårbare eller meget sårbare natura2000 områder.

Der er ikke kendskab til fortidsminder, fredet områder eller forslag hertil i forbindelse med bedriftens arealer. Ej heller har disse beskyttelseslinier som måtte overlappe med arealerne.

I forbindelse med mark 15 og 15-1 overlapper disse harmoniarealer med skovbeskyttelseslinien. Der skal ikke bebygges på disse marker og alm. omdrift af markerne fortsætter uændret. Mark 9-01 samt 14-2 grænser op til fredskov.

I forhold til bedriftens eventuelle arealrestriktioner er der ingen beliggende i nitratklasser eller nitratfølsomme indvindingsoplande. Blot ca. 2,45 ha er udpeget som værende lavbund. Markerne 33 samt 16-02 har risiko for okkerudvaskning. Disse indgår dog ikke i harmoniarealet.

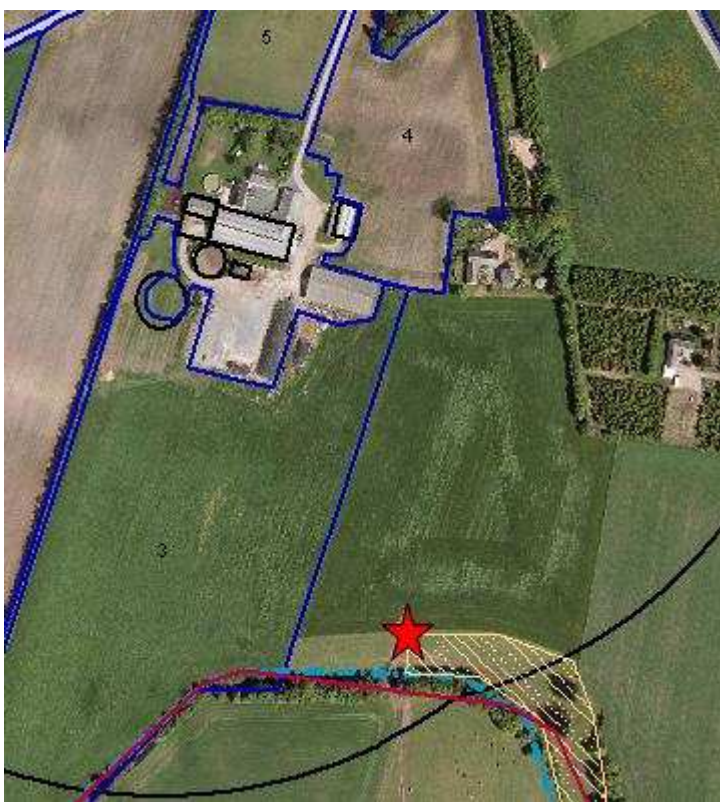
Flere af bedriftens arealer har berøring med særlige beskyttelsesområder. Herunder den sydlige del af markerne 1, 3, 5, samt markerne 9, 14, 14-2 og 33. Ingen af disse områder skal dog bebygges eller undergå anden forandring end almindelig dyrkning med landbrugsafgrøder.

Nærmeste § 7-naturområde, ifølge husdyrgodkendelse.dk og Danmarks Miljøportal, ligger ca. 3,4 km sydvest for ejendommen og der er tale om en mose i et EF-habitatområde. Den beregnede merdeposition af ammoniak til § 7-området er 0,0 kg N om året per ha, udregnet i it-ansøgningsystemet.

Søndergård plejer den omkringliggende natur i form af afgræsning uden for harmoni. Her af bl.a. § 3 arealerne. Afgræsning har vist sig at være den bedste metode til at pleje og vedligeholde § 3 arealer. Søndergård vedligeholder sådanne arealer med godt 6 DE. Afgræsning reducerer endvidere marginalt ammoniakfordampningen fra stalden.

Tabel 6.1.1 Den er beregnede merdeposition af kvælstof i overdrev sydøst for ejendomme samt for mose området øst for. Til mosen er der lavet to udregninger med forskellig ruhed men i det samme punkt (placering se figur 6.1.1).

Naturtype	Afstand	Kildehøjde	Ruhed opland	Ruhed natur	Afsætning mer dep.	Afsætning total dep.
Overdrev sydøst	300 m	3 m	Rv	Bn	0 kg N/år	0,2 kg N/år
Mose, øst	Ca. 700 m	3 m	L	S	0 kg N/år	0,3 kg N/år
Mose, øst	Ca. 700 m	3 m	L	Mk	0 kg N/år	0,2 kg N/år

Figur 6.1.1 Rød stjerne angiver det punkt hvor der er lavet depositions beregninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at der bliver en fordampning af ammoniak fra stald og lager på i alt 1425,49 kg N/år hvilket er en merbelastning på -180,49 kg N/år. Grunden til at der er mindre ammoniakemission i nudrift er at kviestalden ændres fra dybstrøelse til sengestald med spalter, at der indsættes robotskraber i alle staldafsnit samt at den nye gyllebeholder overdækkes.

For at vurdere om den ammoniak der fordampes fra stald og lager påvirker de omkringliggende naturområder væsentligt, skal det bestemmes hvilke slags naturtyper det er og om disse er specielt følsomme habitater.

De herunder omtale arealer fremgår af figur 6.1.1 og bilag 6.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Naturområder 0-300 m fra anlægget

Ca. 250 meter nordøst for ejendommen findes et lille vandhul. Vandhullet er under tilgroning med dunhammer og der forekommer ikke særligt kvælstoffølsomme plantearter i bredzonen.

Da ammoniakemissionen falder vurderes udvidelsen ikke at medføre væsentlige ændring i naturtilstanden.

Ca. 250 -800 meter sydøst for ejendommen ligger et ca. 5,4 ha stort overdrev. Overdrevet er omfattet af husdyrlovens § 7.

Beregninger viser at ammoniakdepositionen på overdrevet falder, således at den totale deposition på overdrevet nærmest på ejendommen bliver 0,2 kg N/ha/år. Da påvirkningen af overdrevet falder og den totale ammoniakdeposition kun er på 0,2 kg N/ha/år vurderes udvidelsen ikke at påvirke overdrevet negativt.

Naturområder 300-1000 m fra anlægget

Længere fra ejendommen ligger nogle mindre fragmenterede og tilgroede moseområder. Kvælstofdepositionen i disse områder falder ligeledes og da den totale deposition er 0,2 - 0,3 kg N/ha/år vurderes det at tilstanden af moserne ikke ændres som følge af udvidelsen.

Internationale beskyttelsesområder

Nærmeste internationale beskyttelsesområde er EU-habitatområde Stenholt Mose og Stenholt Skov som er beliggende ca. 3,3 km mod sydvest.

Da udvidelsen medfører et fald i ammoniakemissionen og da afstanden til habitatområdet er stor i forhold til den totale emission vurderes depositionen i habitatområdet at være ubetydelig eller meget tæt på 0.

Figur 6.1.1 natur i nærheden af ejendommen. Rød plet viser beliggenheden af Pederstrupvej 38.

Natur på eller nær udbringningsarealer

Ejendommens udbringningsarealer er blevet gennemgået og der vurderes ikke at være risiko for påvirkning af beskyttet natur på eller i tilknytning til arealerne. Op til mark nr. 9 og 16-2 grænser enge, se figur 6.1.2 disse overlapper ikke med udspretningsarealerne. Det er Kommunens vurdering at den almindelige markdrift ikke vil påvirke de to engarealer negativt, da der ikke er særligt ammoniakfølsomme arter på disse. Mark nr. 7 er i berøring med et tilgroet moseområde se figur 6.1.2, heller ikke her forventer kommunen at mosen påvirkes negativt af almindelig markdrift. De resterende arealer er ikke i direkte berøring med natur arealer.

Figur 6.1.2 natur i nærheden af udbringningsarealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6.1.1 Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udspretningsarealer, som fremgår af bilag 6.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse inden for hver type.

Tabel 6.2.1 Afstandskrav og faktiske afstande fra ejendommen.

OMRÅDETYPE	Lovens krav - minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)	Bemærkning
Byzone / sommerhusområde	184	1825	Vinderslev
Samlet bebyggelse	103	430	Pederstrup
Enkelt bolig	58	166	Nabo mod øst

Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Pederstrup nord for Søndergård. Definitionen på om en beboelsejendom ligger i samlet bebyggelse er formuleret i husdyrgødningsbekendtgørelsens¹⁷ § 4, st. 3, nr. 1: ”Ved en samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom, jf. § 2 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke.” Derfor er den nærmeste beboelsejendom, der udløser samlet bebyggelse, Pederstrupvej 53.

Lugtogeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I den samlede vurdering af lugtgenerne fra husdyrbruget skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug større end 75 DE inddrages, hvis ansøgers staldanlæg er beliggende tættere end 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner i landzone eller tættere end 100 meter fra en enkeltbolig. Det er vurderet, at der er en anden ejendom over 75 DE som ligger inden for 300 meter til samlet bebyggelse, så lugtgenegrænserne er derfor skærpede af denne årsag, hvilket indgår i Tabel 6.2.1. Geneafstanden er således justeret i forhold til husdyrbruget beliggende Pederstrupvej 68.

Det ses endvidere at Tabel 6.1 at minimumsafstandene så rigeligt er opfyldte. I forhold til nabobeboelsen mod øst er den fysiske afstand næsten 3 gange så stor som den beregnede geneafstand. Den beregnede geneafstand til Pederstrup, som samlet bebyggelse, er trods bidrag fra et andet landbrug over 75 DE, blot en fjerdedel af den faktiske afstand. Søndergård opfylder herved lugt kriterierne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser/bebyggelser indenfor de i tabel 6.2.1 nævnte 3 typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

¹⁷ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 814 af 13/07 2006

Den eksisterende gyllebeholder skal være med det lovpligtige intakte flydelag, der næsten lige så effektivt stopper for lugtafgivelse som fast overdækning. Den nye beholder bliver etableret med fast overdækning. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderen ikke vil være til gene for naboerne. Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.

Fluelarver bekæmpes i dybstrølsen ved hyppigt udmugning i enkeltbokse samt ved kemisk bekæmpelse i fællesboksene.

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener

I staldfluernes klækningsperiode, som primært er maj og august, muges der ud ved småkalvene hver 14. dag, for at reducere fluegenerne mest muligt. Derudover udføres fluebekæmpelse efter behov med kemiske midler ifølge Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift. Der er indgået aftale med Mortalin A/S om bekæmpelsen på ejendommen. Aftalen resulterer i faste årlige besøg.

Der er ikke certifikat til bekæmpelse af mosegrise på ejendommen. Evt. bekæmpelse udføres af fagmand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Silkeborg Kommune vurderer, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Denne lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer, og den grundlæggende kendsgerning er:

Et husdyrbrug kan ikke producere fluer, hvis larverne ikke kan finde føde dvs. frisk, fugtig gødning.

Den vigtigste forholdsregel er derfor, at holde husdyrbruget rent for gødning. Da tiden fra æg til fuldvoksen larve varer ca. 3 uger kan der ved hyppig rengøring forebygges fluegener.

Fast gødning skal dækkes med plastik eller lignende. Herved forhindres de voksne fluer i at komme væk, og en stor del af dyrene dræbes af varmen fra solen og gæringsprocesserne i gødningen.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Silkeborg Kommune vurderer at der er en generelt god bekæmpelse af skadedyr på ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6.3.1 Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- 6.3.2 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene og arealerne rundt om husdyrbruget skal holdes rene for ensilage, husdyrgødning m.v.
- 6.3.3 Der skal bekæmpes fluer biologisk eller kemisk i stalden, datoer for bekæmpelse af fluer skal indføres i et skema som skal kunne fremvises på kommunens forlangende.
- 6.3.4 Kasseret ensilage fra ensilagesiloen skal løbende opsamles og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Eksterne transporter, kraftfoder, mælk, brændstof etc. sker typisk fra Landevej 52 (Horsens Viborg) og videre af Haugevej til Søndergård på Pederstrupvej. Eksterne transporter foregår almindeligvis inden for normal arbejdstid. Dog kan levering af slagtedyr forekomme tidligt om morgenen og afhentning af mælk sent om aftenen. Tidspunkt for afhentning af mælk kan ændres pr. halvår. Idet mejeriselskabet typisk omlægger deres kørselsruter to gange om året.

Interne transporter, typisk gylle, grovfoder samt korn foregår ad Pederstrupvej og videre af Fruerlundvej, Hønholtvej, Gl. Revlvej, Haugevej, Mausing Skoilevej, Holmslækkevej eller Lundgårde alt efter hvilket areal som skal frekventeres. Transporter med husdyrgødning foregår altid inden for normal arbejdstid. Grovfodertransporter, majs- samt græsensilage, søges udført i samme tidsrum. Dog spiller vejret en afgørende rolle for et succesrigt arbejde. Tilsvarende i forbindelse med høst af kornafgrøder er vejret afgørende for tidspunktet. Søndergård tilrettelægger dog markplanen således, at afgrøder som kræver megen transport (typisk græsmarker) placeres tæt på ejendommen mens marker som kræver mindre transport som kornafgrøder placeres længere væk.

Transportveje til de enkelte udspretningsarealer er vist i bilag 8, ”Transportveje og arealer”.

Tabel 6.4.1 Tabel over transporter til og fra ejendommen før og efter udvidelsen.

Art	Antal transporter		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter
Mælk	183	183	Ca. 23.00	Ca. 23.00
Levering af kraftfoder	15	17	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
Egen grovfoderproduktion	108	120	8.00-20.00	8.00-20.00
Levering af brændstof	5	6	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
Dyr til slagteri	10	10	Ca. 06.00	Ca. 06.00
Udbringning af gylle	107	124	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
Udbringning af dybstrøelse	20	7	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
Afsætning af gylle uden for sæson (til opbevaring på andre ejendomme)	40	-	8.00 – 16.00	-
Døde dyr	8	9	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
Levering tyrekalve/ kvier til græs	17	17	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
Andet	5	5	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
I alt	518	498		

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således, at gyllekørsel sker på vejstrækninger, hvor der kun er få beboelser.

I nudriften har det været lejet opbevaringskapacitet på en anden ejendom. I forbindelse med opførsel af den kommende gylletank bortfalder disse transporter, som ellers har foregået i vinterhalvåret i en lukket lastvogn. Yderligere sker der et fald i antal transporter med dybstrøelse, som dog modsvares i en stigning i antal gylletransporter. Der er regnet med samme kapacitet i såvel nudrift samt ansøgt produktion.

Ansøger er meget opmærksom på, at der ikke udbringes gylle i weekender eller på helligdage samt hvis der er kendskab til selskaber/fester langs ruten. Ved ensilering af grovfoder forsøges tilrettelagt således at transporter gennem Pederstrup forekommer først.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det samlede antal transporter i nudrift er 518, dette falder en lille smule i ansøgt drift til 498, dette fald skyldes at der bygges en ny gyllebeholder med projektets gennemførelse. Derfor skal der i ansøgt drift ikke køres gylle til opbevaring i gyllebeholder uden for ejendommen. Kommunen anser antallet af transporter for at ligge på et normalt leje i forhold til driftens størrelse. Transporter med gylle vil i perioder være intensivt, når forholdene byder sig.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Der vil være transport af husdyrgødning gennem Pederstrup by fra produktionen og til 6 af de ejede og forpagtede arealer. Transporten gennem Pederstrup by bør begrænses til hverdage.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelser i øvrigt, når nedenstående vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6.4.1 Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- 6.4.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gylle vognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles
- 6.4.3 Der må ikke transporteres gylle i gennem Pederstrup by på lør-, søn- og helligdage

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjklider

Ejendommens støjklider er hovedsageligt fuldfodervogn, malkeanlæg, gyllepumpe, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

De væsentlige støjklider på bedriften er traktorkørsel ved blanding af foder.

Driftsperiode for støjklider

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne. Der blandes typisk foder om formiddagen i tidsrummet 07.00 – 09.00 og igen om eftermiddagen i tidsrummet 16.00 til 18.00.

Der malkes med malkerobot på Søndergård. Deraf følger, at den er i drift i alle døgnets 24 timer, hvoraf den malker i ca. de 23 timer. Den sidste time benyttes til rengøring.

Tiltag mod støjklider

Idet malkeroboter er i drift døgnet rundt er de følgelig produceret meget støjsvage. Støj herfra ænses ikke uden for stalden, som ellers har naturlig ventilation. Kompressor er placeret i laden.

Der anvendes naturlig ventilation hvorved der ikke forekommer støj herfra.

Gylle fra stald og til lager pumpes i dagtimerne under opsyn. Der er ikke en stationære pumpe i gylletanken. Gyllevognen suger selv gyllen fra tank og over i vogn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt.

Eventuel støj fra bedriftens interne transportere samt støj fra de forskellige transportere til og fra anlægget, forventes ikke at stige, da antallet af transportere overordnet set falder. Der vil nok ikke opleves nogen nævneværdig forskel på nudriften og den ansøgte drift, se tabel 6.4.1. Der hentes fx. stadig mælk hver anden dag, det betyder at der ikke sker en ændring i antallet af disse transportere.

Silkeborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser, i det de fleste støjkloder er placeret indendørs eller er placeret hensigtsmæssigt i forhold til naboerne.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder' overholdes.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår til drift og egenkontrol.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige minimalt, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Støvcykloner/støvposer er påmonteret siloerne. Der anvendes ikke strømaskine. Anvendes en sådan benyttes den som hovedregel inde i staldene. Halmen opbevares inden døre i maskinhuset.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle og grovfoder megen opmærksomhed rettet mod disse. Der køres efter forholdene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, er det kommunens vurdering at der ikke vil ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Silkeborg Kommune vurderer, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser det skyldes bl.a. at anlægget ligger beskyttet og afskærmet i forhold til de nærmeste naboer og de områder hvor der er kørsel i forbindelse med foderblanding og fodring er betonflader.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene er etableret med lysplader. Der er installeret automatisk lysstyring i kostalden, således lyset automatisk er på vågeblus i tidsrummet 23.00 – 05.00. Arbejdslys skal manuelt aktiveres i denne periode.

Der er udendørs lys ved malkerum og foderlade. Begge steder aktiveres lyset via sensor.

I forbindelse med blanding af foder i vinterhalvåret kan der forekomme lys herfra. Dog ligger ensilagepladsen syd for produktionsbygningerne og vest for maskinhuset. Såvel nærmeste samlede bebyggelse, Pederstrup, samt naboen mod øst vil således ikke have direkte lys, idet bygningerne skærmer af herfor. Lyskegler ved transport kan dog ikke undgås.

I kalvestalden som er beklædt med perforerede stålplader vil perforeringen bryde lyset herfra. Lys fra den naturlige ventilation i kostalden vil blive afskærmet fra gyllebeholder samt ensilagesilopladsen mod syd og stuehuset vil skærme fra evt. lys mod nord.

Der er ingen stationær udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Ansøger vurderer ikke, at udvidelsen vil medføre lysgener for omkringboende eller for trafikken. Ansøger er da heller ikke bekendt med at naboer eller trafikanter skulle være generet af lys fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der ikke sker nogen øget gene fra lyskilder. Udbygning er i forlængelse af den eksisterende stald og vender væk fra nærmeste naboer, bygninger og beplantning afskærmer. Desuden er der ikke udendørslys der kan genere naboer eller forbipasserende bilister på Pederstrupvej.

Det er derfor kommunens vurdering, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikken eller de landskabelige hensyn.

Såfremt der modtages klager over lysgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå lysgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger råder over arealerne opsummeret i tabel 7.1.1 samt vist i bilag 6. Af de ejede og forpagtede arealer ligger de alle uden for de udpegede nitratklasser til overfladevand. Ligeledes findes der ingen nitratfølsomme indvindingsområder inden for harmoniarealet.

Alle arealerne ligger i oplande til sårbare natura 2000 oplande. Heraf de fleste arealer med stor sårbarhed. Ifølge ansøger er blot 2,31 ha beliggende i udpegede lavbundsområder som er drænet/grøftet og deraf særlig sårbar.

Der indgår ingen gylleaftaler i bedriftens harmoniareal.

Alle udspretningsarealer fremgår af bilag 6 og 7.

Ca. 5,36 ha er natur arealer eller arealer med vedvarende græs der anvendes til kvie afgræsning for en oversigt se bilag 7. På disse arealer udspreddes der ikke husdyrgødning men der afsættes gødning svarende til ca. 6 DE ved afgræsning af arealerne.

Tabel 7.1.1 Udspretningsarealer fordelt efter ejerforhold med tilhørende mulighed for afsætning af husdyrgødning.

Type	Udspretningsareal, ha	Harmoni, DE/ha	DE, i alt
Ejet	83,04	2,3	191,0
Forpagtet, Fruerlundvej 1	7,51	2,3	17,3
Total, ejet og forpagtet	90,55	-	208,3
Gylleaftaler	0,00	1,4	0,0
Total, gylleaftaler	0,00	-	0,0
Total, ejet, forpagtet og gylleaftale	90,55		208,3

Det fremgår af Tabel 7.1.1 at der forpagtes harmoniareal af Fruerlundvej 1, 8620 Kjellerup, som tilhører Karen S. Hansen. Af samme er der endvidere forpagtet et areal på 1,7 ha som ikke indgår i harmoniarealet.

Med den nye landbrugslov LBK. Nr. 616 af 1. juni 2010 er ejer-arealkravet mm. endvidere bortfaldet. Harmoniarealet er således begrænsningen i dag. Som anført i overstående tabel er der ligevægt i harmoniarealet og de dyreenheder som udbringes herpå.

Kvierne græsser i perioder uden for harmoniarealer der drejer sig om: Kvierne fra 6 mdr. og til 20 mdr. (60 stk. i alt) græsser 1 mdr. uden for harmoni (2,205 DE) mens kvierne fra 20 mdr. og til 26 mdr. (26 stk. i alt) afgræsser 3 mdr. uden for harmoni (3,96 DE). Dvs. i alt 6,165 DE til afgræsning uden for eget harmoniareal. Arealerne fremgår af bilag 6.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer. Det valgte sædskifte er (K12).

Der er lavet en fiktiv ansøgning således at beregningerne bliver foretaget med den nyeste viden inden for fraførsel af fosfor, se den fiktive ansøgning er vedlagt som bilag 10. Tallene i forbindelse med fosfor fraførsler er derfor taget fra den fiktive ansøgning og ikke, den oprindelige ansøgning, da der her regnes med gamle fosfor fraførsler.

På de ejede og forpagtede arealer er der en beregnet tilførsel af fosfor på 29,4 kg P/ha/år. Ud fra en fraførsel af fosfor med afgrøderne på 27,4 kg P/ha/år for et K12 sædskifte ifølge sædskiftenotatet, kan beregnes et fosforoverskud på 1,9 kg P/ha/år.

72,64 ha ejede /forpagtede arealer afvander via Gudenå systemet, Hinge Sø, Alling Sø, Allinggård Sø og Tange sø til Randers fjord. Dele af Randers fjord ligger i et habitat område der er fosforfølsomt og kvælstoffølsomt. De resterende 17,91 ha afvander via Hauge Sø til Skive Fjord og Limfjorden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udspredning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 90,55 udspretningsarealer, som fremgår af bilag 6 og 7. Inden der foretages ændringer af bedriftens udspretningsarealer skal der indgives anmeldelse herom til kommunen. Udskiftningen af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Vurderinger af arealerne tilknyttet Pederstrupvej 38 i forbindelse med overfladevand, beskyttede arter og grundvand følger i afsnittene 7.2 – 7.5 herunder, og vurdering af natur i forhold til arealerne er beskrevet i afsnit 6.1 Ammoniak og Natur.

Vedvarende græs

Fortsat afgræsning af de områder, der altid har været brugt, samt afgræsning af nye arealer, anses for værende en god metode til at udøve naturpleje. Det er derfor kommunens vurdering at afgræsning af de 5,36 ha naturarealer/områder med vedvarende græs ikke påvirker områderne negativt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til ejendommen Pederstrupvej 38 hører i alt 90,55 ha ejede/forpagtede udspretningsarealer.

Der ansøges om at udvide fra 192,21 DE til 214 DE i malkekvæg med opdræt, tung race. Husdyrgødning fra 207,83 DE afsættes på 90,55 ha ejede og forpagtede arealer. Resten af dyreenhederne (ca. 6 DE) fraføres ved græsning på arealer udenfor harmoniarealerne.

I tabel 7.2.1 er en oversigt over alle arealer der indgår i harmoniarealet og arealernes tilstand, og i tabel 7.2.2 kan man se hvor disse afvander til.

Tabel 7.2.1. Oversigt over udspretningsarealerne med angivelse af data om størrelse, beliggenhed og beskaffenhed. Sårbarhed i forhold til tab af fosfor er bedømt i forhold til jordbundstype, vandløbsnærhed, dræning, skrånende arealer, fosfortal og lavbund. Risikobedømmelsen refererer til vurderingsafsnittet. Tomme felter angiver, at forholdet ikke er relevant.

Mark nr.	Ha	Jordbunds-type	Afstand til vandløb (<100 m)	Skrånende arealer	Drænforhold	Lavbund/P-klasse	P-tal	Risiko for tab af fosfor
1	6,23	JB 4	2 m til Mausing Mølle Bæk (B1)		Drænet		3,5	Moderat
2	6,08	JB 4	2 m til Mausing Mølle Bæk (B1)		Drænet		3,5	Moderat
3	5,40	JB 4	2 m til Mausing Mølle Bæk (B1)	6-12° nærmere end 20 m til vandløb	Drænet		3,5	Høj
4	1,66	JB 4			Drænet		3,5	Lav
5	0,86	JB 4			Drænet		3,5	Lav
6	6,54	JB 4			Drænet		3,5	Lav
7	6,40	JB 4			Drænet	Lavbund samt P-klasse II (0,8 ha)	3,5	Moderat
9	7,85	JB 4	Min. 4 m til Hønholt Bæk (B1)		Drænet	P-klasse II (1,3 ha)	3,5	Moderat
11	5,06	JB 4	17 m til rørlagt vandløb		Drænet		3,5	Moderat
12	7,11	JB 4			Drænet	Lidt P-klasse I-III (0,78 ha)	3,5	Moderat
14	4,89	JB 5	24 m til Ødemølle Bæk (B1)		Drænet	P-klasse I-III (4,89 ha) (1,8 ha P-klasse II)	3,5	Moderat
14-1	2,65	JB 5			Drænet	P-klasse I-III (2,65 ha)	3,5	Lav

Mark nr.	Ha	Jordbunds-type	Afstand til vandløb (<100 m)	Skrånende arealer	Drænforhold	Lavbund/P-klasse	P-tal	Risiko for tab af fosfor
15+15-1	11,92	JB 4	68 m til Mausning Møllebæk (B1)		Drænet (mose i lavning på historisk kort)		3,5	Lav
16	15,61	JB 4	Søer på udspretningsareal sløjfet før 1992		Drænet		2,7	Moderat
16-1	1,31	JB 4	Mose/sø sløjfet før 1992		Drænet		2,9	Moderat
16-2	0,99	JB 4	Vandløb 2 m (B3 målsat)		Drænet	Lavbundsareal (0,14 ha)	3	Høj

*Oplyst som drænet / drænet lavbund i ansøgningen.

Tabel 7.2.2. Detaljeret oversigt over afvanding fra udspretningsarealer til nærrecipient (vandløb/sø) og til kystområde. Nogle arealer afvander til forskellige vandområder og kan derfor være nævnt flere gange. Målsætning for det pågældende vandløb er angivet. Sømålsætninger er angivet i selvstændig tabel i vurderingsafsnittet.

Marknummer	Samlet areal (ha)	Vandløb	Søopland (Første sø)	Kystområde
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 15+15-1	57,25	Mausning Møllebæk (B1-målsat)	Hinge Sø	Randers Fjord
9	7,85	Hønholt Bæk (B1-målsat)		
14, 14-1	7,54	Ødemølle Bæk (B1 målsat)		
16, 16-1, 16-2	17,91	Voer Strøm (B1 målsat)	Hauge Sø	Limfjorden

Udspretningsarealerne består ifølge det oplyste overvejende af JB4 (lerblandet sandjord) og enkelte JB5 (sandblandet lerjord). De fleste arealer er oplyst som drænedede.

Mark 7 og 9 har mindre områder der er klassificeret som P-klasse II.

Mark 14 og 14-1 ligger begge helt inden for områder der er angivet som værende P-klasse I-III, mark 12 har ligeledes et lille hjørne inden for dette. Data fra Miljøportalen.

Der indgår vandløbsnærearealer mindre end 100 m fra vandløb, hvoraf 5 arealer (1, 2, 3, 9, 16-2) ligger mindre end 10 m fra vandløbet. De sidste ligger mellem 24 og 68 m fra nærmeste vandløb.

De af arealerne, som indeholder partier med hældninger på 6-12°, ligger alle på nær mark 3 i en afstand af mere end 20 m fra nærmeste vandløb.

De fleste af udspretningsarealerne afvander til Gudenå-systemet via Mausing Møllebæk, Hønholt Bæk, Ødemølle Bæk, Hinge Sø, Allinggård sø og Alling Sø. Disse 72,64 ha udspretningsareal afvander således til Tange sø og Randers Fjord. 17,91 ha ligger i oplandet til Hauge Sø som afvander videre til Haller Å, Karup Å og Limfjorden.

Kvælstof

Se miljøteknisk redegørelse i afsnittet ”Kvælstof og fosfor til fjord og hav”.

Fosfor

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres der i nudrift 2716,88 kg P/år (30,00 kg P/ha/år) og i ansøgt drift 2675,97 kg P/år (ca. 29 kg P/ha/år) til de ansøgte ejede og forpagtede udspretningsarealer. Den arealvægtede fraførsel med afgrøderne er ifølge it-ansøgningsystemet 27,4 kg P/ha/år for det valgte sædskifte K12 på samtlige arealer. Det arealvægtede fosfor-overskud er 1,9 kg P/ha/år, og det samlede overskud er 172,0 kg P/år på de ejede forpagtede arealer, fordelt med 34,0 kg P/år i oplandet til Hauge Sø/Skive Fjord og 138,0 kg P/år i oplandet til Hinge Sø og de nedstrøms søer/Randers Fjord.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Søer

72,64 ha af de ansøgte udspretningsarealer ligger i oplandet til Hinge Sø, Alling Sø, Allinggård Sø og Tange Sø, som alle ligger i Gudenåens vandsystem med udløb i Randers Fjord, hvor der indgår internationale beskyttelsesområder. Hinge Sø og Tange Sø er målsat som badesøer i kommuneplanen. Ifølge basisanalysen er målsætningen for de berørte søer ikke opfyldt, og det er anført, at gældende regionplanmål sandsynligvis ikke nås. Generelt bemærkes, at ingen af de berørte søer anses for særskilt kvælstoffølsomme, idet fosfor anses for at være den primært styrende faktor for graden af algevækst i disse. Der er derfor ikke vurderet på risikoen for udvaskning af kvælstof til søerne, fordi fosfor anses for primært styrende faktor for algevækst.

Behov for yderligere reduktion af fosfor-belastningen fra Tange Sø er ikke oplyst i basisanalysen, fordi søen er klassificeret som et såkaldt modificeret vandområde på grund af opstemningen ved Tangeværket. De resterende 17,91 ha ligger i oplandet til Hauge Sø der via Karup Å afvander til Skive fjord i Limfjorden.

Hinge Sø

Hinge Sø har en generel målsætning B, som betyder, at der ønskes et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, og at søen højst må være svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Søen har også en skærpet målsætning A2 som badevandssø. Selvom statens overvågning af Hinge Sø ved seneste besøg i 2007 viser en vis bedring i miljøtilstanden, er den generelle og skærpede målsætning fortsat er ikke opfyldt på grund af tilførsel af utilstrækkeligt rensset spildevand fra spredt bebyggelse og tilførsel af fosfor fra dyrkede arealer i kombination med intern belastning med fosfor fra søbunden. Silkeborg Kommunes aktuelle badevandsanalyser viser, at vandet i sommerhalvåret er mindre egnet til badning trods normalt tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af massiv forekomst af alger i søvandet. Forekomsten af alger i Hinge Sø er primært reguleret af adgangen til fosfor, og søen anses derfor ikke for at være særskilt kvælstoffølsom. Hinge Sø er 93 ha stor og har et opland på ca. 5500 ha. Belastningen med fosfor til søen fra omgivelserne forventes at ligge på ca. 2600 kg P/år i 2015 ifølge baggrundsnotatet til udkast til vandplan for vandopland Randers Fjord. Af basisanalysen i forbindelse med den statslige vandplanlægning fremgår, at belastningen med fosfor er for høj til, at målopfyldelse kan opnås uden yderligere indsats. Silkeborg Kommune vurderer, at indgreb overfor spildevand i sig ikke vil være tilstrækkelig, og at der også vil være behov for at nedbringe belastningen med fosfor fra landbrugsarealer. Søen er desuden udpeget til etablering af fosfor ådale i oplandet i det statslige udkast til vandplan.

Alling Sø og Allinggård Sø

Vandet fra Hinge Sø strømmer videre til den B-målsatte Alling Sø, som alt andet lige anses for mindre sårbar eller lige så sårbar som Hinge Sø med hensyn til fosfor. Søen anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsom. Alling Sø er 41 ha stor og har et opland på ca. 13.300 ha. Belastningen med fosfor til søen fra omgivelserne forventes at ligge på ca. 5200 kg P/år i 2015 ifølge baggrundsnotatet til udkast til vandplan for vandopland Randers Fjord. Alling Sø er udpeget til etablering af fosfor-ådale i oplandet i det statslige udkast til vandplan. Der er ikke fastsat badevandsinteresser i søen.

Den B-målsatte Allinggård Sø, som ligger i Hinge Å nedstrøms Alling Sø, er ikke specifikt vurderet, da vandkvaliteten i høj grad afhænger af vandkvaliteten i Hinge Sø og Alling Sø. Vidensgrundlaget for søen er ufuldstændigt, men på baggrund af søens størrelse og hydrologi lægges til grund, at søen er lige så sårbar eller mindre sårbar overfor belastning med fosfor som de opstrøms beliggende søer, og at søen ikke er særskilt kvælstoffølsom. Belastningen med fosfor til søen fra omgivelserne forventes at ligge på ca. 4800 kg P/år i 2015 ifølge baggrundsnotatet til udkast til vandplan for vandopland Randers Fjord.

Tange Sø

Tange Sø er i Regionplan 2005 for Århus Amt målsat med en generel målsætning (B) om et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. I Kommuneplan 2009-2020 for Silkeborg Kommune er søen målsat med en skærpet målsætning som vandområde til badning. Hverken den generelle målsætning eller badevandsmålsætningen anses for opfyldt. Tange Sø anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsom, idet fosfor anses for at være den primært styrende faktor for graden af algevækst i søen. Belastningen med fosfor til søen fra omgivelserne forventes at ligge på ca. 35.000 kg P/år i 2015 ifølge baggrundsnotatet til udkast til vandplan for vandopland Randers Fjord.

Badevandsinteresserne indgår med stor vægt i Silkeborg Kommune, og der er badevands station i Tange Sø ved Tange Sø Marina. Af retningslinje F7 om badning i kommuneplan 2009 fremgår, at vandkvaliteten og de hygiejniske forhold i alle badesøer skal være tilstrækkelig god til, at søerne kan anvendes til badning i hele badesæsonen, som dækker perioden fra 1. juni til 1. september. Det vil sige, at grænseværdierne for forekomst af fækale bakterier fra mennesker og dyr ikke må overskrides, og at algevæksten ikke må give anledning til sundhedsproblemer i forbindelse med badning. Indtil 2008 har Silkeborg Kommunes badevandsanalyser vist, at vandet i Tange Sø i sommerhalvåret normalt er mindre egnet til badning trods tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af kraftig algeforekomst. Basisanalysen bekræfter, at der vil være behov for en indsats overfor belastningen med fosfor.

Siden 2008 har der været færre alger i Tange Sø end normalt. Dette tilskrives pludselig indtrådt masseforekomst af den invasive art - vandremuslingen. Med det nuværende vidensgrundlag er det kommunens opfattelse, at effekten af en pludseligt forekommende invasiv art ikke bør tillægges afgørende vægt ved vurderingen af risiko for forringelse af miljøtilstanden. Det er derfor fortsat kommunens vurdering, at reduktion i fosforbelastningen er nødvendig for at opnå tilstrækkelig god vandkvalitet i Tange Sø, hvor naturtilstanden ikke er tilfredsstillende som følge af næringsstofbelastning. En reduktion er også i overensstemmelse med kommunens mål og retningslinjer for anvendelsen til badevand.

Hauge Sø

Hauge Sø har en generel målsætning B, som betyder, at der ønskes et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, og at søen højst må være svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Målsætningen er ikke opfyldt på grund af utilstrækkeligt rensede spildevand fra spredt bebyggelse og tilførsel af fosfor fra dyrkede arealer. Den eksterne belastning forventes at ligge på 121 kg P/år i 2015 ifølge baggrundsnotatet til udkast til vandplan for Limfjorden. Hertil skal lægges en stor intern belastning. Oplandet til søen er udpeget som område, hvor rensning af spildevand skal forbedres. Hauge Sø er 18,7 ha stor og har et lille opland på ca. 600 ha. Det lille opland

gør søen særligt sårbar over for belastning med næringsalte fra spildevand og landbrugsarealer. Næringsaltet fosfor anses for at være den primært styrende faktor for algevækst i søen.

Vurdering af tabsrisiko for fosfor i de enkelte søoplunde

Nedenfor er givet en vurdering af tabsrisikoen for fosfor fra de ansøgte arealer til udspredning af husdyrgødning, og der er gennemført en vurdering af risikoen for påvirkning af vandmiljøet i de enkelte søer.

Oplandet til Hauge sø

17,9 ha af de ansøgte arealer til udspredning afvander til Hauge Sø. Det fremgår af og tabel 7.2.2, hvilke marker det drejer sig om. Med et samlet oplandsareal på 520 ha, hvoraf 88 % eller ca. 460 ha er dyrkede arealer betyder det, at udspretningsarealerne i det ansøgte projekt udgør ca. 4 % af det samlede opdyrkede areal. Da samtlige arealer også ligger tæt på søen vurderes grundlaget at være til stede for en nærmere analyse af risikoen for påvirkning af Hauge Sø fra projektet i sig selv og i kumulation med andre projekter.

Til en indledende vurdering af, om der er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosfor, er der gennemført en screening af worst case med udgangspunkt i metoden i den digitale husdyrvejledning, se tabel 7.2.3.

Tabel 7.2.3 Screening af husdyrbrugets andel af belastningen til Hauge Sø over 8-årig tidshorisont

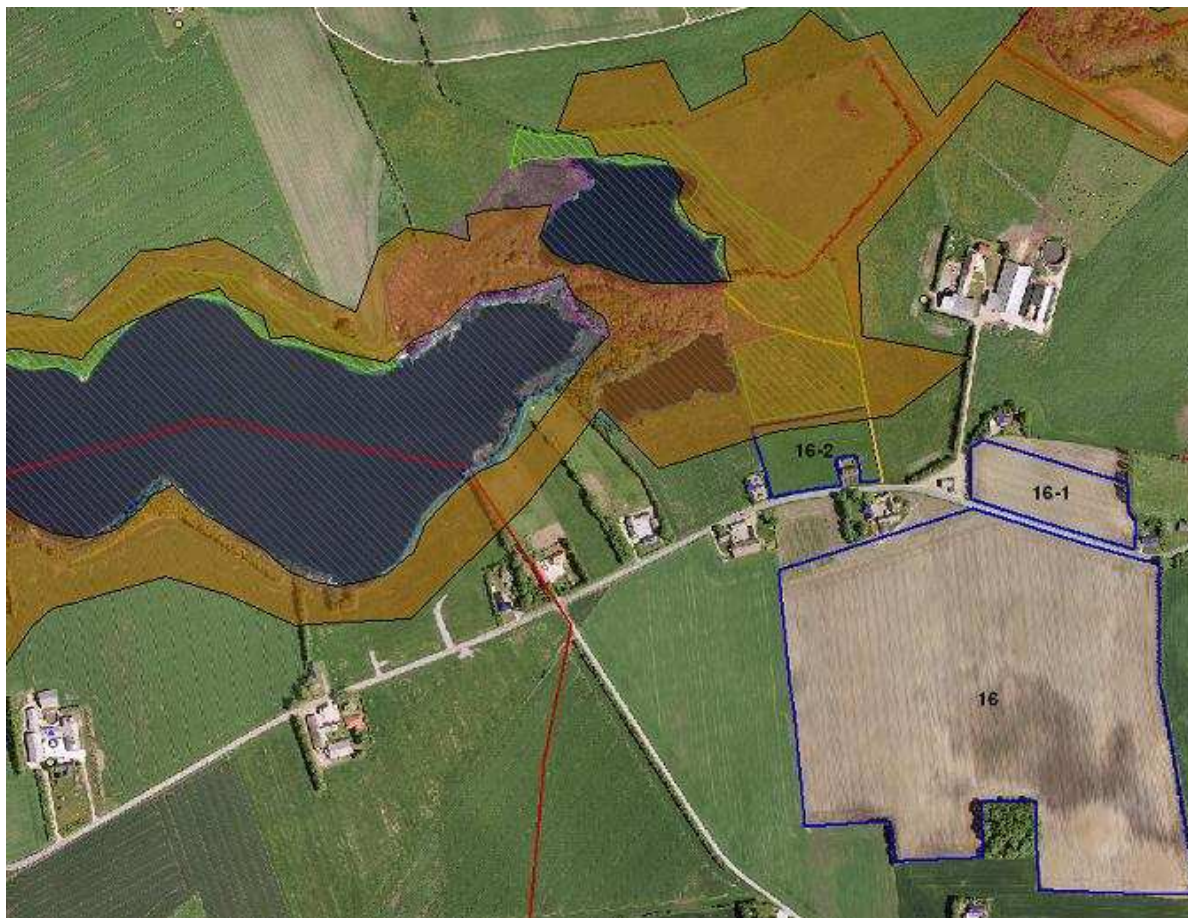
Udspretningsareal ekskl. aftalearealer	17,9 ha
Fosforoverskud pr. ha	1,9 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	$1,9 \text{ kg P} * 8 = 15,6 \text{ kg P}; 15,2 / (2000 * 100) = 0,76 \%$
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	$17,9 \text{ ha} * 1 \text{ kg P/ha} = 17,9 \text{ kg P}; (17,9 \text{ kg P} / 100) * 0,76 = 0,14 \text{ kg P}$
Landbrugsareal 460 ha	$0,2 \text{ kg P/ha} * 460 \text{ ha} = 92 \text{ kg P}$
Udyrket areal 8,2 ha	$0,08 \text{ kg P/ha} * 8,2 \text{ ha} = 0,66 \text{ kg P}$
Øvrige kilder, skønnet (bebyggelse 2015)	10 kg
Samlet belastning	103 kg P pr. år
Husdyrbrugets andel af belastningen, 8 årig tidshorisont	$0,14 / (103 * 100) = 0,13 \%$

Screeningen viser, at husdyrbruget ikke overskrider vejledningens 1 % grænse for belastning af særligt sårbare områder indenfor de 8 første år, hvorfor der ikke er grundlag for at skærpe alene af denne grund.

På mark 16 og 16-1 viser historiske kort, at der for mange år siden har ligget vandhuller, som i dag er forsvundet. Derfor antages markerne, som begge ligger op til kortlagt drænområde, at være dræned. Fosfortallet er oplyst til henholdsvis 2,7 og 2,9, hvilket kan karakteriseres som lave værdier. Ved det aktuelt oplyste fosforoverskud på 1,9 kg P/ha/år vurderes tabsrisikoen fra arealerne at være lille pga. det lille fosforoverskud også selvom det er gennemdrænedede områder få 100 m fra selve Hauge Sø og lavbundsarealerne i tilknytning til søen.

På øst siden af mark 16-2 ligger 2 m fra et B3-målsat vandløb og 43 meter fra en sø, der vurderes at være i direkte forbindelse med Hauge Sø se figur 7.2.1. Arealet har et lille overlap med et lavbundsareal, som ligesom søen er i direkte kontakt med Hauge Sø. Fosfortallet er oplyst til 3,0, hvilket er lavt. Det er kommunens vurdering, at der er stor risiko for tab af fosfor fra arealet til Hauge Sø, og at det derfor skal flyttes til fosfor-

klasse III (fosforbalance). Fosfortallet tillægges ikke afgørende vægt i det konkrete tilfælde på grund af den særligt sårbare beliggenhed.

Figur 7.2.1 De tre arealer beliggende ved Hauge Sø. Brunt område: lavbund, røde og gule streger: vandløb, grønt skravet område: eng.

Ovennævnte gennemgang viser, at screeningen efter vejledningen ikke i tilstrækkelig grad opfanger problemstillingen ved Hauge Sø, idet risikoen for tab af fosfor vurderes at være høj på alle tre marker i oplandet til Hauge Sø, og at arealerne samtidig udgør en målbar del af det samlede landbrugsareal i søoplandet. Med et fosforoverskud på samlet 34 kg P/år i oplandet til Hauge Sø, genereres en årlig ophobning på arealerne på ca. 67 % af den samlede årlige belastning til søen. Derfor tillægges påvirkningen vægt i sig selv og i kumulation med andre tilsvarende projekter. Det skal nævnes, at kommunen ikke har registreret en udvikling i husdyrsammensætningen i oplandet til søen, som indikerer, at udsprengningstrykket i oplandet stiger eller falder, og der forudsættes derfor uændret husdyrtryk i oplandet.

For arealer med høj og moderat tabsrisiko bør stilles skærpede krav for beskyttelsesniveauet for fosfor som for arealer på drænede lerjorder med fosfortal over 6,0, dvs. P-klasse III med fosforbalance, jf. husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag 3, punkt C som forudsætning for at kunne meddele miljøgodkendelse. Det er kommunens vurdering at tabsrisikoen på mark 16-2 også vil være høj ved mindre fosforoverskud, denne mark flyttes derfor til P-klasse 3. Det er dog vurderingen, at mark 16 og 16-1 ikke behøver at skifte klasse ved det lille p overskud på 1,9 kg P/ha/år.

Med de nævnte skærper indbygget vurderes projektet ikke at udgøre en væsentlig risiko for miljøet i Hauge Sø med hensyn til fosfor.

De enkelte arealer i oplandet til Hinge Sø, Alling Sø og Tange Sø

72,64 ha af de ansøgte arealer til udspredning afvander til Hinge Sø og de nedstrøms beliggende søer. Det fremgår af figur 7.2.2 og tabel 7.2.2, hvilke marker det drejer sig om. Med et samlet oplandsareal på 5500 ha, hvoraf 84 % eller ca. 4620 ha er dyrkede arealer betyder det, at udspretningsarealerne i det ansøgte projekt udgør ca. 1,6 % af det samlede opdyrkede areal. Da flere af arealerne vurderes at være i tæt kontakt med dræn, grøfter og vandløb med kontakt til Hinge Sø, vurderes grundlaget at være til stede for en nærmere analyse af risikoen for påvirkning af Hinge Sø fra projektet i sig selv og i kumulation med andre projekter.

Til en indledende vurdering af, om der er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosfor, er der gennemført en screening af worst case med udgangspunkt i metoden i den digitale husdyrvejledning, se tabel 7.2.4.

Figur 7.2.2. Sø oplande og markerne. Afvanding til Hinge Sø dækker også over afvanding til Alling Sø og Allinggård Sø.

Tabel 7.2.4 Screening af husdyrbrugets andel af belastningen til Hinge Sø, Alling Sø og Tange Sø over 8-årig tidshorisont

Udspretningsareal ekskl. aftalearealer	72,6 ha
Fosforoverskud pr. ha	1,9 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	$1,9 \text{ kg P} \cdot 8 = 15,2 \text{ kg P}$; $15,2 / (2000 \cdot 100) = 0,76 \%$
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	$72,6 \text{ ha} \cdot 1 \text{ kg P/ha} = 72,6 \text{ kg P}$; $(72,6 \text{ kg P} / 100) \cdot 0,76 = 0,55 \text{ kg P}$
Landbrugsareal 5500 ha	$0,2 \text{ kg P/ha} \cdot 5500 \text{ ha} = 1100 \text{ kg P}$
Udyrket areal 14,27 ha	$0,08 \text{ kg P/ha} \cdot 14,27 \text{ ha} = 1,14 \text{ kg P}$
Øvrige kilder, skønnet (bebyggelse 2015)	300 kg
Samlet belastning	1200 kg P pr. år
Husdyrbrugets andel af belastningen, 8 årig tidshorisont	$0,55 / (1200 \cdot 100) = 0,046 \%$

Screeningen viser, at husdyrbruget ikke overskrider vejledningens 1 % grænse for belastning af særligt sårbare områder indenfor de 8 første år, hvorfor der ikke er grundlag for at skærpe alene af denne grund.

Mark nr. 1, 2, 3, og 9 ligger alle ca. 2 m fra vandløb og er alle dræned. 1,3 ha af mark 9 ligger i P-klasse II i hele markens længde ned mod vandløbet. de oplyste P-tal er moderate. Ved det lave fosfor overskud på 1,9 kg P/ha/år er der det generelle beskyttelses niveau dog efter kommunens vurdering tilstrækkeligt til at beskytte Hinge Sø og Tange Sø.

Mark nr. 15+15-1 ligger 68 m fra Mausing Møllebæk, men arealet karakteriseres ikke som vandløbsnært. At dømme ud fra historiske kort er arealet drænet, da der tidligere har ligget en mose i en lavning på marken. Mark nr. 4, 5, 6, 7, 11, 12 og 14-1 er alle dræned, men ingen af dem er vandløbsnære. På mark 7 og 12 er dele af arealet inde på marken klassificeret som P-klasse II eller I-III. De nævnte arealer har ifølge det oplyste moderate fosfortal.

Mark 14 er drænet, og ligger i område udpeget som P-klasse I-III. Afstanden til Ødemølle Bæk er 24 m. Der indgår ikke skrånende areal på selve marken, men fra kanten af marken skrånere det 6-12° ned mod vandløbet. Langs vandløbet mellem vandløbet og mark 14 indgår lavbundsarealer. Det er kommunens vurdering, at der er forhøjet tabsrisiko fra arealet på grund af den særligt sårbare beliggenhed i terrænet, og at arealet derfor bør omfattes af P-klasse III i alle tilfælde. Fosfortallet tillægges ikke afgørende vægt i det konkrete tilfælde på grund af den sårbare beliggenhed.

Ovennævnte gennemgang viser, at screeningen efter vejledningen ikke i tilstrækkelig grad opfanger problemstillingen ved Hinge Sø, idet risikoen for tab af fosfor vurderes at være høj på alle marker i oplandet til Hinge Sø, og idet arealerne samtidig udgør mere end 1 % af det samlede landbrugsareal i søoplandet. Med et fosforoverskud på samlet 523 kg P/år i oplandet til Hinge Sø genereres en årlig ophobning på udspretningsarealerne på ca. 20 % af den samlede årlige belastning til søen. Derfor tillægges påvirkningen vægt i sig selv og i kumulation med andre tilsvarende projekter. Det skal nævnes, at kommunen ikke har registreret en udvikling i husdyrsammensætningen i oplandet til søen, som indikerer, at udspretningsstrykket i oplandet stiger eller falder, og der forudsættes derfor uændret til svagt stigende husdyrtryk i oplandet.

Med et samlet oplandsareal på 13.300 ha, hvoraf 82 % eller ca. 10.900 ha er dyrkede arealer, betyder det, at udspretningsarealerne i det ansøgte projekt udgør ca. 0,7 % af det samlede opdyrkede areal. For Alling Sø's vedkommende udgør udspretningsarealerne mindre end 1 % af det samlede landbrugsareal i søoplandet,

men med et fosforoverskud på samlet 523 kg P/år i oplandet til Hinge Sø/Alling Sø genereres en årlig op-hobning på udspretningsarealerne på ca. 10 % af den samlede årlige belastning til søen. Derfor tillægges påvirkningen en vis vægt i sig selv og i særdeleshed i kumulation med andre tilsvarende projekter. Det skal nævnes, at kommunen ikke har registreret en udvikling i husdyrsammensætningen i oplandet til søen, som indikerer, at udspretningsstrykket i oplandet stiger eller falder, og der forudsættes derfor uændret til svagt stigende husdyrtryk i oplandet.

For både Hinge Sø og Alling Sø gælder, at målsætningen ikke er opfyldt, og at der er behov for en reduktion i belastningen med fosfor for at få målsætningen opfyldt. Ingen af søerne indgår i Natura 2000-områder, men særligt i Hinge Sø indgår væsentlige lokale interesser i form af badevand og rekreativt oplevelsesrum, som kan blive væsentligt påvirket som følge af udvidelsen.

Hvis de nævnte skærper indarbejdes, vurderes projektet ikke at udgøre en væsentlig risiko for miljøet i Hinge Sø og Alling Sø med hensyn til fosfor. Da Hinge Sø og Alling Sø anses for mere sårbare end de nedstrøms beliggende søer Allinggård Sø og Tange Sø, er vurderingen også dækkende for disse vandområder.

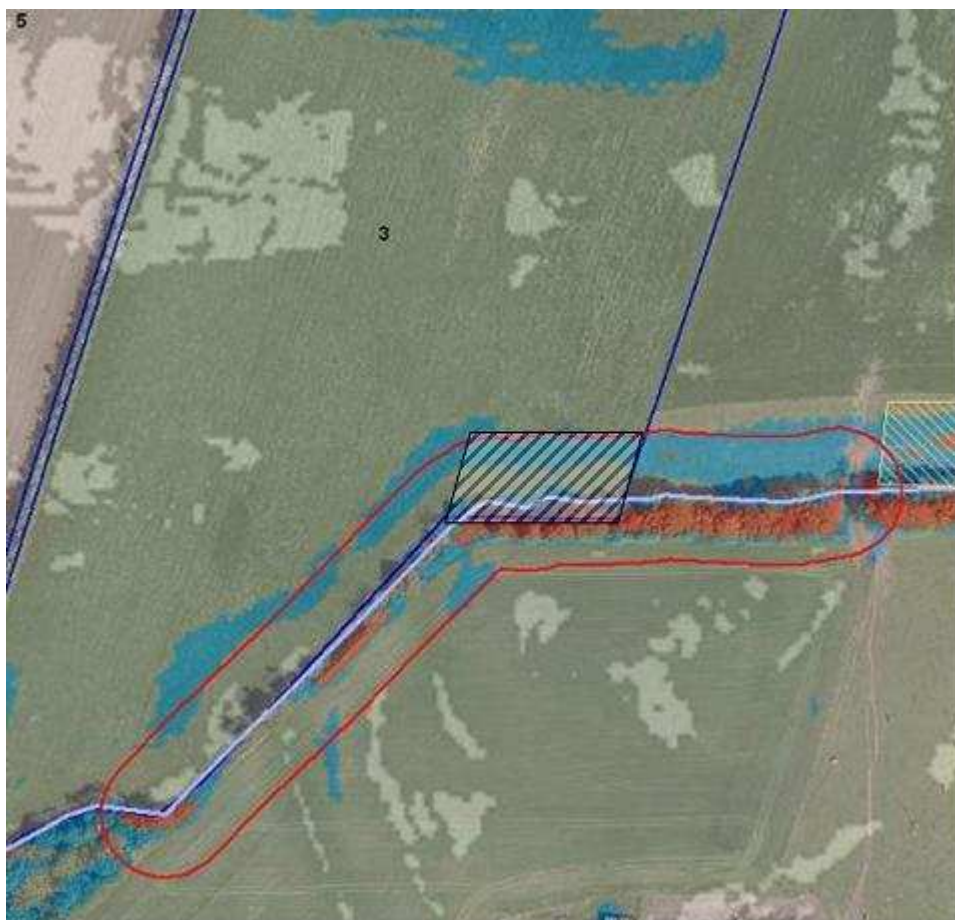
Vandløb

De berørte vandløbsstrækninger er beskyttet af naturbeskyttelsesloven § 3. Målsætningerne for de forskellige vandløb fremgår af tabel 7.2.2.

Vandløb anses generelt ikke for at være følsomme overfor tilførsel af næringsstoffer. Direkte afstrømning af husdyrgødning kan dog skade levevilkårene for flora og især fauna i vandløbene.

Flere udspretningsarealer ligger inden for en afstand af 100 m fra et vandløb, og nogle af disse ligger mindre end 20 m fra vandløb (se tabel 7.2.1). Bortset fra mark 3 indgår der ikke skrånende partier på disse arealer, og der vurderes derfor ikke at være risiko for direkte afstrømning eller udsivning af husdyrgødning fra area-lerne, som kan karakteriseres som væsentlig i forhold til vandområderne.

På mark nr. 3 er der partier, hvor det skråner 6-12° inden for 20 m fra Mausing Møllebæk. På de områder, hvor hældningen er over 6°, og som ligger under 20 m fra bækken, må der ikke udsprede flydende husdyrgødning, se figur.7.2.1. Det vurderes, efter besigtigelse af den nederste del af arealet, af den skrånende del af det angivne udspretningsareal, indenfor 20 m- zonen fra Mausing Møllebæk, at hældningen ikke er af en sådan grad, at det bør drives uden jordbearbejdning. Ved manuel beregning af de forskellige hældningsområder er det fundet at de kun lige kommer over 6°. Der stilles derfor kun vilkår om at der skal pløjes på langs med bækken i minimum det markerede område der fremgår af figur 7.2.1 for at undgå risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning i plovfugerne. Begrundelsen for ikke at kræve dette på resten af strækningen er, at der indgår en ikke-skrånende bufferzone ned mod vandløbet, som vurderes at være tilstrækkelig til, at der ikke er risiko for direkte afstrømning eller udsivning af husdyrgødning fra det område af udspretningsarealet.

Figur 7.2.1 Mark 3 med angivelse af 20 meter bræmme (rød) fra Mausning Møllebæk (lys blå) og områder med hældninger på over 6° (blå områder). Det sort skraverede område viser hvor der skal pløjes på langs med bækken.

Med fastsættelse af vilkåret på mark 3 vurderes der ikke at være væsentlig risiko for påvirkning af målsatte eller beskyttede vandløb som følge af direkte afstrømning eller udsivning af husdyrgødning. Der gøres desuden opmærksom på de gældende lovmæssige bræmmer mod vandløb.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 7.2.1 På mark 3 må der ikke udbringes husdyrgødning på hældninger over 6° inden for 20 til vandløbet, desuden skal et område i den østlige del af marken (det sort skraverede område på figur 7.2.1) pløjes på langs med bækken.
- 7.2.2 Fosforoverskuddet må ikke overstige 1,9 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, når der er balance eller fosforoverskud på arealerne. Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.
- 7.2.3 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 207,83 DE eller 17.285,82 kg N/år og 2.675,97 kg P/år på bedriftens arealer.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

72,64 ha af de ejede og forpagtede arealer tilknyttet Pederstrupvej 38 ligger i oplandet til Randers Fjord. De resterende 17,91 ha ligger i oplandet til Skive Fjord og Limfjorden.

Randers fjord indgår i statens udpegning som sårbart Natura 2000 område, overbelastet med kvælstof og fosfor. Skive Fjord er udpeget som sårbart område i tilknytning til Natura 2000, der er overbelastet med kvælstof.

For grundoplysninger om husdyrgødning og udspretningsarealer henvises til den miljøtekniske redegørelse i afsnittene 7.1 Udspretningsarealerne og 7.2 Påvirkninger af søer og vandløb.

Kvælstof

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres der i nudrift 15.446,4 kg N/år (170,6 kg N/ha/år) og i ansøgt drift 17.285,82 kg N/år (190,9 kg N/ha/år) fra de ejede og forpagtede udspretningsarealer. Kvælstof-udvaskningen er beregnet til 44,5 kg N/ha ud ad rodzonen eller i alt 4029,5 kg N/år i ansøgt drift.

Ingen af udspretningsarealerne ligger i nitratklasser. Ifølge ansøgningssystemet er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor overholdt i oplandet til de af loven omfattede, beskyttede vandområder.

Fosfor

Som redegjort ovenfor genereres et årligt fosforoverskud på de ejede og forpagtede udspretningsarealer på gennemsnitligt 1,9 kg P/ha/år. Dette er med et dyretryk på 2,3 DE/ha.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Randers Fjord

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

Hele oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km². Ifølge statens forslag til Vandplan Hovedopland 1.5 Randers Fjord, oktober 2010 bliver fjorden tilført ca. 3700 tons og ca.100 tons fosfor. Silkeborg Kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Kvælstofoverskud

Ifølge sårbarhedskortlægningen i forbindelse med husdyrloven er Randers Fjord et meget sårbart område med hensyn til belastning med kvælstof. Ifølge statens nitratklassekortlægning er kvælstoftilbageholdelsen 76 – 100 % i Silkeborg Kommune og 82 % i området, hvor udspretningsarealerne ligger, og så skal der ifølge det generelle beskyttelsesniveau ikke stilles kvælstof-krav til ansøgninger i Silkeborgområdet.

Med en kvælstoftilbageholdelse på 82 % på grund af de mange indskudte søer kan det forventes, at 8,0 kg N/ha/år (44,5 kg N/ha x 0,18 %) eller i alt ca. 725 kg N/år (8,0 kg N/ha/år x 90,55 ha) når frem til Randers Fjord som følge af udspreddning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Silkeborg Kommune vurderer, at statens kortværk og nitratklasser pt. udgør nyeste viden på området, og med et kvælstofreduktionspotentiale indenfor intervallet på 76-100 % finder kommunen ikke, at der i relation til habitatområdet Randers Fjord er grundlag for at stille krav om at nedbringe kvælstofbelastningen fra hele eller dele af udspreddningsarealet på grund af lokale forhold. Det vurderes, at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige i den konkrete sag i forhold til beskyttelsen af Randers Fjord i forhold til kvælstof.

Fosforoverskud

Oplandet til Randers Fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på Statens kortværk registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Oplandet til Skive Fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på Statens kortværk ikke registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor.

Det fremgår af den konkrete vurdering af risiko for direkte afstrømning og udsivning af fosfor fra de ansøgte udspreddningsarealer til søerne opstrøms Randers Fjord og Skive Fjord, at risikoen for afstrømning og udsivning af fosfor fra udspreddningsarealerne til vandområderne er lav, forudsat de opstillede krav af hensyn til vandmiljøet i søer og vandløb indarbejdes i projektet. Ved vurderingen er i alle tilfælde lagt vægt på nærhed til vandområderne, skrånende partier på udspreddningsarealerne mod vandområder, graden af dræning og arealernes beskaffenhed i øvrigt.

Forudsat indarbejdelse af de anbefalede tilpasninger, jf. afsnit 1.2 Påvirkning af søer og vandløb, vurderes, at der ikke vil være risiko for, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre projekter vil forringe vandmiljøet i Randers Fjord og Skive Fjord på grund af fosfor fra udspreddning af husdyrgødning. Det ligger til grund for vurderingen, at de opstillede afskæringskriterier for fosfor under ingen omstændigheder vil kunne udføre en risiko for vandmiljøet, idet der henvises til beregninger og vurderinger i sø- og vandløbsafsnittet.

Habitat-vurdering

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i Miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV.

Habitatvurdering for Randers Fjord

Habitatområdet Randers Fjord er i nitratklassekortlægningen i husdyrgodkendelseslovgivningen er klassificeret som meget sårbart. Ifølge basisanalysen for området i forbindelse med vandplanlægningen i henhold til miljømålsloven er Randers Fjord overbelastet med kvælstof, og kvælstofbelastning anses for at være en trussel imod at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kommunen skal foretages en vurdering af om det ansøgte projektet kan medføre skade på habitatområdet Randers Fjord som følge af nitratudvaskning, jf. metoden i den digitale husdyrvejledning.

Vurdering Pkt.1: Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ejendommen Pederstrupvej 38 ligger indenfor det kystopland til Randers Fjord, som i vandplanlægningen udgør Gudenåen opland. Inden for oplandet er der sket en strukturudvikling i husdyrproduktionen, idet Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk i danske vandoplande viser, at antallet af DE i oplandet er faldet med 2,6 % fra år 2007 til 2010. Etableringer og udvidelser af husdyrbrug er således blevet modsvaret af nedlæggelser af andre husdyrbrug. Kommunens øvrige viden om ophørte husdyrbrug og meddelte tilladel-

ser/miljøgodkendelser, som endnu ikke er udnyttede, giver ikke anledning til justering af udviklingstenden- sen for husdyrtrykket i oplandet. Det vurderes endvidere, at andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyg- gelse og dambrug, ikke har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. janu- ar 2007.

Da dyretrykket og den samlede nitratudvaskning fra Gudenå-oplandet til Randers Fjord har været faldende siden 2007, vurderes det derfor, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter og andre projek- ter i øvrigt i oplandet vil have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område.

Vurdering Pkt. 2. Påvirkning fra projektet i sig selv

Randers Fjord omfatter habitat-naturtypen flodmundinger (naturtype nr. 1130) og kan karakteriseres som et lukket bassin med ringe vandudskiftning. Da der er tale om et meget sårbart vandområde, skal nitratudvask- ningen fra det samlede husdyrbrug være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden (fra Gudenå-oplandet), for at det uden rimelig videnskabelig tvivl kan udelukkes, at projektet i sig selv medfører skadesvirkninger på habitatområdet.

Nitratudvaskningen fra rodzonen, der stammer fra husdyrgødning, udgør ifølge beregningerne i Farm-N 3,2 kg N/ha/år for det ansøgte, når effekten svarende til kunstgødgede arealer er fratrukket (44,5 kg N/ha/år inkl. husdyrgødning – 41,3 kg N/ha/år eksklusiv husdyrgødning).

72,64 ha udspretningsarealer afvander via Gudenå-systemet til Randers Fjord. Idet kvælstoftilbageholdelsen ifølge nitratklassekortet er 82 % i området, hvor udspretningsarealerne ligger, kan det beregnes, at udspre- ning af husdyrgødning på arealerne vil påvirke Randers Fjord med i alt ca. 41,8 kg N/år (72,64 ha * 3,2 kg N/ha/år * 0,18).

Den samlede tilførsel af kvælstof til Randers Fjord fra Gudenå-oplandet vurderes at være ca. 3.415.000 kg N/år ud fra oplysninger i basisanalysen jf. tabel 7.3.1 nedenfor.

Ifølge kommunens beregninger vil det ansøgte udgøre 0,001 pct. af den samlede udvaskning til Randers Fjord via Gudenå-oplandet. Det vurderes på den baggrund, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en skade- virkning på habitatområdet Randers Fjord.

Tabel 7.3.1. Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning.

Natura 2000-området	
Delområde	Randers Fjord via Gudenå
Hele oplandet til Randers Fjord	325.600 ha
Gudenå-oplandet til Randers Fjord	271.077 ha
Tilførsel af kvælstof til Randers Fjord (2004, basisanalysen)*	4.100.000 kg N/år
Udvaskning i alt via Gudenå-oplandet	3.415.000 kg N/år
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	82 %
Areal til udspretning i alt, ejede/forpagtede	72,64 ha
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning (udvaskning svarende til plantepro- duktion er fratrukket 44,5 kg N/ha-41,3 kg N/ha)	3,2 kg N/ha/år
Samlede påvirkning til Randers Fjord, kg N/år (72,64 x 3,2 x 0,18)	41,8 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område	0,001 %

* Ifølge statens forslag til Vandplan, oktober 2010 bliver fjorden tilført ca. 3700 tons kvælstof ved baseline 2015.

Tilførslen fordeles forholdsmæssigt indenfor de tre kystoplande til Randers Fjord ud fra oplandenes størrelse.

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en skadevirkning på Natura 2000-området Randers Fjord, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter jf. den konkrete vurdering i forhold til kvælstof og fosfor i ovenstående afsnit.

Skive Fjord og Limfjorden

Oplandet til Skive Fjord er i nitratklassekortlægningen klassificeret som opland til sårbart Natura 2000 område, da fjorden har forbindelse med flere Natura 2000 områder. Limfjorden er overbelastet med kvælstof, som anses for at være en trussel imod at opnå gunstig bevaringsstatus. Kommunen skal derfor foretage en vurdering af om det ansøgte projektet kan medføre skade på habitatområder som følge af nitratudvaskning, jf. metoden i den digitale husdyrvejledning.

Skive Fjord er en del af Limfjorden og står i forbindelse med Lovns Bredning, som er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde (14) *Lovns Bredning*, og EF-habitatområde (30) *Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simensted og Nørre Ådal, Skarvad Bæk*. Fjorden afvander desuden til Løgstør Bredning, som er del af EF-fuglebeskyttelsesområde (12) *Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage*, EF-habitatområde (16) *Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg* og Ramsarområde (6) *Vejlerne og Løgstør Bredning*.

Oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er på 144.300 ha og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 101.000 ha.

De mest betydende forurenende stoffer i Limfjordens opland er næringsstofferne kvælstof og fosfor, iltforbrugende organiske stoffer og miljøfarlige stoffer. Den største påvirkning med kvælstof sker fra landbruget. 63 % af afstrømningen af kvælstof fra oplandet til Limfjorden sker som en diffus udledning fra landbrugsarealer.

Risikoanalysen har vist, at hele fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålene i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra land.

Vurdering Pkt.1: Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

17,91 ha udspretningsarealer til Ejendommen Pederstrupvej 38 ligger indenfor kystoplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårdbredning. Inden for oplandet er der sket en strukturudvikling i husdyrproduktionen, idet Miljøstyrelsens opgørelse over dyretrykket i danske vandoplande viser, at antallet af DE i oplandet er steget med 3,95 % fra år 2007 til 2010. Etableringer og udvidelser af husdyrbrug er således ikke blevet modsvaret af nedlæggelser af andre husdyrbrug. Kommunens øvrige viden om ophørte husdyrbrug og meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som endnu ikke er udnyttede, giver ikke anledning til justering af udviklingstenden- sen for husdyrtrykket i oplandet. Det vurderes endvidere, at andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyg- gelse og dambrug, ikke har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. janu- ar 2007.

Da dyretrykket og den samlede nitratudvaskning til Skive Fjord, Lovns- og Risgårdbredning har været sti- gende siden 2007, vurderes det derfor, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrprojekter og andre pro-

jekter i øvrigt i oplandet kan have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område. Kvælstofoverskuddet fra husdyrproduktionen må derfor nedbringes svarende til overskuddet fra ren planteavl i oplandet til Skive Fjord med brug af de i Miljøstyrelsens vejledning, fordi denne fjord afvander videre til Lovns- og Risgårdbredning.

Vurdering Pkt. 2. Påvirkning fra projektet i sig selv

Skive Fjord kan karakteriseres som et lukket bassin, hvorfor nitratudvaskningen fra husdyrbruget skal være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden, for at det uden rimelig videnskabelig tvivl kan udelukkes, at projektet medføre skadesvirkninger på tilknyttede habitatområder.

Udspretningsarealerne afvander via Haller Å og Karup Å til Skive Fjord/Limfjorden. Idet kvælstofreduktionspotentialer ifølge nitratklassekortlægningen er 84 % i oplandet, kan det beregnes, at udspretning af husdyrgødning på ca. 17,91 ha arealer vil påvirke fjorden med i alt ca. 9,2 kg N/år.

Den samlede tilførsel af kvælstof til Skive Fjord vurderes at være ca. 1.039.250 kg N/år, jf. tabel 7.3.2 nedenfor.

Ifølge kommunens beregninger vil det ansøgte udgøre 0,001 pct. af den samlede udvaskning til Skive Fjord. Det vurderes, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en skadevirkning på habitatområderne tilknyttet fjorden.

Tabel 7.3.2. Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning.

Natura 2000-område	
Delområde	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 område	144.339 ha
Dyrket areal i vandoplandet 70 %	101.039 ha
Øvrige arealer i vandoplandet 30 %	43.300 ha
Reduktionspotentialer for oplandet (jf. nitratklassekortlægningen)	Genn. 87,5 %
Genst. udvaskning fra rodzonen fra dyrkede arealer i oplandet (jordtypeafhængig)*	78 kg N/ha/år
Udvaskning fra landbrugsarealer i oplandet	985.130 kg N/år
Udvaskning fra øvrige arealer i oplandet (standart betragtning på 10 kg pr ha.)	54.000 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	1.039.250 kg N/år
Det ansøgte	
Nødvendigt areal til udspretning ved 2,3 DE/ha	17,91 ha
Reduktionspotentialer for udspretningsarealer i oplandet (jf. nitratklassekortlægningen)	genn. 84 %
Udvaskning fra rodzonen (udvaskning svarende til kunstgødgede arealer fratrukket)	3,2 kg N/ha/år
Samlede påvirkning til Natura 2000 område	9,2 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området	0,001 %

*(78 kg N/ha/år * 100 % sandjord)/100 + (47 kg N/ha/år * 0 % lerjord)/100

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt kan medføre skadesvirkning på Natura 2000-områder tilknyttet Skive Fjord, - ikke i sig selv - men i kumulation med andre planer og projekter, jf.

konkrete vurdering i forhold til kvælstof og fosfor i ovenstående afsnit. Kvælstofoverskuddet fra husdyrproduktionen skal derfor nedbringes svarende til overskuddet fra ren planteavl i oplandet til Skive Fjord. Udvaskningen af kvælstof er i den ansøgte drift beregnet til 44,5 kg N/ha med det anvendte K12 sædskifte. En beregning i It-ansøgningssystemet viser at hvis arealerne bliver dyrket med et S3 sædskifte, som bliver regnet for et normalt planteavlssædskifte på sandjord, uden husdyrgødning vil udvaskninger være 58,8 kg N/ha for den reelle drift af arealerne. Det betyder at kvælstofudvaskningen fra udspretningsarealerne i den ansøgte drift, er lavere end hvad udvaskningen ville være, hvis de samme arealer blev dyrket med et planteavlssædskifte. På baggrund heraf vurderer kommunen, at der ikke er behov for at skærpe husdyrlovens beskyttelsesniveau for kvælstof til overfladevand i denne sag. K12 sædskiftet er dog en forudsætning for driften af de 3 arealer beliggende i oplandet til Skive Fjord/Limfjorden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 7.3.1 På mark 16, 16-1 og 16-2 må der ikke anvendes et sædskifte, der har højere udvaskning end 58,8 kg N/ha svarende til udvaskningen hvis arealerne blev drævet med et planteavls sædskifte uden tilførsel af husdyrgødning.

Resterende Relevant vilkår er stillet under afsnit 7.2.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke kendskab til fund af bilag IV arter på eller nær ejendommen.

Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke kendskab til bilag IV arter på ejendommen eller de ansøgte arealer. De ansøgte udbringningsarealer har været i omdrift og været anvendt til udbringning i en længere årrække og arealerne forventes på den baggrund ikke umiddelbart at udgøre yngle- eller rasteområde for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Udvidelsen vurderes ikke at skade bilag IV arter eller påvirke deres yngle- eller rasteområder.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Inden for nitratfølsomme områder, hvor der foretages vandindvinding til vandværker, må udvaskningen af nitrat ikke forøges i forhold til udvaskningen i nudriften, hvis nitratudvaskningen overstiger 50 mg/l. En stigning kan således accepteres, hvis både nitratudvaskningen før og efter udvidelsen ligger under 50 mg/l.

Ingen af udspretningsarealerne ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Derfor kan arealerne ifølge ansøger dyrkes uden ekstra projektilpasninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle markerne ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men ingen af markerne ligger i områder der er udpeget som værende nitratfølsomme drikkevandsområder. Markerne: 1, 2, 4, 5, 6, 7 og 15+15-1 ligger helt eller delvist i indvindingsoplandet til Pederstrup vandværk se figur 7.5.1. ca. halvdelen af mark 14-1 ligger i indvindingsoplandet til Vinderslev vandværk se figur 7.5.2.

Figur 7.5.1 Pederstrup vandværks indvindingsopland og de berørte arealer.

Figur 7.5.2 Vinderslev vandværks indvindingsopland og det berørte areal.

Af de ansøgte arealer ligger en mindre del af udspretningsarealer i indvindingsoplandet til Pederstrup Vandværk. For disse arealer er der ikke udført udvaskningsberegninger da arealerne ligger i et område som er udpeget til ikke at være nitratfølsom. Da det kun er en uvæsentlig del af arealerne som ligger i indvindingsoplandet til vandværket skønnes det, at der ikke bør udføres udvaskningsberegninger for disse arealer. det samme gør sig gældende for mark 14-1 der ligger i den yderste del af indvindingsoplandet til Vinderslev vandværk.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale beror på projektilpasninger, der er at betegne som BAT. I forløbet er der fravalgt nogle teknologier der kan betegnes som BAT. Der er dog frit teknologivalg med henblik på opfyldelse af BAT

Som udgangspunkt skal ansøger i forbindelse med sin ansøgning om § 11-miljøgodkendelse leve op til BAT inden for staldsystemer og miljøteknologier, hvor der er udarbejdet BAT-byggeblade (jf. Miljøstyrelsens FAQ nr. 56¹⁸). Ansøger mener, at han lever op til dette bl.a. pga. at der etableres en spalteskraber, og overdækket gylletank.

¹⁸ <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/D3772E02-2202-4782-B9B1-E557ED2497C3/54794/BAToplysning.pdf>

Yderligere kan nævnes følgende:

- Management (ledelses- og kontrolrutiner): Arla gården, beredskabsplan, efteruddannelse hensyn til omgivelserne, sprøjtejournal, logbog for flydelag.
- Foder: EFK, foderanalyser, registrering af foderforbrug.
- Staldindretning: sengestald med spalter og skrab, dybstrøelse hos kalvene samt naturlig ventilation.
- Forbrug af vand og energi: Grønt regnskab, registrering af forbrug.
- Opbevaring: Møddingsplads, gyllebeholdere hvoraf en med overdækning samt spildevandstank til ensilagevand.
- Udbringning: Nedefældning samt hurtig nedmuldning af dybstrøelse.

Ansøger vil i øvrigt henlede opmærksomheden på flg. forhold:

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.
- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte hvilket betyder, at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Staldsystemet

Spalteskraber

Ansøger vælger at etablere en robotspalteskraber i kostalden, samt i den nye ungdyrstald. Robotskraber har en effekt på 25 % ammoniakreduktion, når der skrubes hver 4 time, som er den nuværende effekt ifølge Miljøstyrelsens bilag 3 virkemidler. Etablering af en spalteskraber giver en årlig omkostning 43.744 kr. Hvis spalteskraber antages at skrabe gulvene for alle køer og kvier, vil prisen pr. kg N reduceres være 154 kr./N. Hvis den blot skal etableres for de 10 køer eller 60 kvier som der udvides/ændres med bliver prisen pr. kg N reduceret henholdsvis 1982 kr. og 1452 kr. Dette er ikke proportionalt. Spalteskraber etableres således ikke i relation til BAT men i relation til det årlige ammoniakreduktionskrav, hvor det politisk er besluttet at proportionalitet ikke spiller en rolle. Effekten bør dog tilskrives, da ansøger mener at en spalteskraber er BAT i denne konkrete sag.

Dybstrøelse

Ansøger har valgt et dybstrøelsessystem til kvie- og tyrekalvene ud fra et synspunkt om bedre dyrevelfærd. Dybstrøelse kan være BAT, hvis strøelsen anvendes sammen med god praksis. Det er bl.a. at have tilstrækkeligt med strøelse, hyppige skift samt passende udformning af gulvet. Det er i ansøgers interesse at sikre sig, at dyrene har tilstrækkeligt med strøelse, så lejet holdes tørt. Den passende udformning af gulvet sikres med beton, der er uigennemtrængelig for væsker. Derved sker der ikke tab af næringsstoffer til jord og grundvand. Det hyppige skift af strøelse sker ved småkalvene, hvor der af sundhedsmæssige årsager, og ikke mindst for at mindske fluegenerne, muges ud hver 2. uge, tilsikre en lav ammoniakfordampning herfra. Ved de større kvier sker der en løbende tilførsel af halm, så lejet i praksis skiftes ved etablering af en ny overflade. Der dannes efterhånden en tør, sammenpresset dybstrøelsesmåtte med iltfrie forhold. Derved opnås netop det, som den hyppige udskiftning skulle sikre; Lavere ammoniakfordampning fra stalden og bedre dyrevelfærd.

Overdækning gylletank

Den kommende gylletank overdækkes med en teltoverdækning. En teltoverdækning reducerer ammoniakfordampningen fra gylletanken med 50 % ifølge oplysninger fra Miljøstyrelsens teknologiliste. Ved overdækning heraf reduceres ammoniakfordampningen med ca. 97 kg. Dette er ikke proportionalt, da det giver en udgift på 241 kr. kg reduceret N, trods der forventes en værdi på 6 kr. N i marken af det sparede N. Dog ønsker ansøger at gøre et bidrag for miljøet hvorved den etableres frivilligt. Der må endvidere kunne forventes at mængden af udkørt regnvand med gyllevogn kan minimeres, hvorved investeringen på sigt kan betale sig. Der bør også kunne forventes en reduktion af dieselolieforbruget i forbindelse hermed.

Fravalg af BAT

Drænet fast gulv

Præfabrikeret, drænet gulv er fravalgt med grund i at der et tale om at en eksisterende stald skal fyldes op. Teoretisk vil der skulle være 10 køer, som skal opstaldes på et gulv med 4 % ammoniakfordampning, hvilket opnås ved præfabrikeret fast gulv eller ved gylleforsuring. En teoretisk beregning angiver, at 10 køer på et 4 % gulv giver en yderligere ammoniakreduktion på 31 kg og 43 kg for så vidt det angår kvierne i tilbygningen. Blot det forhold at staldsystemet i den eksisterende kostald, spalter med ringkanal, bevirker, at der skal laves en ny tværkanal samt en ny fortank. Alene udgiften hertil vil given en pris på 560 kr. reduceret N. Hertil skal udgifter til at opfylde gyllekanaler, nye spalter, kraftigere spalteskraber end oprindeligt budgetteret, manglende afskrivning af den eksisterende stald, arbejds løn i forbindelse med arbejdet samt ukendt produktionsnedgang. Disse indgår ikke i beregningerne. Allerede på dette indledende stadie vil præfabrikeret fast gulv eller forsuring ikke være proportionale at etablere, hvorfor der ikke fortsættes med beregningerne. Blot omkostningerne til indkøb af et forsuringsanlæg bevirker årlige udgifter på 90.000 kr. Fortank og tværkanal giver til sammenligning blot årlige omkostninger på 24.377 kr.

Etablering af et fast drænet gulv vil herved kræve væsentlige ændringer af eksisterende gulv- og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning jf. overstående. Dette vurderer ansøger ikke som værende proportionalt.

Ud over den økonomiske vurdering af de størrelsesøkonomiske forhold har der efter en længere drift af stalde med drænedede gulve vist sig en række problemstillinger, som ikke viste sig i den relative korte periode, som FARM test kvæg nr. 21 blev gennemført over. FARM test kvæg nr. 21 er den FARM test der danner baggrund for BAT byggebladet for præfabrikerede drænedede gulve¹⁹.

Det har blandt andet vist sig, at sygdomsfrekvensen for klovlidelsen Digital Dermatitis, der er en smitsomtændelse i huden omkring klovene, synes at være større i stalde med fastegulve hvor gødningen skræbes over store afstande, idet den store mængde gødning foran skraberens forurener klovnene

Gulvene bliver glatte i tørre perioder, hvilket betyder, at køerne risikerer udskridning med skader til følge. Det største problem er dog klovenes sundhed. Digital Dermatitis er i dag et stort problem, og 90 % af alle besætninger er ramt i et omfang der svarer til, at 20 % af alle køerne konstant går med en grad af sygdommen. I dag findes der ikke den perfekte løsning til at komme problemet til livs. Faste gulve, der skræbes er ofte skyld i en forværring af problemet.

At have gode ben er en betingelse for, at en ko fungerer godt i moderne løsdriftstalde. Der er også store økonomiske tab forbundet med klov- og lemme lidelser. Beregninger viser, at omkostninger til dyrlæge, medicin etc. og mistede indtægter, der er forbundet med en behandling af de smitsomme klovlidelser ud fra standard-

¹⁹ Miljøchef Hans Roust Thysen, Dansk Landbrugsrådgivning/Landscentret

og gennemsnitstal af de produktions- og biologiske niveauer samt økonomiske niveauer af priser for mælk, kød og dyr, etc. beløber sig til 2.100,- kr. pr. behandling²⁰.

Præfabrikeret, drænet gulv er ligeledes fravalgt i Kalvestalden, da der er tale om små kalve, der bør gå på dybstrøelse og ikke kører eller kvier, som er mere gulvtolerante. Der er etableret befæstet areal under dybstrøelsen, som hindrer nedsvivning af næringsstoffer til jord og grundvand. Ud fra etiske og dyrevelfærdsmæssige principper har de små kalve brug for et lege med megen halm. Det er således også et krav, jf. lovgivning omkring opstaldning af småkalve, at dyrene går på strøelse i hele arealet de første måneder. Dertil kommer, at etablering af et fast, drænet gulv vil kræve væsentlige ændringer af eksisterende gulv- og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning. Dybstrøelse er endvidere BAT hos kalve i denne aldersgruppe.

Gylle håndtering

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Herunder at planlægge gødskningen af markerne korrekt. Søndergård har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning. Driften og indretningen af bedriften lever således op til BAT ved:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.
- At beholderen dækkes ved naturligt bastant flydelag eller ved et fast låg, tag eller en teltstruktur.

Overdækning af gyllebeholder har derudover den sideeffekt, at der kan spares diesel til udkørsel på marken, da der er et mindre volumen regnvand i gyllebeholderen.

Ansøger mener, at praksissen vedr. udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter. Det er således BAT:

- At minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav.
- At tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder veksel drift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.
- At afstemme den producerede mængde husdyrgødning med udspreddningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning og frigivelse af næringsstoffer fra jorden. Det kan bl.a. ske ved:
 - Mark- og gødningsplanlægning.
 - Jordbundsanalyser.
 - At analysere gyllen for indhold af kvælstof og fosfor.
- At reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - Ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker.

²⁰ Kvægafgydlæge Kenneth Krogh, Dansk Kvæg og konsulent Morten Lindgaard, Dansk Kvæg

- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).
- At sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.
- Ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller sne-dækket.
- Ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes det at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- At nedfælde gylle på sort jord og i græsmarker.
- At gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 2 timer alle andre steder.
- At håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - At sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage.
 - At være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.
 - At der ikke spredes gylle i weekender eller på helligdage eller ved kendskab til fest.

Fravalg af BAT

Overdækning gylletanke

Der er ikke etableret fast overdækning på den eksisterende gylletank. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning, i form af ammoniakfordampning herfra. Hvis der opsættes fast overdækning på den eksisterende gylletank vil det bevirke en ammoniakreduktion for den samlede ejendom på 67 kg N. Dette svarer til en udgift på 352 kg. kg N reduceret.

Det vurderes derfor, at der ikke er proportionalitet imellem den opnåede miljøeffekt og omkostningerne. Specielt ikke, når det tages i betragtning, at det naturlige flydelag også er BAT ifølge BREF-dokumentet samt, at der ikke er ammoniakfølsom § 7-naturområder i nærheden ifølge Danmarks Miljøportal.

De valgte løsninger mht. opbevaring, staldteknologi mv. i ansøgers projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug²¹. Målet med den generelle reduktion af ammoniakfordampningen, uanset, om der er langt til nærmeste følsomme naturområde, har været at nedbringe baggrundsbelastningen med ammoniak. I den politiske aftale hedder det bl.a. "Sigtet med at stille nye krav til ammoniakreduktionen er at sikre, at der både generelt og specielt i forhold til særligt sårbare naturområder sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen af Danmarks natur."²² Effekten af den generelle ammoniakreduktion slår bl.a. igennem ved, at Miljøministeriet forventer, at 90 % af alle dyreenheder vil stå i miljøgodkendte stalde i 2015²³. Derved er ansøgers projekt i overensstemmelse med de retningslinjer, som udstikker målene for sikre en mindre ammoniakpåvirkning af følsomme naturarealer.

Gyllen i den eksisterende tank er konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag, der også er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnlige hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak og der føres logbog over dette. Derfor er en fast overdækning fravalgt.

²¹ Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007

²² <http://www.mim.dk/NR/rdonlyres/1C1EF706-22E0-4441-83F3-A39BA22378AE/0/06Landbrugsaftale.pdf>

²³ http://www.mim.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/2006/2006-06-22_Landbrugsaftale.htm

Nedfældning

Nedfældning til voksende kornafgrøder er fravalgt på grund af risikoen for afgrødeskader, energi- og arbejdskraftbehov samt udledning af drivhusgasser. Denne beslutning understøttes af Miljøstyrelsens egen vurdering af BAT for udbringning af flydende husdyrgødning²⁴:

”Fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning i sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning. Når kravet om nedfældning i sort jord og græsmarker træder i kraft, vurderes de lovbundne virkemidler at have reduceret ammoniaktabet ved udbringning af gylle på sort jord fra 20-30 % af total N til under 1 % - det vil sige en reduktion på ca. 95 %. I vinterafgrøder vurderes de lovbundne virkemidler af have reduceret ammoniaktabet fra ca. 30 % til ca. 12 % - det vil sige en reduktion på ca. 60 %. En yderligere reduktion af ammoniaktabet ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning, men da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser, er de samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi uforholdsmæssig høje. Alternativt vil svovlsyrebehandling af gylle kunne medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken, men denne teknologi vurderes at være uforholdsmæssig dyr. På denne baggrund er det Miljøstyrelsens konklusion, at gældende samt kommende lovkrav til udbringning af husdyrgødning vil kunne betragtes som værende BAT for så vidt angår ammoniaktabet i marken.”

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indfører, og gøre brug af den bedst tilgængelige teknologi (BAT), til at nedbringe eventuelle gener fra stald og husdyrgødnings-opbevaringsanlæg. Teknologi til begrænsning af næringsstoffer i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Princippet om BAT, supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT krav kan altså indebærer et krav om mindre forurening end det fastlagte beskyttelses niveau.

For § 11 miljøgodkendelser gælder det at redegørelsen som minimum skal indeholde en vurdering og beskrivelse af de gældende BAT-byggeblade for de pågældende dyretyper, og en beskrivelse af om landbruget lever op til kravet om BAT. Derudover skal der også være en beskrivelse af følgende punkter:

- Godt landmandskab.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
- Foder.
- Staldindretning.
- Forbrug af vand og energi.
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Vurdering af management/godt landmandskab

Silkeborg Kommune vurderer, at BAT i forhold til management er fyldestgørende da:

- Medarbejderne samt ejer løbende efteruddannes.
-

²⁴ Høringsudkast. Vejledende BAT - Standardvilkår for slagtesvin (75 – 210 dyreenheder) - omfattet af § 11 i husdyrgodkendelsesloven, j.nr. MST-1240-00205, 20. november 2009.

- Der er udarbejdet en beredskabsplan.
- Der føres dagligt tilsyn med produktionen, således at små fejl bliver løbende udbedret.
- Energiforbruget vil frem over blive tjekket og noteret månedligt.
- Der udarbejdes mark og gødningsplaner.

Vurdering af foder

Ansøgers beskrivelse af fodring fremgår også af ”afsnit 4.3 fodring”. Opbevaring af foder på ensilagepladserne og fodersiloerne samt blanding af foder forgår korrekt og forsvarligt.

Der udarbejdes løbende foderplaner efter de nyeste normer og viden på området. Foderforbruget registreres ligeledes løbende. Desuden laves der tilpasninger på indholdet af fosfor i foderet, vurdering af dette fremgår af afsnittet om fodring.

Forbrug af vand- og energiforbrug

Se beskrivelse og vurdering i afsnit ”4.5 energi- og vandforbrug”.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkelig omfang inden for forbrug af energi og vand ved overholdelse af det beskrevne og de oplyste forbrugstal overholdes.

Vurdering af opbevaring/behandling/udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle).
- Krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur.
- Krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter.
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha.
- Krav til efterafgrøder.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i sort jord hvor det er muligt, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Uanset om det er et økologisk landbrug eller et konventionelt forbruges der mindre kvælstof end, de økonomisk optimale mængder. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

For gylletankene gælder, at der er tale om stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Der er en samlet opbevaringskapacitet på over et år, hvilket anses for tilstrækkeligt.

- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- der er ingen spjæld i tankene og alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning, hvilket sker i perioden fra 1. marts – 1. maj.
- der føres logbog over flydelaget.
- beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Disse tiltag anser kommunen for værende BAT, og ansøger lever op til karvet for BAT inden for håndtering af husdyrgødning.

Vurdering af staldindretning

Kravet om BAT gælder både for eksisterende og nyetablerede dele af anlægget når der søges om godkendelse af en udvidelse.

Miljøklagenævnet har den 3. november 2010 truffet en principiel afgørelse om BAT- og habitatvurderinger i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen stadfæster, at kommunerne i godkendelser skal anvende de metoder, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af BAT.

I forhold til BAT-vurderingerne stadfæster nævnet, at kommunerne skal tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Et centralt omdrejningspunkt i Miljøstyrelsens metode til fastsættelse af BAT-standardvilkår er, at kommunen skal tage udgangspunkt i, at emissionsniveauet for BAT-vilkår fastsættes for hele anlægget. Nævnet præciserer således i afgørelsen, at emissionsniveauet skal beregnes for det samlede anlæg og ikke specifikt for de enkelte dele af anlægget.

Husdyrbrug giver anledning til tab af kvælstof ved fordampning af ammoniak. Dette tab kan modvirkes i flere led af produktionen ved hjælp af flere forskellige teknikker og teknologier.

De teknikker og teknologier, der kan begrænse ammoniakfordampningen fra anlægget, består af følgende metoder.

- Metoder der begrænser dyrenes udskillelse af kvælstof gennem fodrings-optimering,
- Valg af gulvsystemer med lavt ammoniaktab.
- Metoder der begrænser tabet af ammoniak fra husdyrgødningen under transport og lagring, samt.
- Metoder der opsamler ammoniak fra luften ved rensning af ventilationsluften.

Det er muligt at kombinere disse teknikker og teknologier på flere måder, og det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at kommunen ikke kan stille krav om anvendelse af en bestemt teknik – dette valg skal ansøgeren selv træffe. Derimod kan kommunalbestyrelsen fastlægge emissionsgrænseværdier for anlægget, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

En vurdering af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT, bør derfor indeholde en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed.

Selv om der ansøges om, at udvide dyreholdet i en eksisterende stald, hvor det kun er en del af anlægget som skal gennemgribende reoveres, skal der som udgangspunkt foretages en vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed.

Til brug for vurdering af et opnåeligt emissionsniveau for eksisterende dele af anlægget har Miljøstyrelsen fastlagt vejledende emissionsgrænseværdier, som kan efterleves uden væsentlige ændringer af staldanlægget.

Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen heraf taget udgangspunkt i den metodiske tilgang, som er anvendt ved fastlæggelse af emissionsgrænseværdierne for nye anlæg, herunder vurderingen af hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt. De vejledende emissionsgrænseværdier kan således opnås i eksisterende anlæg med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 1 % af de samlede produktions-omkostninger.

Herunder følger en udregning på ammoniakfordampningen der kan forventes fra den nye stald og det der maksimalt kan kræves af den eksisterende stald. Anbefalingerne fra miljøstyrelsen er blevet fulgt i udregningerne

Det valgte staldsystem er sengestald med spalter og ringkanal i både den nye stald samt den eksisterende stald, det valgte system har en fordampning på 8 %. Der installeres skraber oven på spalterne, dette reducerer ammoniakfordampningen med 25 %. Det betyder at der er ammoniakfordampning på 6 % fra det pågældende gulvsystem i både eksisterende (malkekvæg) og nybygget stald (kvier). Ansøger har redegjort for at det ikke er proportionelt at etablere fastgulv eller gylleforsuring for den lille udvidelse der laves. Desuden lever ansøger op til det udregnede krav i forhold til ammoniakfordampningen, se udregningen herunder og i bilag 11.

Dybstrøelse anses for værende bedste staldsystem til opdræt 0 – 6 måneder i henhold til bilag 3 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug mv.

Udgangspunktet i antal dyr samt placering i ny eller eksisterende stald:

110 malkekøer går i den eksisterende stald på sengestald med spalter og ringkanal. 26 kvier/stude (20-26 mdr.) går på sengestald med spalter (ringkanal) i den eksisterende stald. 60 Kvier/stude(6-20 mdr) går på sengestald med spalter (ringkanal) i den nye stald. 86 småkalve/tyrekalve (0-6 mdr./40-70 kg) går på dybstrøelse i eksisterende stald.

Kommunen har udregnet ammoniakemissions karvet (BAT-niveauet) for hele den samlede produktion, se bilag 11. Det fastsættes til 1479 kg N/år. Ammoniakemission for det ansøgte projekt er i PDF ansøgningen udregnet/opgivet til 1357,36 kg N/år. det betyder at kravet til Bat emissionen overholdes, med ~122 kg N/år i overskud..

Med udregningen af ammoniak BAT niveauet følger metode frihed. Det vil sige, at ansøger frit kan vælge med hvilke metoder han opnår Bat niveauet.

Det er dog vigtig at understrege, at der til kommunen skal indsendes dokumentation for, at den anvendte teknologi lever op til BAT standart, hvis der anvendes andet end der er angivet i denne godkendelse.

Samlet vurdering

BAT krav inden for management, staldindretning, forbrug af vand og energi, foder og opbevaring af husdyrgødning er overholdt. Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende miljøregler og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen, vil anvende den bedste tilgængelige teknik. Dette er set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i forhold til branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

VILKÅR

De relevante vilkår er stillet løbende under de forskellige afsnit.

9 0-ALTERNATIV/ALTERNATIVER

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Et alternativ til den valgte placering af den nye gyllebeholder kunne være helt oppe ved Pederstrupvej. Dvs. på den nordlige del af mark 5. Denne placering kunne være optimal med henblik på evt. senere tilkobling til et biogasanlæg – hvis et sådanne opføres i Rødkærbro. Herved kunne gyllen flyttes via den lastbil, som henter og bringer gylle til biogas, hvorved pumpeledning kunne undværes. Yderligere vil denne placering af tanken lette den videre udbringning på harmoniarealerne - om end minimal.

Dog er der to forhold, som fik ansøger til at fravige denne placering. Dels vil den kræve en landzone tilladelse og dels vil den ikke ligge naturligt i forhold til ejendommen byggefelt og dermed den synlighed i landskabet.

Ved den valgte placering er beholderen flyttet ned til den eksisterende og indgår derved som en naturlig del af ejendommen byggefelt. Lastbilen som skal hente og bringe gylle til biogasanlægget skal alligevel ned på ejendommen for at hente rågyllen. Lastbilen er selvfølgelig ikke tom, når den kommer for at hente gylle. Idet den alligevel skal ned til ejendommen, kan den lige så godt aflæse den afgasse gylle der. Her vil gylletanken også falde naturligt ind i ejendommens byggefelt, og den vil naturligt være afskærmet i landskabet i form af et læbælte mod vest og de eksisterende produktionsbygninger mod nord og øst.

Gyllebeholderen kan således ikke placeres andre steder på ejendommen, hvis den samtidigt skal ligge i forbindelse med det eksisterende byggeri og samtidigt tage sig naturligt ud i ejendommens byggefelt og dermed ejendommens fremtoning i landskabet.

Tilbygningen til kvierne skal alternativt ligge frit som sin egen selvstændige bygning. I forhold til placering indenfor ejendommen byggefelt samt dens eventuelle placering i landskabet vil der kun være mulighed for at placerer denne parallelt med kalvestalden. Den interne logistik og lugt hensyn til naboen mod øst vil dog fraråde en sådan placering.

Dels er tale om at kalvene af sundhedsmæssigt årsager flyttes væk fra de andre dyr på ejendommen. Dernæst passer den interne logistik i ansøgt produktion optimalt i forhold de enkelte dyregrupperes alderstrin. Når kalvene i dybstrøelsen er 6 mdr. flyttes de videre over i den nye tilbygning til kostalden. Heri løbes kvierne og drægtighedsundersøges. Idet det er her malkekøerne også er, vil det betyde at folkene i stalden opholder sig hyppigere her end i de andre stalde. Dermed er dyrene under bedre opsyn, hvilket bevirker en bedre reproduktion og dermed en bedre udnyttelse af ressourcerne. Hertil kommer, at kvierne internt flyttes længere op mod kostalden jo ældre de bliver. Herved lærer de rutinerne i kostalden og vil således ikke udsættes for produktionsnedgang idet de kender omgivelserne på forhånd. Herved optimeres ressourcerne.

Slutteligt vil tilbygningen ikke blive længere end den eksisterende. Landskabet vil således ikke tage sig anderledes ud end i dag. At ungdyrstalden bliver dobbelt så bred, som den er i dag, vil ikke være synligt for omkringboende og landsbyen Pederstrup.

Vision

Søndergård skal være blandt de få kvægbedrifter, der er tilbage om ti år. Landbruget skal være rationelt og bæredygtigt økonomisk og skal give ejeren og ansatte en spændende hverdag. Ansøger skal også i fremtiden deltage i det daglige arbejde på bedriften. Der skal også være tid og overskud til familien samt tid til at engagere sig i fritidsaktiviteter og landbrugsfaglige organisationer. Bedriften skal drives, så miljøregler overholdes og det gode forhold til lokalsamfundet skal plejes. Ansøger ønsker, at vise sin bedrift frem til folk både uden for og inden for landbrugserhvervet, eksempelvis børnehaver og landbrugsskoler.

Målsætninger

Konkret står ansøger som alle andre mælkeproducenter over for, at faldende mælkepriser og stigende omkostninger udhuler økonomien i den nuværende produktion. Det betyder, at der tjenes mindre per ko og antallet må øges for at kunne holde et stabilt overskud. For at opveje dette kan der dels udvides og optimeres på det eksisterende anlæg. Ansøger vælger en kombination heraf. Dels sker der en lille udvidelse og dels sker der en optimering på driften af det eksisterende anlæg i og med antallet af sengebåse udnyttes bedre hvorved også malkerobottens kapacitet optimeres. Økonomisk set vil dette skabe et større dækningsbidrag og give væsentlige stordriftsfordele. Dette vil resultere i et solidt økonomisk fundament. Samtidig bliver der skabt rammer og mulighed for at investere i produktions- og miljøfremmende forhold, som kan give øget arbejdsglæde og dyrevelfærd.

Ansøger ser en vigtig opgave i at præsentere landbrugserhvervet og sin egen bedrift for folk udefra. Det er hans klare erfaring, at besøgende har et meget mere positivt billede af landbruget, når de tager hjem. Derfor ligger det ham meget på sinde, at miljøregler og hensynene til dyrevelfærden varetages på bedste vis. Det gode forhold til naboerne varetages bl.a. ved at vise hensyn ved gyllekørsel samt hjælpe med maskiner osv.

For ansøgers familie- og fritidsliv vil udvidelsen give mulighed for større frihed. Der vil blive skabt en eller måske to arbejdspladser. Det vil give ansøger større fleksibilitet, som gør det muligt at lave en arbejdsdag, der bedre kan kombineres med familieliv og fritidsinteresser. Netop at kunne tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere bliver vigtigere og vigtigere i landbruget, efterhånden som bedrifternes størrelse stiger.

At have ansatte er en nødvendighed på en bedrift af den størrelse, som Søndergård udvikler sig til. For ansøger er det imidlertid ikke kun en nødvendighed at have ansatte. Han ser det som en positiv udfordring og forpligtelse at være med til at lære unge medarbejdere op. På den måde bidrager han til at sikre kvalificeret arbejdskraft inden for landbrugserhvervet.

Bedriften skal være et attraktivt sted at arbejde, så den spændende dagligdag skal hjælpe til at tiltrække de bedst muligt kvalificerede medarbejdere. I vurderingen af kvalifikationer tæller det personlige engagement og udstråling mest, men de faglige kundskaber skal naturligvis også være i orden. Ansvarsfølelse og selvstændighed er vigtige egenskaber. Ansøger skal kunne omgås personen i dagligdagen og have tillid til hans eller hendes indsats. Eksempelvis kan en elev tidligt i sit uddannelsesforløb godt foretrækkes med den ekstra oplæring det giver, frem for en mindre engageret, der har mere erfaring. Den enkelte ansattes faglige interesser og evner skal afgøre, hvilke ansvars- og arbejdsopgaver han eller hun får.

Et alternativ til udvidelse på Søndergård kunne være at opkøbe en anden produktionsejendom for at drive og eventuelt udvide denne. Ansøger kunne på den måde at udvikle bedriften og modvirke en faldende realløn. Det ville kræve en stor investering til opkøb og eventuel modernisering af en anden ejendom. Der er desuden klare fordele i at have besætningen samlet på samme sted frem for at skulle passe dyr flere steder. En samlet besætning giver bedre mulighed for at opnå en rationel produktion end ved at have to adskilte besætninger. Så længe der stadig kan optimeres på det eksisterende anlæg, for en relativ lille modydelse er opkøb af en anden bedrift ikke rationel. Dertil kommer, at ansøger i flere år har gjort sig strategiske overvejelser mht. fremtidig udvikling og udvidelse, bl.a. gennem opkøb af jord og naboejendomme. De har således gennem tiden tænkt udvikling ind i byggeri, drift osv., så mulighederne for udvidelse står åbne. Mulighederne for produktionsud-

videlse på Søndergård vurderes derfor ikke at være udtømte med det nuværende dyreholds størrelse, som er udgangspunktet for dette projekt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at der samlet set ikke kan opstilles væsentlige alternativer som kan sammenlignes eller vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med, at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Specielt i disse finanskrisetider er det vigtigt, at nogle holder hjulene i gang samt mod på fremtiden!

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktions-niveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i negativ retning. Der opnås en vis forbedring eftersom der indføres nye teknikker. Husdyrbrugets placering i området er vurderet med basis i at generne fra husdyrbruget påvirker naboerne mindst muligt.

Det er Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser ved 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, vil være en begyndende afvikling af produktionen.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra. Spildevandet vil blive kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen. Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren og elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug. Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen vil helt eller delvis blive fjernet. Det sker i henhold til lovgivningen. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som øde og forladt.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Management

Søndergård bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet ”godt landmandskab”. Begrebet ”godt landmandskab” indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, natur, landskab samt miljø. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Mælken leveres til mejeriselskabet ARLA a.m.b.a. Dermed følger ejendommen kvalitetskonceptet ARLA gården, der på flere punkter er mere vidtgående end dansk lovgivning. Herigennem er ejendommen tilknyttet Mejeriforeningens branchekode.

Søndergård er meget opmærksomme på tilbud og anvendelse af diverse videre- og efteruddannelse, både for ejer og ansatte.

På Søndergård gøres meget i at arbejdet på bedriften tilrettelægges således at omgivelser påvirkes mindst muligt. Herunder færdsel på vej og hensyn til omkringboende. Der er i lige så høj grad fokus på at genanvende de ressourcer, som der nu en gang er. Herunder at affald bortskaffes med henblik på genanvendelse af at ejendommen udnytter dens egne ressourcer bedst muligt. Heri indgår helt basale ting som rengøring af fodersiloer, ensilageplads, foderborg mm. Er disse i orden sker der et mindre spild hvorved ressourcerne udnyttes bedst muligt.

Egenkontrol

Søndergård udfører desuagtet ansøgning om miljøgodkendelse mange egenkontroller på bedriften. Herunder følgende punkter:

Rengøring:

- Udmugning i stalde og renholdelse af spaltegulve for at minimere ammoniakfordampningen.
- Rengøring af gange og foderborde for at sikre et højt hygiejne niveau og minimere støvgener.
- Periodevis rengøring af anlæg med dybstrøelse for at minimere evt. gener fra fluer.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper eller -ventiler m.m. for lækager.

Ventilering:

- Rengøring af naturlig ventilation ved vask eller fejning af perforerede stålplader og tremmer.

Fuldfodervogn og fodersiloer:

- Kontrol af kileremme og kædeetræk
- Kædeetræk renses og smøres

Miljømæssige foranstaltninger:

- Kontrol af foderopbevaring, fodersiloer samt ensilagestakke
- Logbog over flydelag
- Renholdelse af anlæg
- Sprøjte- og gødningsplaner for bedriften

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.
- Beredskabsplan forefindes

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug (EFK)
- Forbrug af fyringsolie, halm, træ m.m.
- Vandforbrug
- Sprøjtejournal
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder

Der udarbejdes endvidere et grønt regnskab i nudriften. Ansøger overvejer at fortsætte med dette.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kravene til egenkontrol og management er overholdt via ansøgers beskrivelse af husdyrbruget og gennem udarbejdelse af en beredskabsplan.

Ansøger oplyser desuden, at husdyrbruget udfylder den lovpligtige logbog over gyllebeholdernes flydelag, og gyllebeholderne er omfattet af den lovpligtige beholderkontrol. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab efter gældende regler.

BILAG

Bilag 1 Beliggenhedsplan

Bilag 2 Bygningsoversigt

Bilag 3 Beredskabskort

Bilag 4 Afstande fra den nye stald

Bilag 5 Afstande til samlet bebyggelse, by og nabo

Bilag 6 Arealer og natur

Bilag 7 Afgræsning, arealer

Bilag 8 Transportveje og arealer

Bilag 9 Beredskabsplan.

Bilag 10 Fiktiv ansøgning

Bilag 11 Beregning af BAT

Bilag 1

Beliggenhedsplan 1:500

Signaturer:

- LEVERGEMTSLEDELER
- BYGGERENS
- BYGGERENS
- BYGGERENS
- BYGGERENS

Udført af: [Signature]
 Overenskomst nr. 1000, Koster 800 kr.
 Der skal afleveres kopi af denne plan til:

Denne tegning er URSKITSKEMERKING OG BEHOLDNING
 OG DER ER ingen forpligtelse til at indsende eller
 udgive til 3. part.
 Skal der være ændringer af tegningen, så afleveres endelig

Beliggenhedsplan

Bygning: Erik Andersen
 Pederstrupvej 38, Pederstrup 8620 Kjellerup

Asfaltplads

Dansk Landbrugsgenopbygning A/S
 T: 9955-4038 Fax: 9955-2983
 E: salg@dlb.dk www.dlb.dk

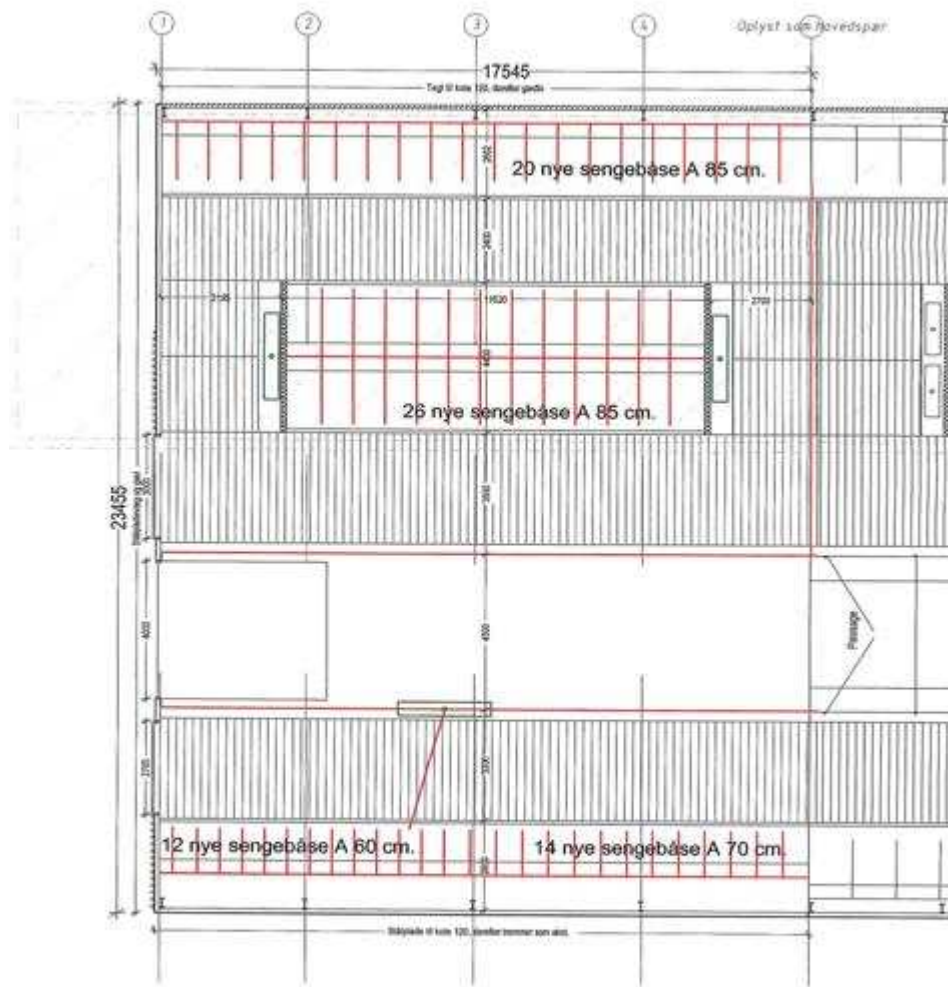
Projekt: Pederstrupvej 38
 Dato: 2015/11
 Tegning: 0100000

Proj. nr.: EA 1
 Afskrift: 10/12
 Dato: 05.05.16
 Tegnet af: [Signature]

86888577

Bygning: Erik Andersen
 Pederstrupvej 38, Pederstrup 8620 Kjellerup

Proj. nr.: EA 1
 Afskrift: 10/12
 Dato: 05.05.16
 Tegnet af: [Signature]

Plan 1:100

Bygningsdata:

412 m²

46 nye sengebåse A 85 cm (300-400 kg)

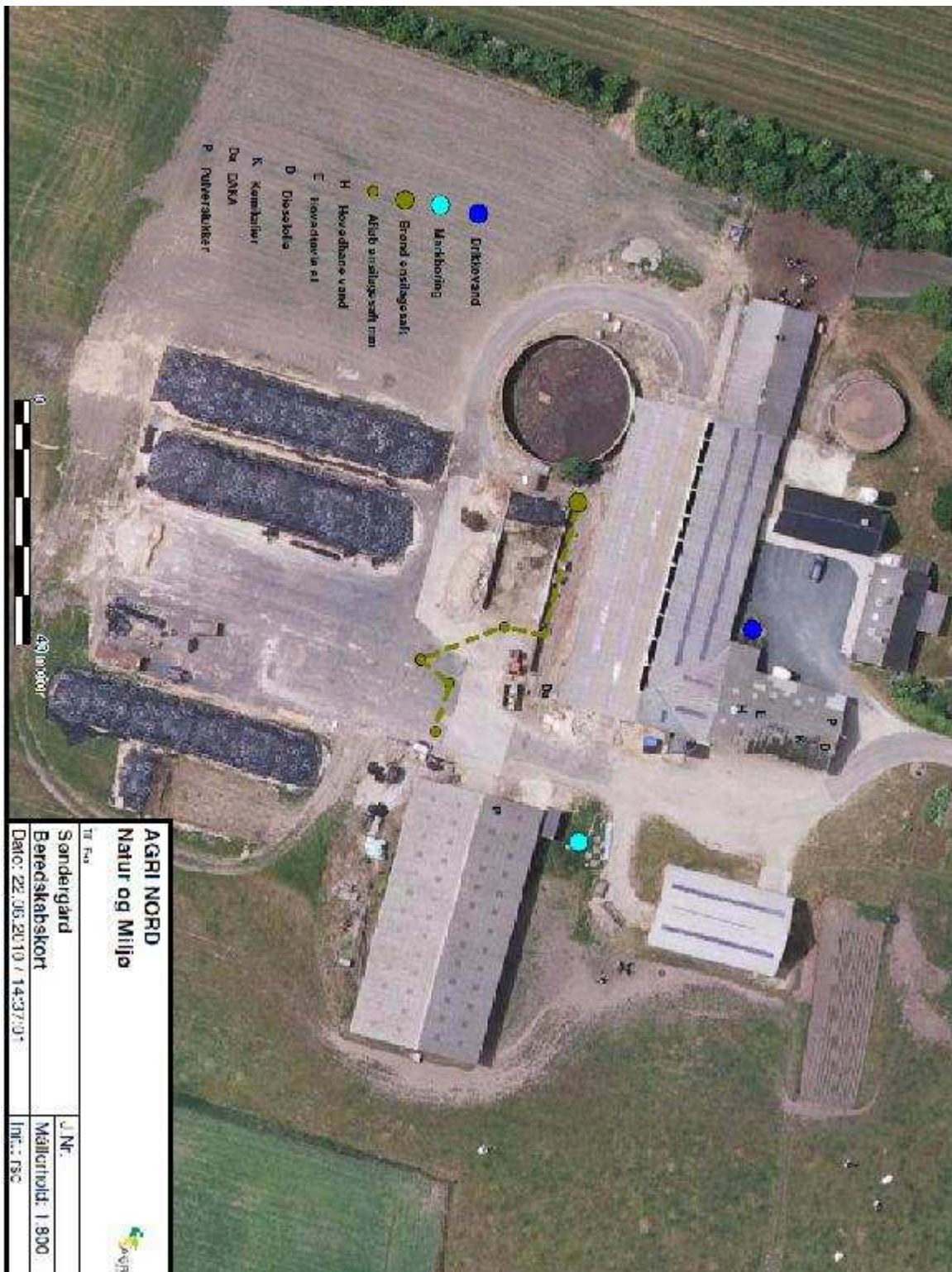
14 nye sengebåse A 70 cm (200-300 kg)

12 nye sengebåse A 60 cm (150-200 kg)

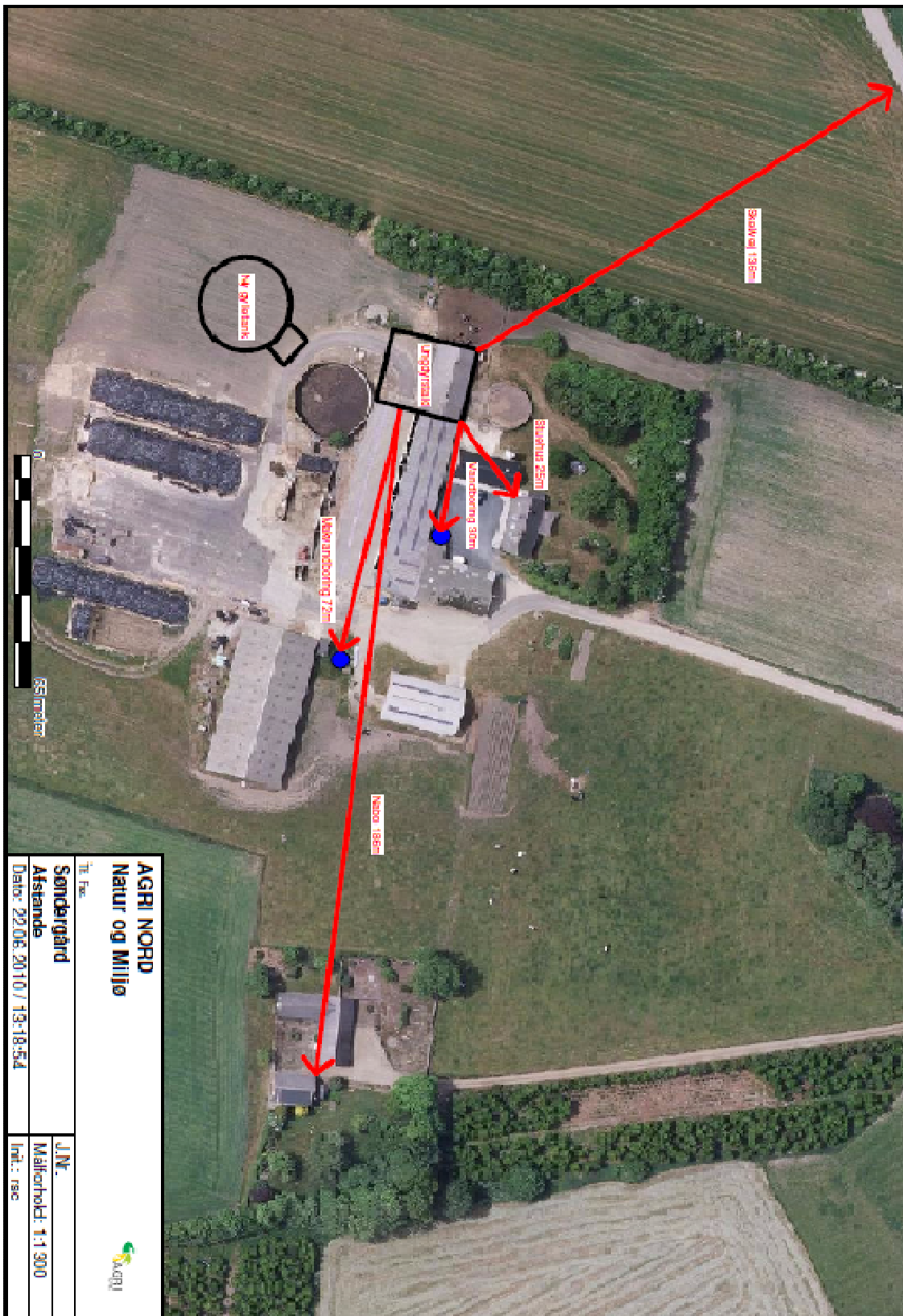
Bilag 2

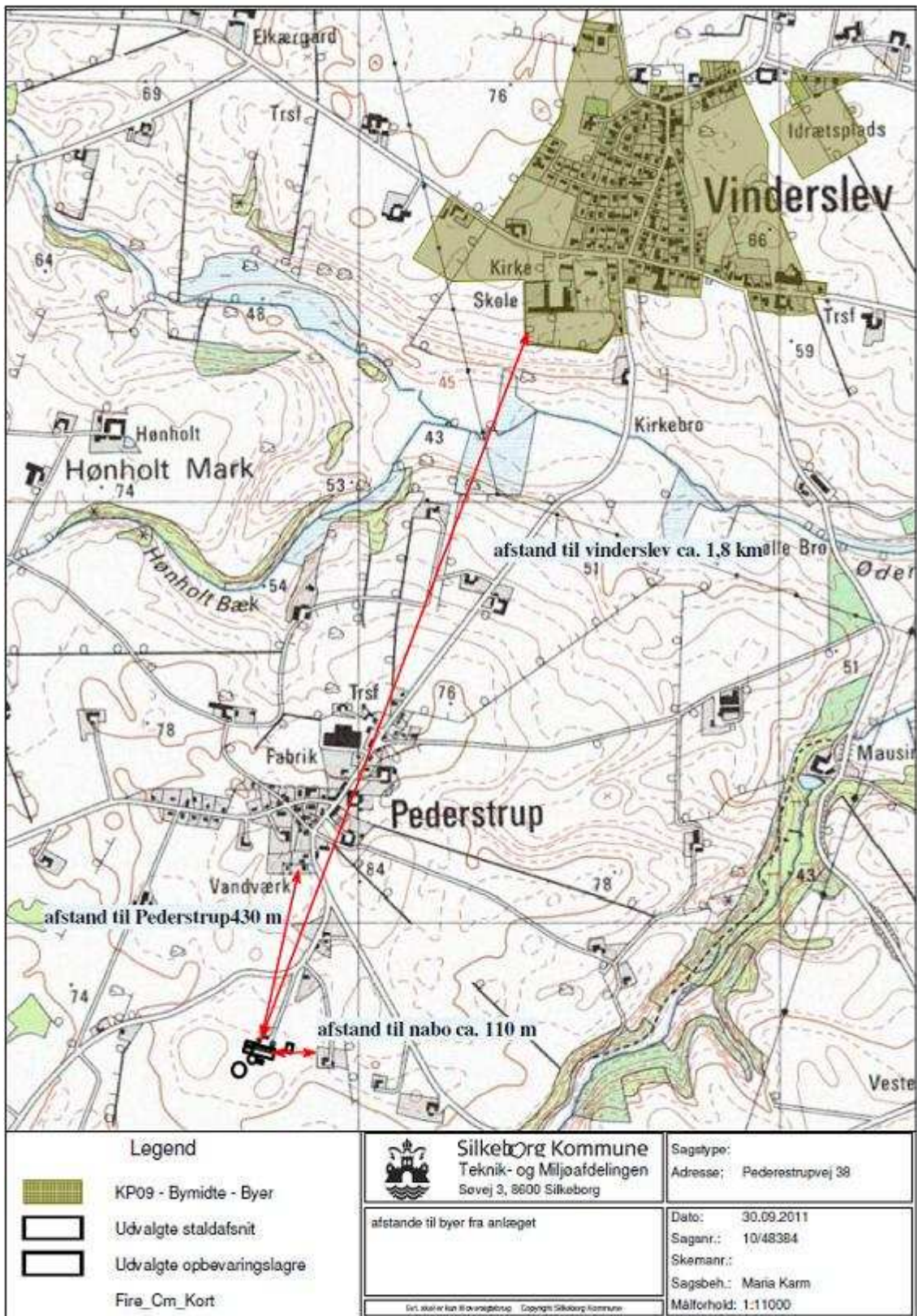
Bilag 3

Bilag 4

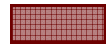

Bilag 5

signatur forklaring

	DAI - EF Habitatområder		Beskyttet højmosse
	Egekrat Harm H		Beskyttet lobeliesø
	Beskyttet hede/over		Udbringning

Silkeborg Kommune
 Teknik- og Miljøafdelingen
 Søvej 3, 8600 Silkeborg

Sagstype: § 11 miljøgodkendelse
 Adresse: Pederstrupvej 38

x

Dato: 29-12-2011
 Sagsnr.: 10/48384
 Skemanr.: 18240
 Sagsbeh.: Maria Karm
 Målforhold: 1:30.000

AGRI NORD
Natur og Miljø

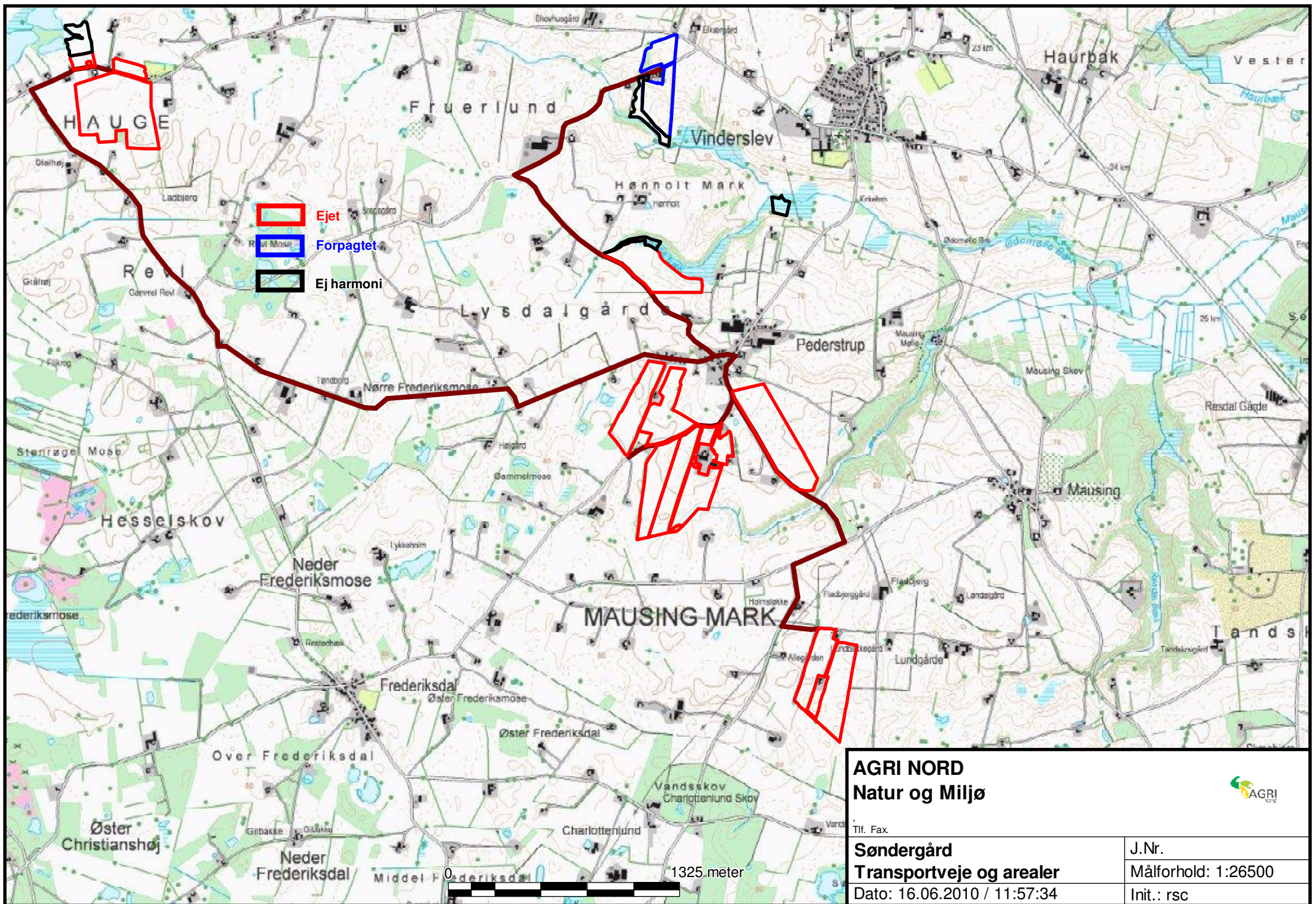
Tlf. Fax.

Søndergård
Ej harmoni / afgræsning

J.Nr.
 Målforhold: 1:27000

Dato: 21.12.2011 / 15:18:33

Init.: rsc

**AGRI NORD
Natur og Miljø**

Tlf. Fax.

**Søndergård
Transportveje og arealer**

Dato: 16.06.2010 / 11:57:34

J.Nr.

Målforhold: 1:26500

Init.: rsc

Beredskabsplan

for

Søndergård

Pederstrupvej 38
8620 Kjellerup

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT.....	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9
Bilag A Kort over ejendommen.....	10

Udarbejdet af Erik Andersen

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst **1 gang om året** og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i **kontoret** i kontorbygningen.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid **1-1-2**, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring **1-1-2**.

Efter brand mm. Tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i [kontor](#) og har nr. **86 88 85 77**.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	86 82 35 99
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30
Brandvæsen	kontaktes på telefon	70 10 20 30
Lægevagt	kontaktes på telefon	87 31 50 50
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	40 51 51 62
Landbocenteret	kontaktes på telefon	82 28 22 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon	86 85 50 66
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	33 68 70 00
Elektriker	kontaktes på telefon	86 88 06 55
Smed	kontaktes på telefon	89 70 70 89
DAKA	kontaktes på telefon	70 22 55 44
Malke- og kølefirma	kontaktes på telefon	70 23 31 88
Medhjælper	kontaktes på telefon	40 43 78 73

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - [RING 112](#) - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

2. Kontakt ejeren, [Erik Andersen](#) på tlf. [86 88 55 77](#) el. [20 28 85 77](#)

3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

[Pulverslukker](#)
[Vand](#)

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

1. Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - [RING 112](#)

oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

3. Kontakt ejeren, [Erik Andersen](#) på tlf. [86 88 55 77](#) el. [20 28 85 77](#)

4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. [86 82 35 99](#) / [89 70 10 00](#)

5. Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til vandboringerne – se beredskabskortet eller til vandløbet ca. 190 meter syd for ensilagepladsen.

6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

[Halm](#)
[Sand/jord](#)
[Gummiged](#)

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – [RING 112](#) – oplys:
 - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
 - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
 - Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
3. Kontakt ejeren, [Erik Andersen](#) på tlf. [86 88 55 77](#) el. [20 28 85 77](#)
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. [86 82 35 99 / 89 70 10 00](#)
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til vandboringerne - se beredskabskortet. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halm-baller ol. - afhængig af mængden og art.
6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

[Savsmuld](#)

Ved kemikalieopbevaringen findes der savsmuldspakker o.l. der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved lade og kontorbygningen.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: lade og kontorbygningen.

El-tavle sidder ved: lade og kontorbygningen.

Der bruges automatsikringer.

STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
2. Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til [Energi Midt](#) og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. [70 15 15 60](#).
3. Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator. Ring til ejeren, Erik Andersen [20 28 85 77](#) i forbindelse hermed.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
2. Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon således at det hurtigt er muligt at tilkalde hjælp ved uheld.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsugning af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

- Drikkevand
- Markboring
- Brand ensilageaffald
- Affald ensilageaffald mm
- H Hovedhans vand
- E Hovedtavle el
- D Dieselolie
- K Kemikalier
- Da DAKA
- P Pulverstlukter

0 40 meter

AGRI NORD
Natur og Miljø

Tlf. Fax.

Søndergård	J.Nr.
Beredskabskort	Målforhold: 1:800
Dato: 22.06.2010 / 14:37:01	Init.: rsc

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§11 Godkendelse
Ansøgningsnummer	33494
Version	1
Dato	19-12-2011 00:00:00

Navn	Erik Andersen
Adresse	Pederstrupvej 38
Telefon	86888577
Mobil	20288577
E-Mail	andersen.erik@c.dk

Kort beskrivelse

Kopi: Erik Andersen Pederstupvej 38. Ønsker at fylde den eksisterende stald op for at udnytte malkerobotten bedre. Hertil opføres en ny ungdyrstald samt ny gylletank.

1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	4
1.3 Godkendelsens omfang	4
1.3.1 Projektets omfang	4
1.3.2 Tidligere godkendelser	4
1.3.3. Biaktiviteter	4
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	4
1.4.1 Offentlighed og høring	4
1.4.2 Ikke-teknisk resumé	5
2.1. Dyrehold og management	5
2.2. Lokalisering	7
2.2.1 Faste afstandskrav	7
2.2.2 Landskabet og planforhold	7
2.3.1 Energiforbrug	8
2.3.2 Vandforbrug	8
2.4.1 Lugt	8
2.4.2 Støj	9
2.4.3 Lys	10
2.4.4 Fluer og skadedyr	10
2.4.5 Støv	10
2.4.6 Transport	10
2.5.1 Spildevand	11
2.5.2 Husdyrgødning og foder	11
2.5.3 Affald og kemikalier	12
2.5.4.1 Ammoniaktab	12
2.5.4.2 Påvirkning af natur	14
3.1 Markoplysninger	17
3.2 Gødningsregnskab	18
3.3 Nitrat (overfladevand)	19
3.4 Nitrat (grundvand)	19
3.5 Fosfor	20
3.6 Ammoniak fra udbringning	20
3.7 Gener fra udbringning	20
Bilag Arealer	
Bilag Staldafsnit	
Bilag Opbevaringslager	

1.1 Ejer- og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger tekst:**Kommunikations-e-mail**

Email adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
andersen.erik@c.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Søndergård	7400029098	2902600143
Adresse	Postnummer	By

Matrikler på ejendom Søndergård

Ejerlav	Matrikel nummer
Pederstrup By, Vinderslev	1n
Pederstrup By, Vinderslev	2q
Pederstrup By, Vinderslev	3r
Pederstrup By, Vinderslev	1o
Pederstrup By, Vinderslev	1a
Lysdalgårde, Vinderslev	2e
Pederstrup By, Vinderslev	1k

CHR på ejendom Søndergård

CHR

Ansøger

Erik Andersen
Pederstrupvej 38
8620 Kjellerup

Tlf.nr.: 86888577 Mobil: 20288577

andersen.erik@c.dk

Konsulent

Rune Schaltz Agri Nord
Horsøvej 11
9500 Hobro

Tlf.nr.: 96576861 Mobil: 29248598

rsc@agrinord.dk

Kontaktperson på bedriften

Erik Andersen
Pederstryppvej 38
8620 Kjellerup

Tlf.nr.: 86888577 Mobil: 20288577

andersen.erik@c.dk

Bedriftsoplysninger

Søndergård
Pederstrupvej 38

1.2 Godkendelsespligt

Herunder gøres der rede for, hvorfor projektet kræver godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

Ansøger tekst:

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

Ansøger tekst:

1.3.1 Projektets omfang

Ansøger tekst:

Beskrivelse af projektets omfang:

Beskrivelse af projektets datoer:

Datoerne bør rettelig regnes som år fra afgørelsen. Ansøger ønsker at udvide bygningsmassen over to år. Besætningen ventes tidligst oppe i fuldt antal år 3. Det første år etableres gyllebeholderen og den gamle kviestald nedrives. Det andet år påbegyndes opførelsen af den nye tilbygning til ungdyr. År tre ventes byggeriet færdigt og et dyrehold til den ansøgte produktion indsat.

Starttidspunkt for byggeriet: 01-08-2010

Sluttidspunkt for byggeriet: 01-08-2012

Starttidspunkt for driften: 01-08-2010

1.3.2 Tidligere godkendelser

Ansøger tekst:

1.3.3. Biaktiviteter

Ansøger tekst:

Der er ikke kendskab til biaktiviteter på ejendommen.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøger tekst:

Anlæggehør for Ejendom Søndergård:
Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Ansøger tekst:**1.4.2 Ikke-teknisk resumé**

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøger tekst:

Erik Andersen ejer og driver kvægejendommen Søndergård, Pederstrupvej 38, 8620 Kjellerup i Silkeborg Kommune. Den nuværende produktion er ifølge Kommunen godkendt til 100 køer af stor race, 18 kviekalve, 77 kvier samt 5 tyrekalve indtil første levemåned. Besætningen andrager herved 192,21 DE i nudriften. Der ønskes en udvidelse til i alt 110 køer, 28 kviekalve (0-6mdr.), 86 kvier (6-26 mdr.) samt 58 tyrekalve (40-70kg) svarende til i alt 214 DE. Udvidelsen omfatter at en tilbygning, til den eksisterende kostald nedrives for at give plads til en ny tilbygning. Hertil etableres der en gylletank med overdækning. Der er foretaget projektilpasninger indenfor spalteskraber for at opfylde krav om reduceret ammoniakfordampning fra anlægget, som i skrivende stund er 25 % for etablering, udvidelse og ændringer af anlægget. Hertil etableres der frivilligt yderligere ammoniakreducerende tiltag i form af overdækning på den nye gyllebeholder. Bedriftens udbringningsarealer er meget robuste i forhold til udvaskning af kvælstof og fosfor til overfladevand og grundvand. Med det anvendte sædskifte med 70 % grønne marker er det således ikke nødvendigt med yderligere projektilpasninger. Beregninger foretaget på baggrund af ovenstående projektilpasninger gennem www.husdyrgodkendelse.dk resulterer i, at kravene om hensyn til natur og miljø overholdes. Beregninger viser ligeledes at lugtgenerne fra den ansøgte produktion ikke vurderes at påvirke omkringboende væsentligt. Den ansøgte udvidelse opfylder således de krav, der er fastlagt i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug .

2.1. Dyrehold og management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

I tabellerne vises oversigter af staldafsnit, dyr og staldsystemer, og der bruges korte koder for staldafsnit samt for kombinationer af dyretype og staldsystem.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af anlægget:**

Søndergård

Staldoversigt med angivelse af Stald-ID for staldnavn

Ud for betegnelsen for hvert staldafsnit er der angivet et stald-ID, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på staldafsnittet.

StaldID	Staldafsnit navn
ST-108542	9. Kostald
ST-108543	9.1 Ungdyr
ST-108544	9.1 Ny ungdyrstald
ST-108545	11. Kalve

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	100	148,17
		Ansøgt	110	162,99
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	45	26,28
		Ansøgt	86	42,30
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	32	12,77
		Ansøgt	0	0,00
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	18	4,86
		Ansøgt	28	7,57
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	5	0,13
		Ansøgt	58	1,14

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Stald-ID og staldsystemkoder er forklaret i de ovenstående to tabeller. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst

andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse/ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
ST-108542	Nej	KvMa08	Nudrift	100	0			11000,00	148,17
			Ansøgt	100	0			11000,00	148,17
		KvKs08	Nudrift	45	0	15,00	27,00		26,28
			Ansøgt	26	0	20,00	26,00		15,84
		KvMa08	Nudrift	0	0			9234,00	0,00
Ansøgt	10	0				11000,00	14,82		
ST-108543	Nej	KvKs09	Nudrift	32	0	6,00	15,00		12,77
			Ansøgt	0	0	6,00	27,00		0,00
ST-108544	Nej	KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	60	0	6,00	20,00		26,46
ST-108545	Nej	KvSm01	Nudrift	18	0	0,00	6,00		4,86
			Ansøgt	28	0	0,00	6,00		7,57
		KvTk01	Nudrift	5	11	40,00	80,00		0,13
			Ansøgt	58	11	40,00	70,00		1,14
Sum			Nudrift					192,21	
			Ansøgt					214,00	
Ændring alle produktioner:								21,79	

* Ændret fravænningsvægt i alt per årssø er beregnet efter formlen: Ændret fravænningsvægt per årssø = ((Indtastet vægt ved fravæning - 7,3) x aktuelt antal fravænnede smågrise per årssø). Hvor antal fravænnede smågrise per årssø enten er den indtastede værdi eller det aktuelle antal smågrise ifølge nyeste N-normer (dvs. systemets standardtal).

Oplysninger om udegående dyr

Produktioner som ikke fremgår af denne tabel er ikke udegående

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	Mdr. udegående uden for udbringningsareal	Mdr. udegående inden for udbringningsareal
ST-108542	KvKs08	Nudrift	2	3
		Ansøgt	3	3
ST-108544	KvKs08	Nudrift	0	0
		Ansøgt	1	0

Oplysninger om mink

Der er ingen mink på ejendommen.

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravæning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

StaldID	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	FE per årsdyr / FE per kg tilvækst / kg foder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram råprotein per FE / Protein % i foder (fjerkræ)	Gram P per FE / fosfor % i foder (fjerkræ)	Protein % i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årssø / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
ST-108542	KvMa08	Nudrift	7015,00	172,00	4,25	11000,00		
		Ansøgt	7015,00	172,00	4,05	3,38		
	KvKs08	Nudrift						
		Ansøgt						
	KvMa08	Nudrift	7015,00	172,00	4,25	3,38		
		Ansøgt	7015,00	172,00	4,05	3,38		
ST-108543	KvKs09	Nudrift						
		Ansøgt						
ST-108544	KvKs08	Nudrift						
		Ansøgt						
ST-108545	KvSm01	Nudrift						
		Ansøgt						
	KvTk01	Nudrift	619,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	619,00	169,00	4,40			

Management

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Rengøring og desinficering**Overbrusning i svinestalde****Bedste tilgængelige staldteknologi****Bedste tilgængelige foderteknologi**

StaldID	ProduktionsID	Kode for staldsystem	Bedste tilgængelige foderteknologi
ST-108542	PR-205999	KvMa08	
	PR-206000	KvKs08	
	PR-206001	KvMa08	
ST-108543	PR-205998	KvKs09	
ST-108544	PR-206004	KvKs08	
ST-108545	PR-206002	KvSm01	
	PR-206003	KvTk01	

Produktioner fordelt på dyrekategorier

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
Kvæg	Nudrift	192,21
	Ansøgt	214,00
Ændring - Kvæg		21,79
Fjerkræ og andre dyr	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Fjerkræ og andre dyr		0,00
Svin	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Svin		0,00
Sum	Nudrift	192,21
	Ansøgt	214,00
Ændring – I alt		21,79

Kort over staldafsnit**2.2. Lokalisering**

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøger tekst:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøger tekst:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøger tekst:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøger tekst:**Energiforbrug på anlæg**

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Energiteknologi på anlæg

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøger tekst:**Vandforbrug på anlæg**

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Vandteknologi på anlæg

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.4.1 Lugt

I dette afsnit gøres der rede for lugtemissionen fra husdyrbruget og geneafstandene for lugt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

I tabellen "Samlet resultat af lugtberegning" vises de beregnede geneafstande for lugt til naboer og områder, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau, og det oplyses om genekriterierne er overholdt til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet.

I de efterfølgende tabeller vises der detaljer om lugtberegningerne. Der oplyses om de enkelte staldafsnits afstand og placering i forhold til naboer og områder omfattet af beskyttelsesniveauet, den beregnede lugtemission fra hvert staldafsnit, samt forudsætninger for beregningerne af emissionen, herunder effekten af eventuel lugtbegrænsende teknologi. Hvis der står "Ingen data" i en tabel betyder det, at der ikke er relevante data at vise om emnet i dette tilfælde. Det kan f.eks. være, hvis der ikke indgår særlig miljøteknologi til begrænsning af lugten.

Ansøger tekst:**Samlet resultat af lugtberegning**

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	183,82	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	1	Ny	103,33	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	58,13	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Lugtgeneberegninger – Detaljer om staldafsnit**Byzone**

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader	Indgår staldafsnit i beregning
---------	---------------------------	-------------------------	--------------------------------

		(ja/nej)	for område (ja/nej)
ST-108542	1833,51	Nej	Nej
ST-108543	1831,95	Nej	Nej
ST-108544	1839,05	Nej	Nej
ST-108545	1800,27	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-108542	437,29	Nej	Nej
ST-108543	429,29	Nej	Nej
ST-108544	436,52	Nej	Nej
ST-108545	419,05	Nej	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-108542	164,01	Nej	Nej
ST-108543	198,36	Nej	Nej
ST-108544	199,01	Nej	Nej
ST-108545	105,01	Nej	Nej

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt emission fra produktion (LE)	Faktisk lugt emission fra produktion (OU)
ST-108542	KvMa08	100,00	0,00	60,00	0,00	2400,00	10200,00	0,00%	2400,00	10200,00
	KvKs08	26,00	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
	KvMa08	10,00	0,00	6,00	0,00	240,00	1020,00	0,00%	240,00	1020,00
ST-108543	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-108544	KvKs08	60,00	0,00	15,76	1,00	630,60	2680,05	0,00%	630,60	2680,05
ST-108545	KvSm01	28,00	0,00	2,10	0,00	84,01	357,05	0,00%	84,01	357,05
	KvTk01	58,00	11,00	0,60	0,00	24,20	102,85	0,00%	24,20	102,85

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

StaldID	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
ST-108542	Ingen data				
ST-108543	Ingen data				
ST-108544	Ingen data				
ST-108545	Ingen data				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

StaldID	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
ST-108542	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-108543	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-108544	Ja	0,00%	0,00	0,00
ST-108545	Ja	0,00%	0,00	0,00

Afkasttype og øvrige bemærkninger

StaldID	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
ST-108542		
ST-108543		
ST-108544		
ST-108545		

Relevante oplysninger**2.4.2 Støj**

I dette afsnit gøres der rede for hvilke støjkilder, der er på husdyrbruget, hvilke tidspunkter de er i drift og hvilke tiltag, der skal begrænse eller forhindre støjgener for naboerne.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af støjkilder**

Støjkilder for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af driftsperiode

Driftsperiode for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af støjkildetiltag

Støjkildetiltage for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.4.3 Lys

I dette afsnit beskrives mulige gener fra belysning på anlægget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af belysningen for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.4.4 Fluer og skadedyr

I dette afsnit beskrives bekæmpelse og forebyggelse af fluer og skadedyr.

Ansøger tekst:**Generel beskrivelse skadedyr**

Skadedyr generelt for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af gener fra fluer

Gener fra fluer for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Rotte bekæmpelse for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.4.5 Støv

I dette afsnit beskrives mulige støvgener fra husdyrbruget og eventuelle genebegrænsende foranstaltninger.

Ansøger tekst:**2.4.6 Transport**

I dette afsnit gøres der rede for til- og frakørselsforhold til husdyrbruget, mulige gener fra transport samt eventuelle genebegrænsende tiltag

Ansøger tekst:

Transportbeskrivelse for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.5.1 Spildevand

I dette afsnit gøres der rede for mængden af spildevand samt bortskaffelse heraf.

Ansøger tekst:**Beskrivelse af spildevandsmængde**

Spildevandsmængde for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af spildevandstilledning

Tilledning af spildevand for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Afledning af spildevand for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

I dette afsnit gøres der rede for mængden af produceret husdyrgødning og opbevaringen af husdyrgødningen. Der gøres desuden rede for eventuel forurening fra foderoplæg samt tiltag til begrænsning af forureningen.

I tabellerne vises oplysninger om anlæggene til opbevaring af husdyrgødning. Der bruges en kort kode for hvert opbevaringslager.

Den første tabel viser en oversigt af de anlæg til opbevaring af husdyrgødning, der indgår i ansøgningen. Ud for betegnelsen for hvert opbevaringslager er der angivet en kode, der efterfølgende erstatter det oplyste navn på opbevaringslageret. De følgende tabeller viser detaljerede oplysninger om opbevaringslagrene i henholdsvis nudrift og ansøgt drift.

Ansøger tekst:**Oversigt over opbevaringslagre**

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-73169	5. Gl. gylletank	
LA-73170	Ny gylletank	
LA-73171	Møddingsplads	

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-73169	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		1450,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		1450,00
LA-73170	Nyt	Nudrift	Møddingsplads		0,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		2068,00
LA-73171	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads		150,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		150,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-73169	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-73170	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-73171	Nudrift	100,00	65
	Ansøgt	100,00	65

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
---------------------------	-----------	-------------------------	-------------

LA-73169	Nudrift	55,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	41,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-73170	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	59,00	Fast overdækning (betonlåg og teltoverdækning)
LA-73171	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)

Beskrivelse af risici

Beskrivelse af mulige uheld

Risici mulige uheld for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af risikominimering

Minimering af risiko for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Minimering af gene for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af opbevaring af ensilage og foder

Opbevaring af ensilage for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.5.3 Affald og kemikalier

I dette afsnit gøres der rede for opbevaring og bortskaffelse af affald, miljøfarlige stoffer og døde dyr på husdyrbruget.

Ansøger tekst:

Beskrivelse af døde dyr

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af fast affald

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af kemikalier generelt

Beskrivelse af pesticider

Pesticider for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af oliekemikalier

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af øvrige kemikalier

Øvrige kemikalier for Ejendom Søndergård:

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

Beskrivelse af egenkontrol

Der henvises til de supplerende oplysninger for skema nr. 18.240 for nærmere beskrivelse heraf.

2.5.4.1 Ammoniaktab

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionen fra husdyrbruget, samt hvordan emissionen begrænses.

I den første tabel vises, på baggrund af ansøgningssystemets beregninger, om det lovpligtige krav om ammoniakreduktion er overholdt. I den anden tabel vises det beregnede tab af ammoniak fordelt på forskellige typer af kilder på husdyrbruget.

I de følgende tabeller vises der oplysninger om ammoniakemission og begrænsning af emissionen for de enkelte staldafsnit. Det er bl.a. vist, hvor meget forskellige tiltag bidrager til at begrænse ammoniakemissionen i forhold til emissionen fra referencesystemet.

Ansøger tekst:**Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav**

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-272,72 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	49,74
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	852,02
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	273,72
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	193,09
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	8,95

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-108542	KvMa08	1001,43	1238,83	-237,40	-23,71%	0,00	0,00	0,00	1238,83
		1001,43	1238,83	-237,40	-23,71%	262,80	-3,75	56,46	923,32
	KvKs08	162,49	190,72	-28,23	-17,37%	0,00	0,00	0,00	190,72
		85,17	99,97	-14,80	-17,37%	21,21	-0,45	4,60	74,61
	KvMa08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		100,14	123,88	-23,74	-23,71%	26,28	-0,37	5,65	92,33
ST-108543	KvKs09	0,00	90,96	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	90,96
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-108544	KvKs08	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		260,92	306,23	-45,31	-17,36%	64,96	-1,38	14,09	228,56
ST-108545	KvSm01	0,00	33,98	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	33,98
		0,00	52,86	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	52,86
	KvTk01	0,00	0,69	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,69
		0,00	5,83	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5,83
Sum	Nudrift	1163,92	1555,18	-265,63		0,00	0,00	0,00	1555,18
	Ansøgt	1447,66	1827,60	-321,25		375,25	-5,95	80,80	1377,51

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år)	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
ST-108542	KvMa08	12,39	8,36
		9,23	6,23
	KvKs08	3,68	7,26
		2,50	4,71
	KvMa08	0,00	0,00
		9,23	6,23
ST-108543	KvKs09	3,56	7,12
		0,00	0,00
ST-108544	KvKs08	0,00	0,00
		3,81	8,64
ST-108545	KvSm01	1,89	6,99
		1,89	6,98
	KvTk01	0,82	5,28
		0,60	5,11

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
ST-108542	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	310,00
ST-108543	Ingen data				
ST-108544	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00

	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	65,00
ST-108545	Ingen data				

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning**Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise**

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-108542	KvMa08	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,05	0,00	0,00	-3,75
	KvMa08	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	4,05	0,00	0,00	-0,37
ST-108543	Ingen data							
ST-108544	Ingen data							
ST-108545	Ingen data							

Beskrivelse af foderoptimeringstiltag til begrænsning af ammoniakfordampning**Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)**

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-73169	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-73170	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	81,00
LA-73171	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00

2.5.4.2 Påvirkning af natur

I dette afsnit gøres der rede for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder. Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er bl.a. størrelsen af ammoniakdepositionen på områderne. Indledende oplyses der derfor om en række faktorer, som har betydning for beregningen af ammoniakdepositionen.

Ansøger tekst:**Nøgletal emission**

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	1377,51
Meremission fra stald og lager	-177,66

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning**Beskrivelse af ammoniakdeposition i naturområderne****Oversigt over beregninger på ammoniakpåvirkning af natur**

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniak- fordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele)
LA-73169	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
LA-73169	LA-73170	0,0	0,0		
LA-73169	ST-108545	0,0	0,0		

LA-73169	LA-73169	0,0	0,0		
LA-73169	LA-73171	0,0	0,0		
LA-73169	ST-108543	0,0	0		
LA-73169	ST-108542	0,0	0,0		
LA-73170	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
LA-73170	LA-73170	0,0	0,0		
LA-73170	ST-108545	0,0	0,0		
LA-73170	LA-73169	0,0	0,0		
LA-73170	LA-73171	0,0	0,0		
LA-73170	ST-108543	0,0	0		
LA-73170	ST-108542	0,0	0,0		
LA-73171	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
LA-73171	LA-73170	0,0	0,0		
LA-73171	ST-108545	0,0	0,0		
LA-73171	LA-73169	0,0	0,0		
LA-73171	LA-73171	0,0	0,0		
LA-73171	ST-108543	0,0	0		
LA-73171	ST-108542	0,0	0,0		
ST-108542	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-108542	LA-73170	0,0	0,0		
ST-108542	ST-108545	0,0	0,0		
ST-108542	LA-73169	0,0	0,0		
ST-108542	LA-73171	0,0	0,0		
ST-108542	ST-108543	0,0	0		
ST-108542	ST-108542	0,0	0,0		
ST-108543	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-108543	LA-73170	0,0	0,0		
ST-108543	ST-108545	0,0	0,0		
ST-108543	LA-73169	0,0	0,0		
ST-108543	LA-73171	0,0	0,0		
ST-108543	ST-108543	0,0	0		
ST-108543	ST-108542	0,0	0,0		
ST-108544	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-108544	LA-73170	0,0	0,0		
ST-108544	ST-108545	0,0	0,0		
ST-108544	LA-73169	0,0	0,0		
ST-108544	LA-73171	0,0	0,0		
ST-108544	ST-108543	0,0	0		
ST-108544	ST-108542	0,0	0,0		
ST-108545	ST-108544	0,0	0,0	0,0	0,0
ST-108545	LA-73170	0,0	0,0		
ST-108545	ST-108545	0,0	0,0		
ST-108545	LA-73169	0,0	0,0		
ST-108545	LA-73171	0,0	0,0		
ST-108545	ST-108543	0,0	0		
ST-108545	ST-108542	0,0	0,0		

Maksimale depositioner

	kgN
--	-----

Højeste merdeposition i naturområdet	0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,0

Naturlinje oversigt

Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kildehøjde meter	Retning fra naturpunkt til kilde (grader)	Afstand fra stald/lager til naturpunkt (meter)	Ruhed opland	Ruhed natur
LA-73169	LA-73169	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73169	LA-73170	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73169	LA-73171	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73169	ST-108542	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73169	ST-108543	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73169	ST-108544	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73169	ST-108545	3	38,15	3969,36	L	Mk
LA-73170	LA-73169	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73170	LA-73170	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73170	LA-73171	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73170	ST-108542	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73170	ST-108543	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73170	ST-108544	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73170	ST-108545	3	38,03	3923,41	L	Mk
LA-73171	LA-73169	3	38,34	3980,83	L	Mk
LA-73171	LA-73170	3	38,34	3980,83	L	Mk
LA-73171	LA-73171	3	38,34	3980,83	L	Mk
LA-73171	ST-108542	3	38,34	3980,83	L	Mk
LA-73171	ST-108543	3	38,34	3980,83	L	Mk
LA-73171	ST-108544	3	38,34	3980,83	L	Mk
LA-73171	ST-108545	3	38,34	3980,83	L	Mk
ST-108542	LA-73169	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108542	LA-73170	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108542	LA-73171	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108542	ST-108542	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108542	ST-108543	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108542	ST-108544	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108542	ST-108545	3	37,99	3988,50	L	Mk
ST-108543	LA-73169	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108543	LA-73170	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108543	LA-73171	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108543	ST-108542	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108543	ST-108543	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108543	ST-108544	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108543	ST-108545	3	37,66	3994,30	L	Mk
ST-108544	LA-73169	3	37,74	3980,96	L	Mk
ST-108544	LA-73170	3	37,74	3980,96	L	Mk
ST-108544	LA-73171	3	37,74	3980,96	L	Mk
ST-108544	ST-108542	3	37,74	3980,96	L	Mk
ST-108544	ST-108543	3	37,74	3980,96	L	Mk
ST-108544	ST-108544	3	37,74	3980,96	L	Mk

ST-108544	ST-108545	3	37,74	3980,96	L	Mk
ST-108545	LA-73169	3	38,86	4042,10	L	Mk
ST-108545	LA-73170	3	38,86	4042,10	L	Mk
ST-108545	LA-73171	3	38,86	4042,10	L	Mk
ST-108545	ST-108542	3	38,86	4042,10	L	Mk
ST-108545	ST-108543	3	38,86	4042,10	L	Mk
ST-108545	ST-108544	3	38,86	4042,10	L	Mk
ST-108545	ST-108545	3	38,86	4042,10	L	Mk

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **208,01 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Arealoplysninger

Udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
9	7,85	Ja	JB4	Nej	K12	K12	7,85	0,00	0,00	0,00	0,00	6,55	0,00	1,30	0,00
7	6,40	Ja	JB4	Ja	K12	K12	6,40	0,00	0,00	0,00	0,00	5,60	0,00	0,80	0,00
6	6,54	Ja	JB4	Ja	K12	K12	6,54	0,00	0,00	0,00	0,00	6,54	0,00	0,00	0,00
1	6,23	Ja	JB4	Ja	K12	K12	6,23	0,00	0,00	0,00	0,00	6,23	0,00	0,00	0,00
2	6,08	Ja	JB4	Ja	K12	K12	6,08	0,00	0,00	0,00	0,00	6,08	0,00	0,00	0,00
5	0,86	Ja	JB4	Ja	K12	K12	0,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00
4	1,66	Ja	JB4	Ja	K12	K12	1,66	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	0,00	0,00
11	5,06	Ja	JB4	Nej	K12	K12	5,06	0,00	0,00	0,00	0,00	5,06	0,00	0,00	0,00
12	7,11	Ja	JB4	Nej	K12	K12	7,11	0,00	0,00	0,00	0,00	7,11	0,00	0,00	0,00
14-1	2,65	Ja	JB5	Nej	K12	K12	2,65	0,00	0,00	0,00	0,00	2,65	0,00	0,00	0,00
14	4,89	Ja	JB5	Nej	K12	K12	4,89	0,00	0,00	0,00	0,00	4,89	0,00	0,21	0,00
3	5,40	Ja	JB4	Ja	K12	K12	5,40	0,00	0,00	0,00	0,00	5,40	0,00	0,00	0,00
15 + 15-1	11,92	Ja	JB4	Nej	K12	K12	11,92	0,00	0,00	0,00	0,00	11,92	0,00	0,00	0,00
16-2	0,99	Ja	JB4	Nej	K12	K12	0,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,99	0,00	0,00	0,00
16-1	1,31	Ja	JB4	Nej	K12	K12	1,31	0,00	0,00	0,00	0,00	1,31	0,00	0,00	0,00
16	15,61	Ja	JB4	Nej	K12	K12	15,61	0,00	0,00	0,00	0,00	15,61	0,00	0,00	0,00
Total	90,55						90,55	0,00	0,00	0,00	0,00	88,45	0,00	2,31	0,00

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Aftalearealerer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Ingen data			
Total	0		

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst:**Nudrift****Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Søndergård	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Kvæggylle	14292,38	2238,19	163,50	0,00
Søndergård	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Dybstrøelse	1822,52	251,15	17,76	0,00
Søndergård	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Afsat ved græsning	569,64	85,01	6,57	0,00

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	1822,52	251,15	17,76	0
Kvæggylle	14292,38	2238,19	163,50	0
Afsat ved græsning	569,64	85,01	6,57	0
Total	16684,54	2574,35	187,83	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

--

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Søndergård	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Kvæggylle	17459,71	2513,31	195,16	0,00
Søndergård	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Dybstrøelse	828,63	101,25	8,71	0,00
Søndergård	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Søndergård	Afsat ved græsning	358,73	51,98	3,96	0,00

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	828,63	101,25	8,71	0
Kvæggylle	17459,71	2513,31	195,16	0
Afsat ved græsning	358,73	51,98	3,96	0
Total	18647,07	2666,54	207,83	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 2,3 DE/ha

Udbringningsteknologi

Nedfældning på sortjord og i græsmarker. Slangeudlægning i kornafgrøder. Dybstrøelse nedmuldes hurtigt muligt efter udbringning.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst:

DE reduktionsprocent: **100%**.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : **2,3** DE/ha.

DE_{reel} : **2,3** DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : **44,8** kgN/ha.

KgN/ha DE_{reel} : **44,8** kgN/ha.

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Der er ikke nitratfølsomme områder.

3.4 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst:

Resultat af FarmN beregningerne på nitrat (Grundvand) findes på foregående side - 3.3. Nitrat (overfladevand)

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst:

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	88,45 ha	0,9 kg P/ha/år	2,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,9 kg P/ha/år	2,3 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	2,31 ha	0,9 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,9 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-33,9** kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **2,3** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **29,4** kg P/ha/år.

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **27,4** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **1,9** kg P/ha/år.

Kommentar fosfor**3.6 Ammoniak fra udbringning**

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

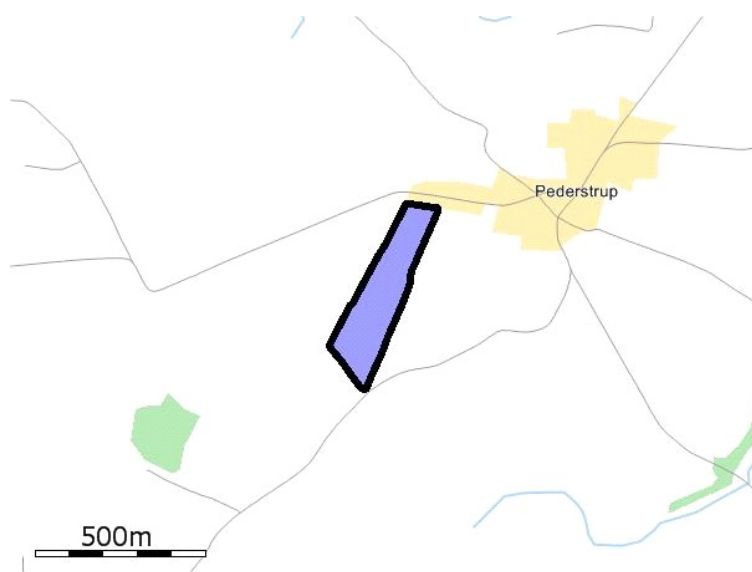
Ansøger tekst:**3.7 Gener fra udbringning****Ansøger tekst:**

Arealer

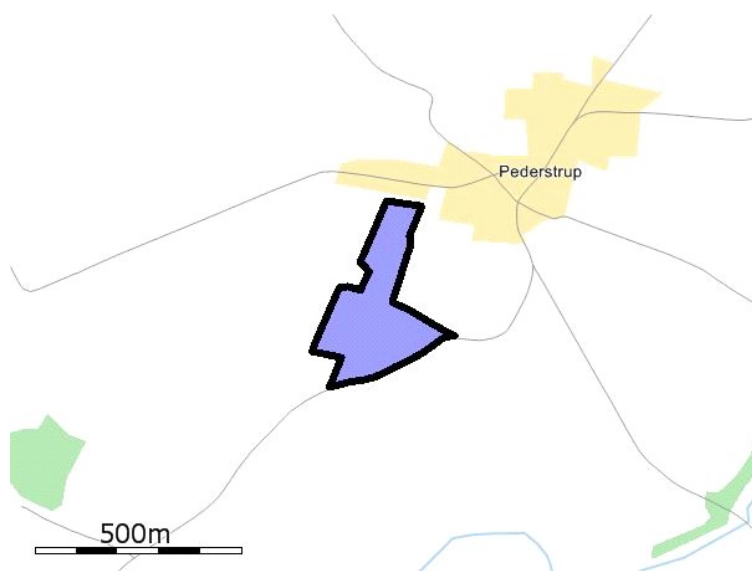
Udbringningsarealer

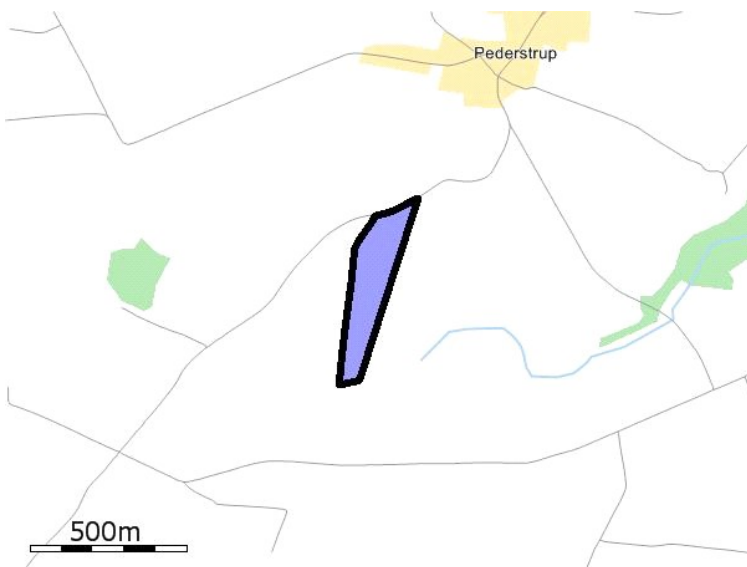
Navn: 9 ha: 7,85

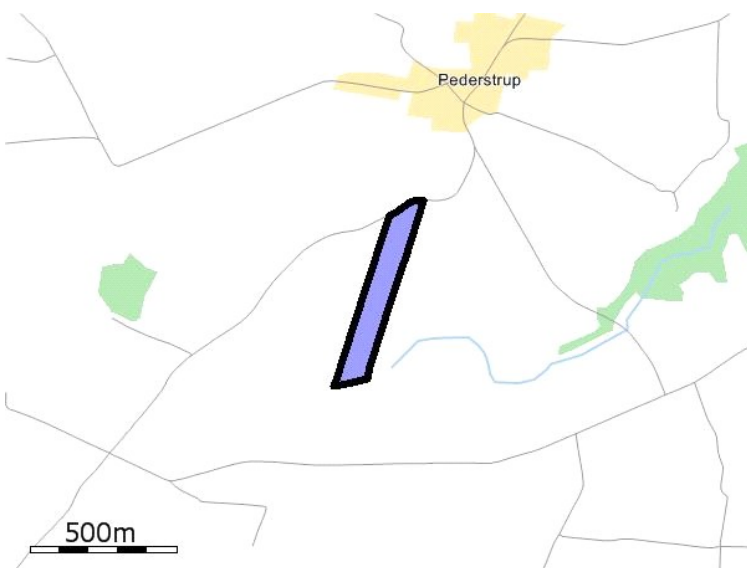
Navn: 7 ha: 6,40

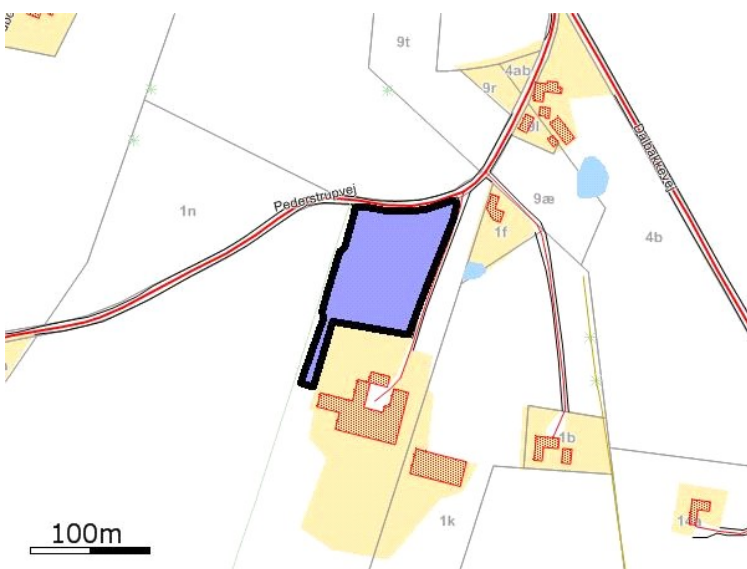
Navn: 6 ha: 6,54

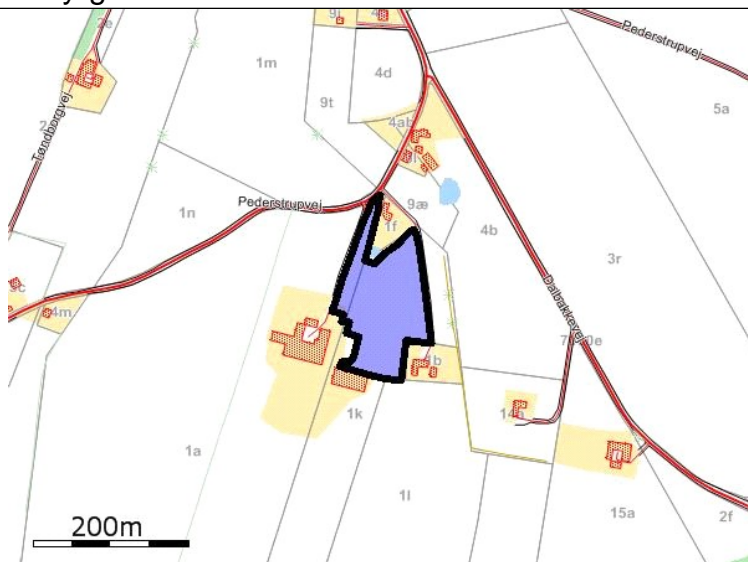
Navn: 1 ha: 6,23

Navn: 2 ha: 6,08

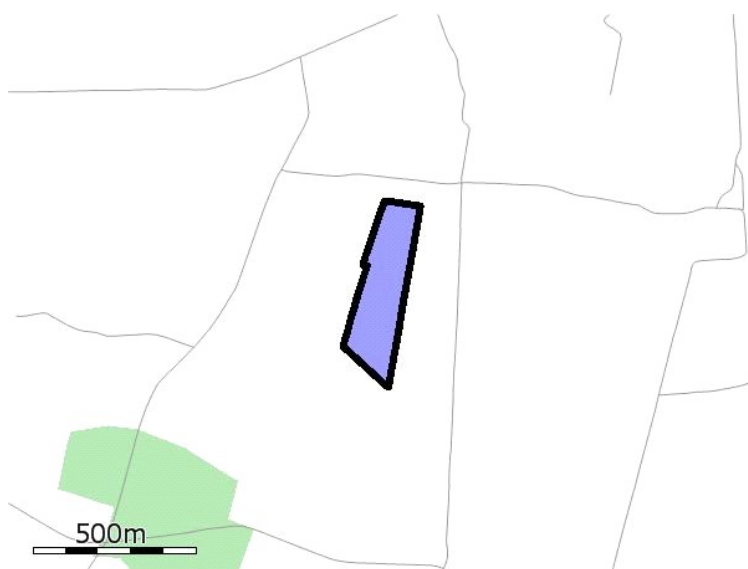
Navn: 5 ha: 0,86

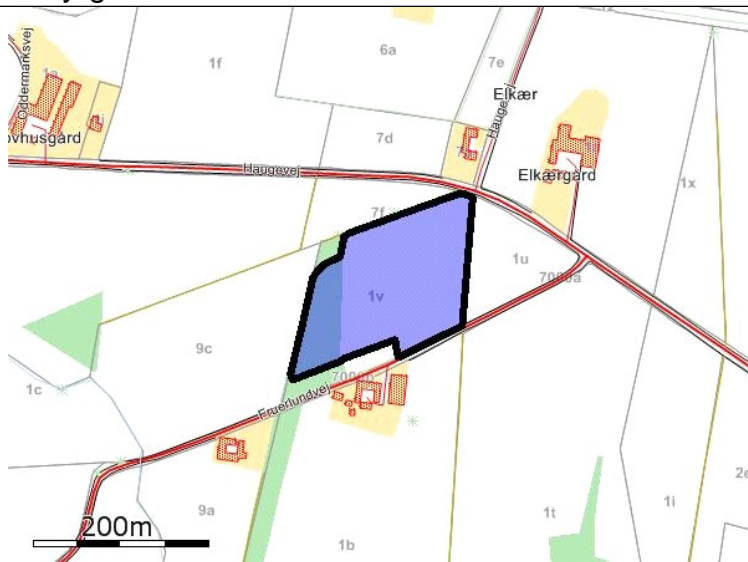
Navn: 4 ha: 1,66

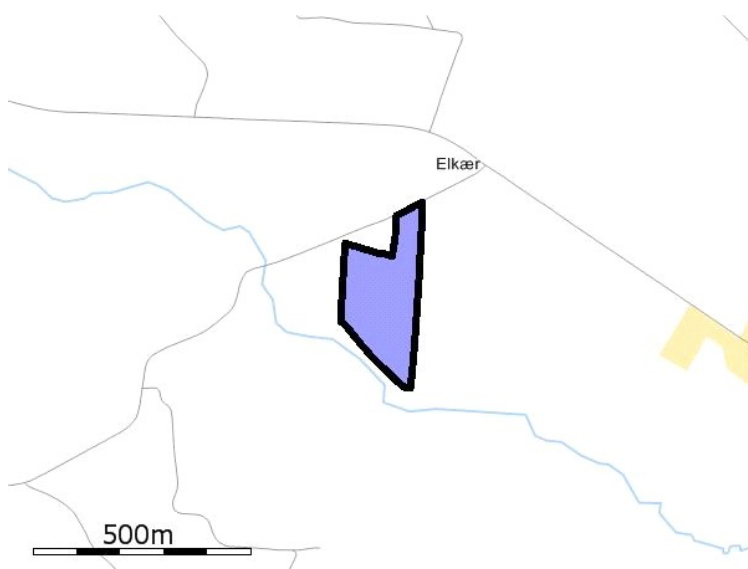
Navn: 11 ha: 5,06

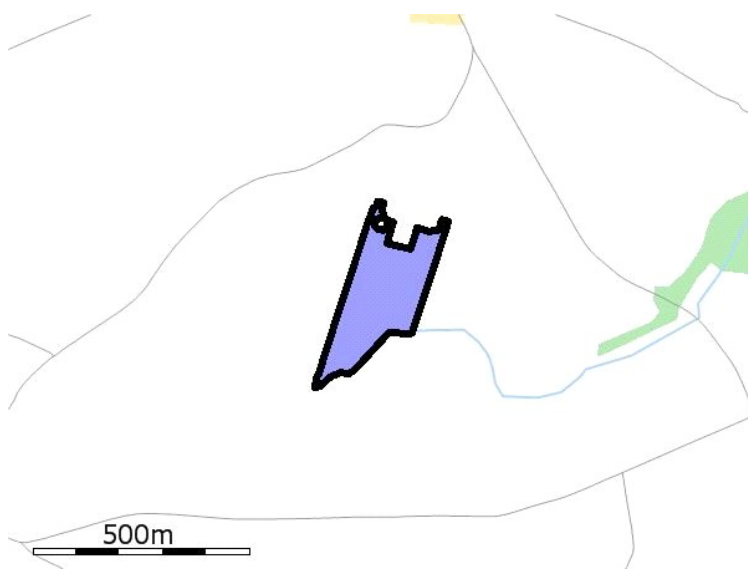
Navn: 12 ha: 7,11

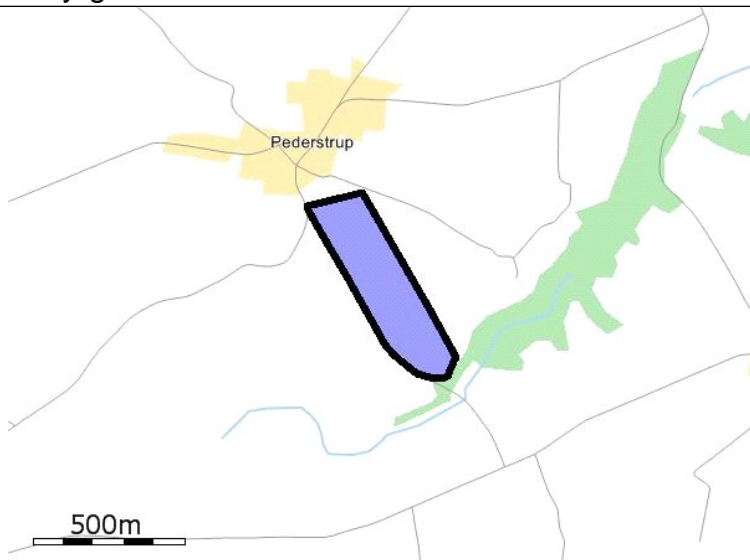
Navn: 14-1 ha: 2,65

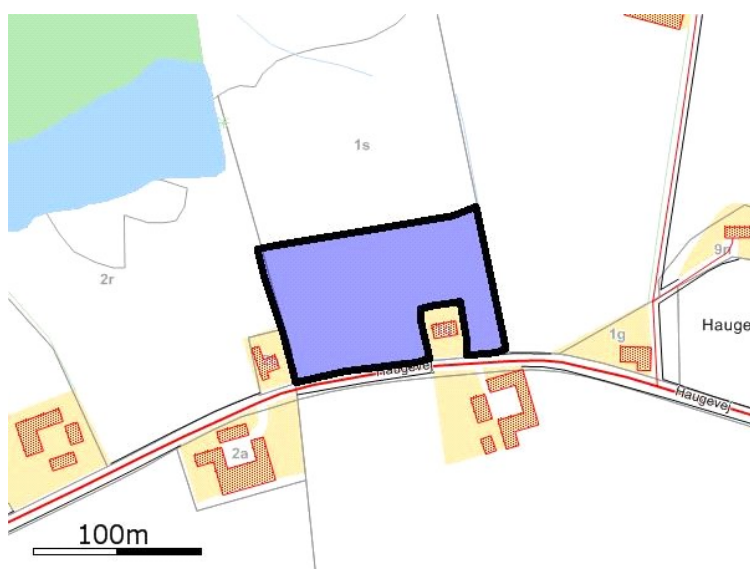
Navn: 14 ha: 4,89

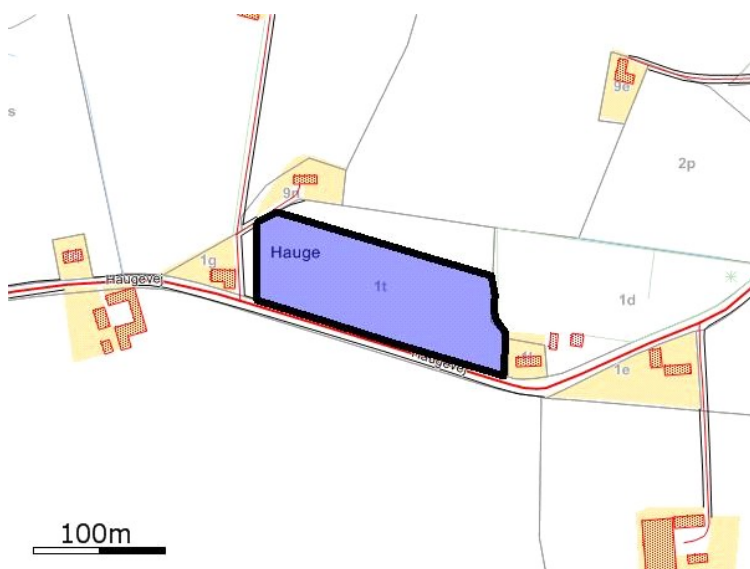
Navn: 3 ha: 5,40

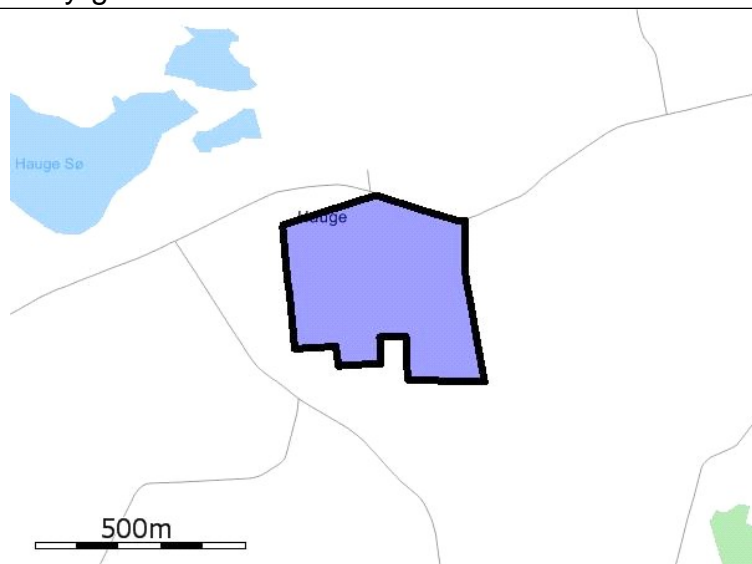
Navn: 15 + 15-1 ha: 11,92

Navn: 16-2 ha: 0,99

Navn: 16-1 ha: 1,31

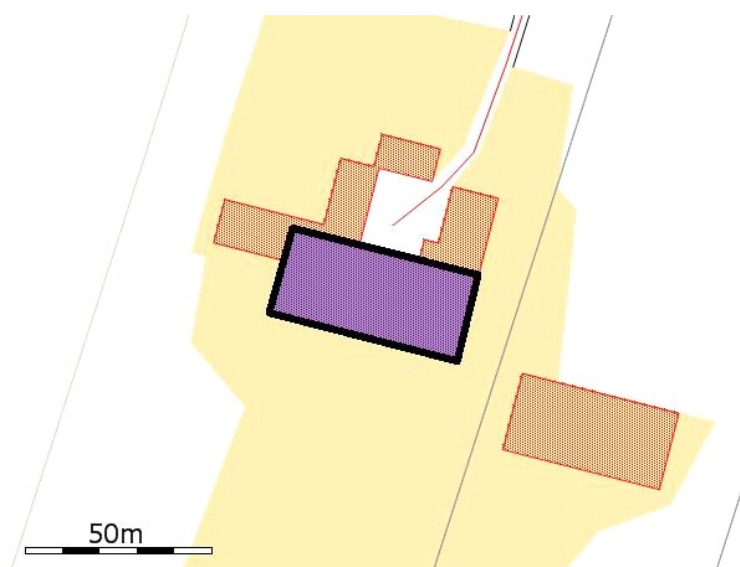

Navn: 16 ha: 15,61

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

Aftalearealer

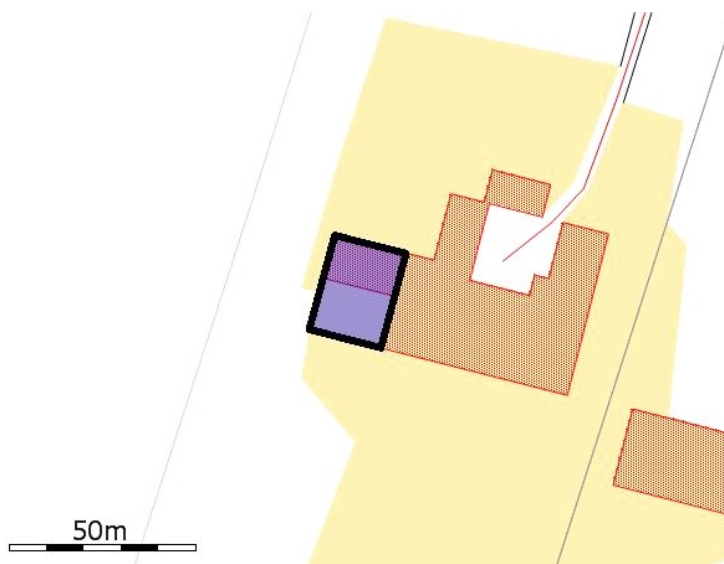
Staldafsnit

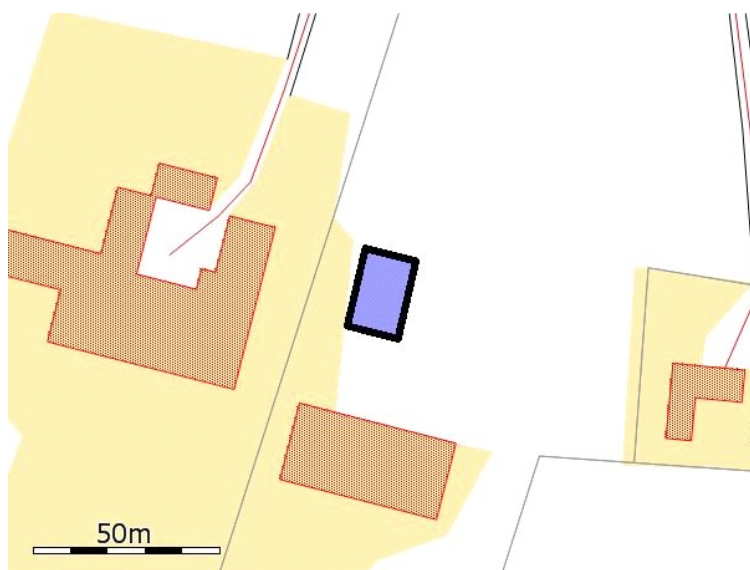

Navn: 9. Kostald

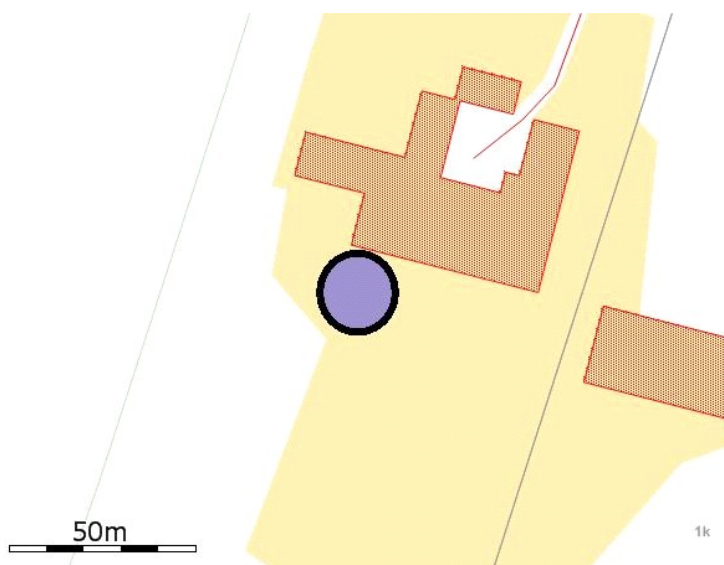
Navn: 9.1 Ungdyr

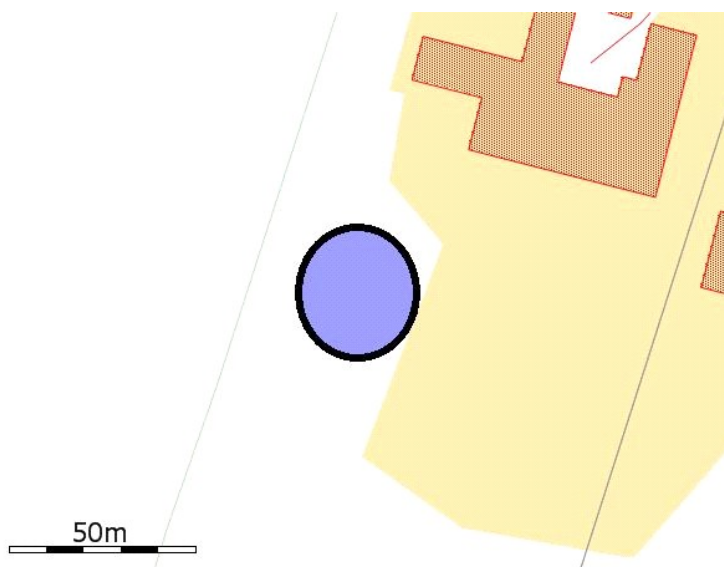

Navn: 11. Kalve

Opbevaringslager

Navn: 5. Gl. gylletank

Navn: Ny gylletank

Beregning af BAT-niveau i forhold til ammoniakemission fra stalde

Journal nr.
PDF ansøgnings nr. jf. husdyrgodkendelse.dk
Ammoniakemission jf PDF ansøgning (kg NH3 pr. år)

10/48384
18240
1357,36

Resultat af BAT-beregning:

Ammoniak emmision i nye stalde - og stalde der renoveres - med gyllesystemer	122
Ammoniak emmision i stalde uden ændringer, eller som ikke er gyllesystemer	1357
Samlet ammoniakemissions krav (kg NH3 pr. år)	1479
Forskel mellem BAT-emissionskrav og ansøgt ammoniak fordampning	-122

Grundlag for beregningerne

Beregning foretaget på baggrund af følgende version af regnearket	1.4
Beregnings dato	16-01-2012

Ved nyanlæg er emmissionskravet fastsat ud fra Miljøstyrelsens kurver

Ved eksisterende uændrede stalde anvendes Miljøstyrelsens krav, men hvor der ikke er fastsat et sådant, anvendes referenceniveau fra husdyrgodkendelse.dk. Samtidig vil kravet til en eksisterende stald aldrig være større end for en ny stald